

-Základná škola Beňovského 1, 841 01 Bratislava

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Názov iŠkVP   **Škola hrou**
Motto iŠkVP   **Hra, vlastné zážitky – najlepší prostriedok k vzdelaniu**
Stupeň vzdelania: **ISCED 1**
Dĺžka štúdia: **4-ročná**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:
Názov školy: **Základná škola**
Adresa: **Beňovského 1, 841 01 Bratislava**
IČO: **36071048**
Riaditeľ školy: **PaedDr. Viera Karovičová**
Koordinační pre   **Mgr.Lenka Harvanová, PhD.**
Tvorbu iŠkVP: **Mgr. Erika Marková**
Ďalšie kontakty: **PaedDr. Viera Karovičová, riaditeľka – e-mail: viera.karovic@gmail.com**
                                 Mgr.Lenka Harvanová, zástupkyňa - e-mail: lenka.harvanova@gmail.com
                                 Mgr. Erika Marková, zástupkyňa - e-mail: erika.markov5@gmail.com
                                 e-mail: zsbenovskeho@gmail.com
                                 tel. číslo: 02/64365900

Zriaďovateľ:
Názov: **Mestská časť Bratislava – Dúbravka**
Adresa: **Žatevná 2, 841 02 Bratislava**
Kontakty:

Platnosť dokumentu:

PaedDr. Viera Karovičová
riaditeľ školy

Platnosť dokumentu od:

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 1. ročník	19.9.2015	Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 1. ročník podľa platných zákonov
Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 2. ročník a reedícia 1. ročníka	8.9.2016	Pridanie obsahového a výkonového štandardu pre 2. ročník podľa platnej legislatívy a reedícia 1. ročníka
Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 3. ročník a reedícia 1. a 2. ročníka	12.9.2017	Pridanie obsahového a výkonového štandardu pre 3. ročník podľa platnej legislatívy a reedícia 1. a 2. ročníka – doplnenie čitateľskej gramotnosti, zmena implementácie NŠFG podľa platného NŠFG verzia 1.2 v 1. ročníku
Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 4. ročník a reedícia 1., 2., 3. ročníka	13.9.2018	Pridanie obsahového a výkonového štandardu pre 4. ročník podľa platnej legislatívy a reedícia 1., 2., 3. ročníka – doplnenie čitateľskej gramotnosti, zmena implementácie NŠFG podľa platného NŠFG verzia 1.2 vo všetkých ročníkoch
Vytvorenie inovovaného školského vzdelávacieho programu pre 4. ročník a reedícia 1., 2., 3. ročníka	10.9.2019	Pridanie obsahového a výkonového štandardu pre 4. ročník podľa platnej legislatívy a reedícia 1., 2., 3. ročníka – doplnenie čitateľskej gramotnosti, zmena implementácie NŠFG podľa platného NŠFG verzia 1.2 vo všetkých ročníkoch
Doplnenie prílohy B	10.9.2020	Doplnenie prílohy B – informácie o vyučovaní v čase prerušenia vyučovania od 9.3.2020 do konca školského roka 2019/2020. Príloha B obsahuje témy s obsahovým a výkonovým štandardom, ktoré sa z dôvodu prerušenia vyučovacieho procesu presúvajú do vyššieho ročníka v školskom roku 2020/2021.
Odstránenie prílohy B	13.9.2021	Odstránenie prílohy B zo školského roka 2020/2021.
Reedícia vzdelávacích programov pre 1. – 2. ročník	12.9.2022	Doplnenie delenia na skupiny v anglickom jazyku v 1. a 2. ročníku

Podpis riaditeľa

OBSAH

1	Všeobecná charakteristika školy	5
1.1	Veľkosť školy	5
1.2	Charakteristika žiakov	6
1.3	Charakteristika pedagogického zboru	6
1.4	Organizácia prijímacieho konania	7
1.5	Dlhodobé projekty.....	7
1.6	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	8
1.6.1	Budovanie otvorenej, pozitívnej sociálnej klímy.....	8
1.6.2	Tvorba a udržiavanie tradícií školy.....	8
1.6.3	Vytváranie partnerského vzťahu mestskej komunity a školy	8
1.6.4	Spolupráca s rodičmi a vytváranie partnerského vzťahu s rodičmi	9
1.6.5	Rada školy.....	9
1.6.6	Spolupráca s ďalšími organizáciami	9
1.6.7	Trendy školy	10
1.7	Priestorové a materiálne–technické podmienky školy.....	10
1.8	Škola ako životný priestor.....	11
1.8.1	Vytváranie podnetného prostredia	11
1.8.2	Vytváranie pozitívnej klímy.....	12
1.8.3	Stratégie tvorby inkluzívneho prostredia	13
1.9	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	14
2	Charakteristika školského vzdelávacieho programu.....	15
2.1	Pedagogický princíp školy	15
2.2	Zameranie školy a stupeň vzdelania	17
2.2.1	Analýza stavu.....	17
2.2.2	Ciele školského vzdelávacieho programu.....	18
2.2.3	Hlavné zásady školského výchovného programu	20
2.3	Profil absolventa	21
2.4	Pedagogické stratégie.....	22
2.5	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	23
2.5.1	Školský špeciálny pedagóg	23
2.5.2	Spolupráca s inštitúciami	23
2.6	Začlenenie prierezových tém	24
2.6.1	Osobnostný a sociálny rozvoj	25
2.6.2	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	25
2.6.3	Environmentálna výchova.....	26
2.6.4	Mediálna výchova	26
2.6.5	Multikultúrna výchova	27
2.6.6	Regionálna výchova a ľudová kultúra	27
2.6.7	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	28
2.7	Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti.....	29
2.8	Plán rozvoja čitateľskej gramotnosti.....	30
2.9	Vzdelávanie pedagogických zamestnancov	31
3	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia	33
3.1	Hodnotenie žiakov	33
3.2	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	33
3.3	Hodnotenie školy	34
4	Školský učebný plán	35
	Vzdelávacie program 1. ročník.....	37
	Vzdelávacie program 2. ročník.....	37
	Vzdelávacie program 3. ročník.....	38

Vzdelávací program 4. ročník	38
5 Učebné osnovy	39
5.1 Charakteristika výstupov žiakov 1., 2., 3. a 4. ročníka	39
5.2 Pedagogické stratégie v 1. ročníku:	42
5.3 Pedagogické stratégie v 2. ročníku:	43
5.4 Pedagogické stratégie v 3. ročníku:	44
5.5 Pedagogické stratégie v 4. ročníku:	45
Príloha A - Rozpracovanie učiva jednotlivých predmetov v jednotlivých ročníkoch	48
<i>Predmet:</i> Slovenský jazyk a literatúra	48
<i>Predmet:</i> Matematika.....	60
<i>Predmet:</i> Anglický jazyk	68
<i>Predmet:</i> Prvouka	92
<i>Predmet:</i> Prírodoveda	96
<i>Predmet:</i> Vlastiveda	101
<i>Predmet:</i> Etická výchova	107
<i>Predmet:</i> Náboženská výchova.....	113
<i>Predmet:</i> Hudobná výchova.....	119
<i>Predmet:</i> Výtvarná výchova	127
<i>Predmet:</i> Telesná a športová výchova	135
<i>Predmet:</i> Informatika	156
<i>Predmet:</i> Pracovné vyučovanie	172

1 Všeobecná charakteristika školy

Základná škola je zriadená na základe zriaďovacej listiny schválenej Miestnym zastupiteľstvom Bratislava – Dúbravka zo dňa 27.1.2009 a dodatkom k zriaďovacej listine zo dňa 27.6.2018 od 1. septembra 1971. Súčasťou školy je školský klub detí a školská jedáleň. Základná škola je štátna rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Základná škola je plnoorganizovaná základná škola s 1.– 9. ročníkom, nachádzajúca sa v mestskej časti Bratislava – Dúbravka.

Základným predmetom činnosti školy je pripravovať žiakov na štúdium na stredných školách. Škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v súlade so základnými pedagogickými dokumentmi s cieľom poskytnúť úroveň vzdelania s prihliadnutím na danosti, schopnosti, nadanie, talent a záujmy žiaka tak, aby sa uplatnil v živote, v spoločnosti, prípadne ďalej študoval.

Ciele, ktoré si riaditeľka určila v koncepčnom zámere rozvoja školy, sa snažíme naplňovať rozličnými aktivitami: rozvíjaním kľúčových kompetencií, prípravou žiakov na celoživotné vzdelávanie, zabezpečovaním kvalitných materiálno – technických podmienok vyučovania; vytváraním priestoru na tvorivú a partnerskú atmosféru, zvyšovaním odbornosti učiteľov, využívaním inovatívnych foriem a metód vyučovania.

Snažíme sa zintenzívniť výchovné pôsobenie školy na žiaka (prevencia drogových závislostí a sociálno-patologických javov, environmentálna výchova, výchova k slušnému správaniu v škole i na verejnosti, atď.), viesť žiakov k zdravému životnému štýlu a k aktívnemu a zmysluplnému využívaniu voľného času, priblížiť školu potrebám reálneho života, zviditeľniť výsledky školy na verejnosti, a tak formovať kladný postoj žiakov a rodičov, ale i širokej verejnosti ku škole.

1.1 Veľkosť školy

Základná škola Beňovského 1 vznikla v roku 1971 so sídlom na Borskej ulici. V ďalšom roku sa presťahovala do mestskej časti Dúbravka do novopostavenej budovy na Húščavovej ulici. Po zmene názvu ulice sa jej konečným sídlom stala Beňovského ulica. V minulosti k nej boli pripojené dve základné školy a stala sa nástupníckou organizáciou: Základnej školy na Bullovej ulici a v školskom roku 2004/2005 Základnej školy na Batkovej ulici.

Budova ZŠ Beňovského 1 sa nachádza na začiatku mestskej časti Bratislava – Dúbravka v tesnej blízkosti Strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej ulici a zimného štadióna na Harmincovej ulici. Škola sa nachádza v krásnom prostredí parku Družby s množstvom zelene, ktorý poskytuje nové možnosti výučby v teréne a uplatnenia rôznych voľnočasových aktivít.

Pôvodne bola budova školy postavená na 18 tried, stavebnými úpravami v minulých rokoch boli z chodieb a veľkej spoločenskej sály vytvorené ďalšie triedy a odborné učebne na vyučovanie cudzích jazykov. Dnes je tak v budove ZŠ Beňovského k dispozícii 24 tried, odborné učebne prírodovedných predmetov (učebňa fyziky a multimediálna učebňa prírodovedných predmetov), 4 učebne cudzích jazykov, 2 multimediálne učebne, telocvične – veľká a malá, herňa školského klubu detí, školská žiacka kuchynka, učebňa etickej výchovy a náboženskej výchovy, učebňa hudobnej výchovy a školská knižnica. Pri škole sa nachádza športový areál s futbalovým ihriskom, atletickou dráhou, doskočiskom a menšími ihriskami na rôzne športy.

Vyučovacie programy školy sa už od vzniku školy orientujú na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov a od školského roku 2004/2005 aj na rozšírené vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov, k čomu sa prispôsobuje využitie prostredia a ďalších možností okolia budovy školy na zatriktívnenie vyučovacieho programu.

1.2 Charakteristika žiakov

Žiaci školy sú zo spádových ulíc mestskej časti Bratislava – Dúbravka (Schn. Trnavského, Harmincova, Ľ. Zúbka, Bošániho, Bullova, Damborského, Lipského, Beňovského, Nemčíkova, Húščavova, Polianky, Batkova, Červeňákova, Bagarova, Bazovského, Landauova, J. Alexyho, V. Valachovej, Bilíkova, Hanulova a ďalšie novovznikajúce ulice) a časť žiakov je z ostatných ulíc v mestskej časti Dúbravka, ďalších mestských častí Bratislavy: Karlova Ves, Lamač, Devínska Nová Ves a obcí v blízkosti Bratislavy: napr. Stupava, Jabloňové, Mariánka, Sološnica, Borinka, Zohor, Vysoká pri Morave a ďalšie.

V škole pôsobí odborný zamestnanec – školský špeciálny pedagóg, ktorý sa intenzívne venuje začleneným žiakom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V spolupráci s výchovným poradcom úzko spolupracujú s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, aby zabezpečili vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, tvorbu individuálneho výučbového plánu, zabezpečujú tiež prenos všetkých potrebných informácií ohľadom týchto žiakov jednotlivým vyučujúcim tak, aby všetci žiaci mali vytvorené čo najoptimálnejšie podmienky na prácu.

Mnohí žiaci majú pomerne široký rozsah záujmov v školskej i v mimoškolskej oblasti. Aj preto sa škola môže úspešne zapájať do rôznych súťaží (olympiády, súťaže v oblasti umeleckej, športovej...), projektov a medzinárodných súťaží a podujatí.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor Základnej školy na Beňovského ulici je ustálený. Počet pedagógov na počet žiakov školy je dostačujúci. Pedagogická a odborná spôsobilosť pedagógov je na dobrej úrovni.

V škole priamo pracujú školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca a koordinátor pre voľbu povolania, ďalej sú určení koordinátori projektov, IKT a DT; environmentálnej výchovy; prevencie, osobnostný a sociálny rozvoj; finančnej gramotnosti; koordinátor dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke; koordinátor súťaží a mimoškolských aktivít; koordinátor čitateľskej gramotnosti a školská knihovníčka; koordinátor školy podporujúcej zdravie a výchovy k manželstvu a rodičovstvu; koordinátor zberovej činnosti; koordinátor žiackeho parlamentu; koordinátor regionálnej výchovy a ľudovej kultúry, mediálnej a multikultúrnej výchovy; správcovia multimediálnych učební a odborní garanti projektov. Títo koordinátori a garanti pravidelne organizujú rôzne aktivity pre žiakov školy so zameraním na svoju tematickú oblasť nielen vo vyučovacom procese ale aj mnohé voľnočasové aktivity.

Vedenie školy, výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg a všetci učitelia sa každý rok pravidelne zúčastňujú mnohých vzdelávacích podujatí organizovaných vysokými školami, metodicko-pedagogickými centrami a inými vzdelávacími organizáciami a inštitúciami, kde získavajú nové informácie, oboznamujú sa s inovačnými metódami a získavajú nové skúsenosti a zručnosti pre svoju prácu so žiakmi. Spomínané vzdelávacie aktivity sú zamerané na inovačné metódy a formy práce v rámci jednotlivých aprobačných predmetoch, získavanie zručností pri práci s informačno-komunikačnými technológiami a počítačmi, práca so začlenenými žiakmi, žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia a talentovanými žiakmi.

Učitelia školy sa zúčastňujú rôznych konferencií a seminárov ako školitelia alebo vystupujú aktívne s príspevkami zameranými na vývoj vyučovania v ich aprobačných predmetoch, na nové výučbové trendy a inovačné metódy využívané priamo v práci so žiakmi na vyučovacích hodinách.

Mnohé vzdelávacie aktivity pre svojich učiteľov organizuje aj priamo ZŠ Beňovského, v rámci ktorých si učitelia vymieňajú informácie a skúsenosti, ktoré získali na odborných seminároch a aktivitách mimo školy.

V práci učiteľa je nevyhnutné celoživotné vzdelávanie, a preto aj v ďalších rokoch je veľmi dôležité, aby sa učitelia zúčastňovali čo najväčšieho množstva seminárov, odborných prednášok a podujatí, kde budú získavať nové poznatky, skúsenosti a zručnosti vo svojich vyučovacích odboroch, nové poznatky zo psychológie a pedagogiky, nových trendov v oblasti pedagogiky s cieľom zvyšovať svoje pedagogické zručnosti pre prácu s bežnými žiakmi, s talentovanými žiakmi, začlenenými žiakmi, žiakmi so ŠVVP a žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia. Neustále treba študovať a používať inovačné metódy, ktorými sa u žiakov bude nenásilnou formou zvyšovať záujem o učenie sa. V neposlednom rade sa učitelia musia aj naďalej vo zvýšenej miere venovať vzdelávaniu v oblasti IKT a DT, počítačov a práce s nimi, aby ich spoľahlivo vedeli využívať počas vyučovacieho procesu.

Prijímanie pedagógov do pracovného pomeru sa realizuje v zmysle platnej legislatívy. Pozvanie na osobný pohovor a následné prijatie zamestnanca je plne v kompetencii riaditeľky školy.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Prijímacie konanie organizujeme pri prijímaní žiakov do 1. ročníka ZŠ v rámci zápisu žiakov do 1. ročníka. Budúci žiaci vykonávajú orientačnú skúšku školskej zrelosti, aby v prípade problémov mohli byť rodičia usmernení k ich riešeniu. V prvom rade sú prijímaní žiaci, ktorých trvalé bydlisko je v školskom obvode ZŠ Beňovského. Žiaci z iných školských obvodov sú do 1. ročníka prijímaní podľa voľného miesta.

Žiaci do vyšších ročníkov sú prijímaní na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a osobného pohovoru s riaditeľkou školy a jej zástupkyňami podľa voľného miesta v jednotlivých ročníkoch. Do ročníkov 2. až 4. sa prijímajú žiaci, ak počet žiakov v triede je nižší ako 25, nie sú v triede zaradení integrovaní žiaci ani žiaci s diagnostikovaním porúch zdravotného znevýhodnenia a jeho prijatie neohrozí atmosféru v triednom kolektíve. Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prijíma škola na základe vyjadrenia všeobecného detského lekára a lekára špecialistu, prípadne CPPPaP. Výchovná komisia a riaditeľka zvaží prijatie každého dieťaťa osobitne podľa podmienok školy.

1.5 Dlhodobé projekty

Škola má dlhoročné skúsenosti s realizáciou projektov. Pomerne vysoké je aj zastúpenie získaných a realizovaných projektov. Z projektových výziev škola získala prostriedky na vybudovanie a modernizáciu odborných učební – **multimediálne učebne, doplnenie školskej knižnice a jej modernizácia, doplnenie športového náradia a náčinia v telocvičniach.**

Základná škola Beňovského 1 bola a je zapojená do viacerých dlhodobých projektov z rôznych oblastí, napr.:

- ENVIRONMENTÁLNE PROGRAMY,
- PROJEKTY ZAMERANÉ NA VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY,
- HUMANITNÉ A SPOLOČENSKÉ PROGRAMY A PROJEKTY,
- RÔZNE GRANTOVÉ PROGRAMY.

Viaceré dlhodobé projekty organizujeme pre žiakov našej školy priamo na pôde školy ako školské projekty: Tvoríme s fantáziou, Vianočný sen, Kúzla a čary jari, a pod.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

1.6.1 Budovanie otvorenej, pozitívnej sociálnej klímy

Tento bod bude napĺňaný nielen cez jednotlivé zložky výchovného programu školy, ale aj v častiach vzdelávacieho programu zameraných na personalizáciu a socializáciu žiakov. Pozitívna klíma sa bude postupne vytvárať:

- kooperáciu, interakciu, budovaním spoločného povedomia- my/naša škola (cez aktivity na vyučovaní, ale aj pomocou mimoškolských aktivít);
- aktivitami orientovanými navonok - aj k žiackej, mestskej a rodičovskej komunite;
- **organizovanie výletov** - lyžiarsky výcvikový kurz, školy v prírode, exkurzií, besied napr. so spisovateľmi, **vystúpenia a akadémie** - slávnostné stretnutie rodičov a priateľov školy, cez **spoločné aktivity** pre žiakov a rodičov - projektové dni, besiedky, pracovné aktivity, **tvorbou webového sídla školy**, cez spoločné **aktivity so širšou komunitou** - Deň Zeme, vianočné zbierky... .

1.6.2 Tvorba a udržiavanie tradícií školy

Navonok sa škola prezentuje pomocou používania symbolov, udržiavania tradícií. V našej škole ide predovšetkým o zviditeľnenie sa nasledovnými spôsobmi:

- používaním symbolov školy - logo, hymna, znaky, propagačné predmety...,
- udržiavaním tradícií (stretnutia rodičov a priateľov školy, príprava akadémie..), ale zároveň budovaním nových tradícií - (projektové dni, tematické dni, prezentácie...),
- udržiavaním kontaktov s absolventmi a posilňovaním ich vzťahu ku škole,
- stretnutia s bývalými učiteľmi školy, besedy s významnými absolventmi...,
- vytváraním a udržiavaním partnerstiev s inými školami a inštitúciami (spolupráca so zriaďovateľom, s mestom, so zamestnávateľmi, s inštitúciami ...),
- systematickým zbieraním histórie (tvorba brožúr, pripomínanie si výročia, história školy na webovom sídle...).

1.6.3 Vytváranie partnerského vzťahu mestskej komunity a školy

Každá škola je neoddeliteľnou súčasťou miesta, v ktorom pôsobí. Úlohou školy nie je len vychovávať a vzdelávať žiakov, škola je automaticky jedným z kultúrnych centier komunity a participuje na aktivitách mesta, ale aj sama mestu aktivity ponúka.

K aktivitám, ktoré naša škola pre mesto organizuje tradične, patria rôzne charitatívne akcie, vzdelávacie akcie (ukážky práce v rámci projektov pre učiteľov, praktické ukážky pre žiakov, semináre, organizovanie výstav).

Škola má záujem podporovať športové, kultúrne, sociálne aktivity, ktoré organizuje mesto (divadelné predstavenia, výchovné koncerty, športové súťaže, cyklistické preteky...).

Takisto predstavitelia obce prejavujú záujem o činnosť školy: sú členmi napr. Rady školy, participujeme na spoločných projektoch. V budúcnosti chceme rozširovať túto spoluprácu so zriaďovateľom školy, s mestskou časťou a jej predstaviteľmi.

Úspechy žiakov tradične oceňuje aj mestská časť.

1.6.4 Spolupráca s rodičmi a vytváranie partnerského vzťahu s rodičmi

Spolupráca s rodičmi žiakov našej školy je na vynikajúcej úrovni. Rodičov školy zastupuje Rada rodičov. Každý školský rok zasadá minimálne 4-krát, keď sú zvolané triedne aktivity rodičov. Na tieto zasadnutia je pozývané vedenie školy, zúčastňujú sa ich aj odborní zamestnanci: výchovná poradkyňa, školský špeciálny pedagóg, koordinátor prevencie, garanti projektov, v ktorých je škola zapojená. V programe každého zasadnutia vedenie školy referuje o aktivitách školy a predkladá požiadavky, ktoré sú v prospech žiakov školy. V spolupráci s vedením školy založili občianske združenie, ktoré sa každý rok uchádza svojimi aktivitami o 2 % daní. Rada rodičov vždy po zvážení podporuje aktivity školy nielen finančne ale aj inou potrebnou pomocou.

Triedne aktivity sú organizované vždy minimálne 4-krát ročne. Najprv zasadá Rada rodičov, na ktorej sa všetci rodičia dozvedia dôležité informácie a ďalej ich sprostredkujú v jednotlivých triedach. Triedne aktivity rodičovských združení prebiehajú zasadnutím v triedach a formou konzultácií s jednotlivými učiteľmi.

Pre záujemcov o štúdium škola organizuje dni otvorených dverí, počas ktorých majú možnosť zoznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy, priestormi školy a zámermi školy.

Rodičia žiakov majú dostupné všetky informácie dotýkajúce sa ich detí a majú možnosť konzultácií v rámci konzultačných hodín s ktorýmkoľvek členom pedagogického zboru alebo vedenia školy. Rodičia sa zapájajú do aktivít v rámci konkrétnej triedy (besiedky, spoločné návštevy divadelných predstavení, športové aktivity, výlety, ...). Okrem toho škola organizuje celoškolské podujatia, na ktoré sú pozývaní rodičia (akadémia školy, stretnutie rodičov a priateľov školy, projektové dni školy, tematické dni...)

1.6.5 Rada školy

Rada školy je ustanovená podľa príslušného zákona. Tvoria ju zástupcovia pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy, zástupcovia rodičov a zástupcovia zriaďovateľa – delegovaní miestni poslanci. Rada školy zasadá priebežne a na svojich zasadnutiach prejednáva záležitosti týkajúce sa výchovno – vzdelávacieho procesu školy, finančného rozpočtu, hospodárenia školy, prevádzky a technického zabezpečenia školy, pripravuje výberové konanie na miesto riaditeľa ZŠ.

1.6.6 Spolupráca s ďalšími organizáciami

Nadalej budeme rozvíjať spoluprácu s organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní a zvyšovať pozitívny imidž školy. Sú to rôzne inštitúcie a v spolupráci s nimi organizujeme pre žiakov workshopy zamerané na prevenciu, elimináciu negatívnych spoločenských javov, predchádzanie šikane, aktívne využívanie voľného času, tvorivé dielne, workshopy zamerané na osobnosť žiaka.

Voľnočasové aktivity, umelecké podujatia, výchovné koncerty a iné podujatia organizujeme aj v spolupráci s Centrom voľného času Klokan, olympiády zabezpečuje Iuventa.

S materskou školou na Damborského ulici máme aktívnu spoluprácu vo viacerých oblastiach, pre materské školy na Damborského, Bazovského a Bilíkovej ulici organizujeme otvorené vyučovacie hodiny v 1. ročníku, rodičovské združenie pred zápisom ich detí do 1. ročníka za účelom bezproblémového vstupu ich dieťaťa na základnú školu. S univerzitami (Univerzita Komenského v Bratislave, Trnavská univerzita, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a ďalšie) máme aktívnu spoluprácu v rámci rôznych projektov týkajúcich sa overovania nových pracovných materiálov so zahrnutím inovačných metód.

S metodicko-pedagogickým centrom a jeho jednotlivými regionálnymi pracoviskami spolupracujeme pri zúčastňovaní sa na jednotlivých vzdelávacích podujatiach pre všetkých učiteľov.

V rámci skvalitňovania našich aktivít vo výchovno-vzdelávacom procese spolupracujeme s ďalšími inštitúciami, organizáciami a firmami: Volkswagen, Sino, Slovenský červený kríž, Jednota dôchodcov, Dopravné ihrisko na Harmincovej ulici a ihrisko Autobild v Inchebe, Živica – centrum environmentálnej a etickej výchovy, Ekocentrum Daphne, OZ Tatry, FC Dúbravka, hokejový klub HOBA a ďalšie.

1.6.7 Trendy školy

Zámerom školy je tieto pozitívne trendy naďalej podporovať a prehĺbovať, napríklad cez:

- tematické výstavy prác žiakov sprístupníme verejnosti,
- organizovanie športových aktivít pre žiakov a učiteľov mestských škôl, prípadne súťaže rodičov,
- semináre k projektom pre žiakov a učiteľov,
- organizovanie vzdelávania pre rodičov a starých rodičov (práca s internetom,.....),
- projektové dni,
- oslavy významných dní, príprava programu (workshopy ku Dňu Zeme,....),
- organizácia konferencií, na ktorých budú žiaci mestských škôl prezentovať svoje vedecké práce,
- vedomostné súťaže (história, prírodné a spoločenské vedy),
- environmentálne projekty (v rámci triednických hodín upratať priestor okolo školy, zasadiť stromy, separovať zber v spolupráci s mestom.....).

Zo strany rodičov:

- aktívne sa podieľať na zabezpečení školských potrieb pre žiakov,
- kontrolovať pravidelne dochádzku svojich detí,
- pomoc pri organizovaní školy v prírode a lyžiarskeho výcvikového kurzu, výletov, exkurzií,
- podľa možností a potreby školy pomáhať ekonomicky resp. materiálne,
- spolupráca pri organizovaní podujatí pre žiakov a rodičov (vianočné posedenie, oslava MDD, brigáda na úprave okolia školy ...).

Zo strany školy:

- okamžite nahlásiť neprítomnosť žiaka na vyučovaní rodičom,
- individuálny prístup k dlhodobo chorým žiakom,
- vyplniť program žiakov v odpoľudňajších hodinách podľa možnosti školy,
- spoločné športové aktivity rodičov a učiteľov,
- naďalej spolupracovať triedny učiteľ – vychovávateľka - rodič – žiak.

1.7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola má kmeňové triedy 1. stupňa vybavené interaktívnymi tabuľami s dataprojektormi a notebookmi. Ďalej má zriadené nasledovné odborné učebne: odborné učebne cudzích jazykov, odbornú učebňu fyziky s dataprojektorom, multimediálnu prírodovednú učebňu s interaktívnou tabuľou a dataprojektorom, multimediálne učebne s dataprojektormi a interaktívnymi tabuľami, učebňu etickej a náboženskej výchovy, školskú knižnicu, veľkú a malú telocvičňu, školský športový areál, učebňu hudobnej výchovy s klavírom, školskú žiacku kuchynku, herne pre školský klub detí. Tým, že sme dobudovali odborné učebne z priestorov chodby a spoločenskej miestnosti, je budova priestorovo dostačujúca. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať školský vzdelávací program.

Vybavenie kabinetov je dostačujúce, avšak v mnohých sú pomôcky staršie a treba ich neustále vymieňať. Za pomoci rodičov, sponzorov a zapájaním sa do projektov neustále obnovujeme všetky kabinetné zbierky. V tejto činnosti je potrebné neustále pokračovať.

Škola má k dispozícii átrium, v ktorom je v letných mesiacoch zriadená učebňa v prírode. Športový areál (nepatrí škole, ale nachádza sa v jej tesnej blízkosti) pozostáva z futbalového ihriska, atletickej dráhy, doskočiska. Je nutná jeho rekonštrukcia a vysporiadanie pozemkov pod ním.

Škola má dostatok hygienických zariadení, ktoré sú vybavené mydlami, hygienickými vreckovkami a toaletným papierom.

Počas každého školského roka doplníme množstvo pomôcok (multimediálne výučbové CD, nástenné mapy, slovníky a knihy z oblasti cudzích jazykov, dataprojektory), vďaka ktorým môžeme so žiakmi vo výchovno-vzdelávacom procese pracovať efektívnejšie a tvorivejšie. Ocenením práce našich žiakov v medzinárodnej projektovej súťaži 8. Projektwettbewerb Des Verbandes der Chemielehrer Österreichs „Feuer, Wasser, Erde, Luft – Umwelt, Technik @ Chemie“ sme získali dve sady moderných chemických pomôcok z odľahčených materiálov a s viacerými prístrojmi na meranie pH a koncentrácie niektorých plynov v ovzduší. Výrazne pomáhajú zmodernizovať vyučovací proces prírodovedných predmetov. Z projektu ESF – premena tradičnej školy na modernú pod názvom „Inovatívne a reformné kroky na ceste do budúcnosti základnej školy“ sme získali notebooky a dataprojektor ako mobilnú multimediálnu učebňu, interaktívnu tabuľu, moduly k meriacemu systému ISES, ktoré modernizujú multimediálnu prírodovednú učebňu, mnohé didaktické pomôcky ako sú nástenné mapy a multimediálne výučbové programy a tiež materiály vytvorené pre samotný výchovno-vzdelávací proces.

Súčasťou školy je aj školský klub detí (ŠKD). Za pomoci rodičov, sponzorov a z ušetrených finančných prostriedkov školy sme zrenovovali herňu školského klubu detí výmenou podlahovej krytiny za plávajúcu podlahu, zakúpili sme nové technické, didaktické a digitálne prostriedky a nový školský nábytok.

Súčasťou školy je zariadenie školského stravovania. Strava v tomto zariadení je chutná a zdravá, je doplnená o čerstvé ovocie, zeleninové šaláty a mliečne výrobky. Za pomoci zriaďovateľa školy Miestneho úradu mestskej časti Bratislava – Dúbravka postupne prebieha rekonštrukcia tohto zariadenia.

1.8 Škola ako životný priestor

1.8.1 Vytváranie podnetného prostredia

Životný priestor školy je dôležitý z hľadiska efektívnosti celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Neustále sa snažíme o estetizáciu prostredia školy. Od roku 2006 prebieha revitalizácia a modernizácia priestorov školy. V minulosti Miestny úrad MČ Bratislava – Dúbravka zabezpečil výmenu starých poškodených drevených okien za nové plastové okná, vymenili sa žalúzie, aby sa počas vyučovania dalo efektívne využívať slnečné žiarenie tak, aby nerušilo vyučovací proces. Tiež boli v mnohých triedach, na chodbách a v ďalších priestoroch vymenené podlahové krytiny, svietidlá, lavice, stoličky, nábytok. Za pomoci sponzorov sa vymieňa starý nábytok za nový. Pravidelne sa zabezpečuje obnova náteru stien v triedach a iných priestoroch školy. Estetizáciu prostredia tvoria aj aktuálne nástenné informačné tabule, na ktorých sú zverejnené dôležité informácie, úspechy našich žiakov a v neposlednom rade aj veľké množstvo žiackych prác. Estetiku prostredia dotvárajú výtvarné práce žiakov a množstvo rozmanitých kvetov, rozmiestnených v spojovacích priestoroch a triedach. Vo vestibule školy sú na čestnom mieste vystavené mnohé ocenenia – diplomy a víťazné poháre, ktoré žiaci školy získali v mnohých súťažiach a predmetových olympiádach.

1.8.2 Vytváranie pozitívnej klímy

V rámci budovania priateľskej atmosféry na celej škole pracuje žiacky parlament, pomocou ktorého môžu žiaci sprostredkovať svoje návrhy na zmenu niektorých činností a zavedenie nových aktivít. Priateľská klíma na škole sa utužuje organizovaním športových turnajov medzi žiakmi a učiteľmi a rôznymi ďalšími aktivitami, napr. organizovaním škôl v prírode, výletov, exkurzií a pod.

V našej škole budeme akcentovať, monitorovať a vyhodnocovať viaceré faktory, ktoré sú dôležité pre utváranie pozitívnej klímy školy. Sledované budú v rámci evalvácie a autoevalvácie školy a to: hospitačnou činnosťou vedenia školy na hodinách, dotazníkovou metódou (žiakom, rodičom, učiteľom...), štruktúrovanými pohovormi so žiakmi, učiteľmi, v správach výchovného poradcu, školského špeciálneho pedagóga, konzultáciami s CPPPaP.

Sledované (merateľné) ukazovatele sú v nasledujúcom texte hrubo vytlačené, ostatné sú vo forme odporúčania pre prácu pedagógov školy.

Pozitívnu atmosféru vytvárame cez:

- a) cieľavedomé a na úlohy orientované prostredie,
- b) uvoľnené, vrelé a podporujúce prostredie,
- c) vzťahy učiteľ – žiak,
  - vzájomná úcta a kontakt,
  - dobrý príklad,
  - humor,
- d) zvyšovanie sebahodnotenia žiakov,
  - humánny prístup,
  - odovzdávanie kladných informácií,
  - poskytovanie pozitívnej pomoci,
- e) vzhľad učebne a zloženie triedy,
  - vzhľad učebne,
  - usporiadanie učebne,
  - upravenosť,
  - zloženie triedy.

Učitelia sú vedení k tomu, aby:

- venovali žiakom pozornosť pri rozhovoroch,
- **vytvárali pokojnú, uvoľnenú atmosféru, aby mali dostatok času rozprávať sa bez prerušovania, formulovať a vyjadrovať svoje myšlienky,**
- **dávali žiakom spätnú väzbu, že ich počúvajú,**
- komentovaním podporovali ďalšie uvažovanie žiaka,
- vyhýbali sa hodnoteniu nápadov (napr.: dobrý nápad, dobrý záver), pretože tak sa vytvára dojem, akoby existovala len jedna správna odpoveď.

Zároveň je potrebné, aby učitelia reagovali na prejavy diskriminačného správania i tak, že:

- **ho nebudú ignorovať,**
- **vysvetlia, čo žiaci videli a zapoja účastníkov do dialógu,**
- aby sa neobávali konfliktu,
- uvedomili si vlastné postoje,
- **dokázali modelovať - predviesť očakávané správanie,**
- **boli pripravení zasiahnuť,**
- **rozlišovali kategorické a stereotypné myslenie.**

Žiaci by mali byť vedení k:

- prejavom iniciatívy, samostatnosti,
- túžbe po poznaní (rozširovanie vedomostí),
- chápaniu a porozumeniu nielen učiteľa, ale aj spolužiakov,
- **prejavom dôvery k učiteľovi a spolužiakom,**
- **spolupráci s učiteľom a podieľaní sa napr. na tvorbe pravidiel triedy, riešení problémov, vytváraní centier aktivít,**
- **úcte k svojmu učiteľovi a spolužiakom,**
- **zodpovednosti za úspech i neúspech v práci.**

Zásady tvorby pozitívnej klímy v našej škole sú:

- Vytvárať v triede klímu cieľavedome orientovanú na úlohy, uvoľnenú, priateľskú, podporujúcu a podnecujúcu zmysel pre poriadok.
- **Pomáhať žiakom – zvlášť spätnou väzbou o ich prospechu, získať vedomie vlastnej hodnoty a rozvíjať sebaúctu.**
- **Cez učebné činnosti poskytovať podnety a poskytovať reálnu príležitosť k úspechu.**
- **Využívať vnútorné a vonkajšie zdroje motivácie žiakov.**
- Vyjadrovať svojim konaním kladné očakávania.
- Dávať najavo svoj osobný záujem a starostlivosť o pokrok každého žiaka.
- **Mat' vzťahy so žiakmi založené na vzájomnej úcte.**
- Brať primeraným spôsobom do úvahy vplyv zloženia kolektívu (napr. : rozsah schopností, rozmanitosť spoločenského pôvodu) na spôsoby podporujúce v triede kladnú klímu.

1.8.3 Stratégie tvorby inkluzívneho prostredia

V škole uplatňujeme stratégie, ktoré pomáhajú vytvárať inkluzívne prostredie, dodržiavanie stratégií je sledované v rámci procesu evaluácie a autoevaluácie školy - hlavne dotazníkovou metódou a anketami (dopytovanie sa žiakov). Sledované sú nasledovné stratégie:

Stratégie:

1. Tempo výučby prispôbovať žiakom, vychádzať z ich úrovne.
2. Uplatňovať individuálny prístup, využívať pestré metódy pri vyučovaní.
3. Podporovať vzájomnú pomoc medzi žiakmi.
4. Prenechať im dostatok zodpovednosti za svoj prospech. (Snažíme sa zveriť im takú zodpovednosť, aby sa cítili dôležití, ale zároveň ju uniesli.)
5. Počítať s rôznymi potrebami žiakov.
6. Venovať sa veciam, ktoré oni sami pokladajú za dôležité.
7. Vychádzať pri vyučovaní z každodenného života a jeho potrieb.
8. Ponúknuť im osobnú pomoc.
9. Nechávať ich, aby sa vyjadrili ako trieda, alebo individuálne mimo triedy.
10. Spolupracovať s kolegami- tímová práca.
11. Spolupráca s rodičmi, podľa potrieb.
12. Odborná spolupráca mimo školy.
13. Sústavné osobné vzdelávanie sa učiteľov v oblasti práce so začlenenými žiakmi.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Priestory školy sú bezpečné vyhovujúce pre daný počet žiakov, ktorí školu navštevujú. Zamestnanci sú pravidelne podľa zákona školení o BOZP a PO. Všetci žiaci školy sú v úvode každého školského roka poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci počas vyučovania, aktivít mimo školy, zvlášť sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v odborných učebniach, hlavne v multimediálnej prírodovednej učebni, fyziky, multimediálnych učebniach, telocvičniciach a vo všetkých ostatných špeciálnych priestoroch školy. Pred každou akciou mimo školy sú žiaci poučení na triednických hodinách ako sa majú správať (výlety, exkurzie, školy v prírode, lyžiarsky výcvikový kurz, atď. ...).

Riaditeľka školy v spolupráci s miestnym úradom pravidelne zabezpečuje vykonanie revízií vo všetkých častiach školskej budovy a v zariadení školského stravovania.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1 Pedagogický princíp školy

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a ďalšie odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch, u žiakov budeme rozvíjať kľúčové kompetencie. Školský vzdelávací program bude prihliadať aj na žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami a začlenených žiakov tak, aby mali zabezpečený efektívny vzdelávací proces.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Našou úlohou je pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Zavádzaním digitálnych technológií do výchovno-vzdelávacieho procesu v rámci všetkých predmetov chceme dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti informačno-komunikačných a digitálnych technológií u žiakov v našej škole.

Posilnením cudzích jazykov sa budeme snažiť zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Tiež je dôležité formovať u žiakov zdravý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Budeme vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov a v spolupráci s rodičmi žiakov bude našim cieľom vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Zameriame sa na rozvoj kľúčových kompetencií každého žiaka, rozvoj emocionálnej inteligencie. Dáme šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech z vykonanej práce a dosiahnutých výsledkov.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Zabezpečíme hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, pričom budeme vychádzať z ich osobného poznania. Naš školský vzdelávací program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. Vlastnými aktivitami a zážitkami prostredníctvom hier a učenia sa v skupine rovesníkov žiaci budú získavať nové vedomosti a zručnosti, dostanú možnosť vlastnej realizácie a prejavu svojho nadania a charakteru.

Budujeme priateľskú a ústretovú klímu tak, aby všetci žiaci boli podnecovaní k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu sa.

Primárne vzdelávanie (ISCED 1) poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, rozvíjať ich duchovno-kultúrne hodnoty,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie, digitálne technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Osvojovanie kľúčových kompetencií je dlhodobým a zložitým procesom, ktorý začína v predprimárnom vzdelávaní, pokračuje v primárnom a nižšom sekundárnom vzdelávaní a postupne sa dotvára v ďalšom priebehu života. Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové kompetencie potrebuje každý jednotlivец na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj kompletnej osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce. Výber kľúčových kompetencií vychádza z európskeho referenčného rámca kľúčových spôsobilostí, ktoré sú rozpracované s ohľadom na hodnoty a potreby nášho školského systému. Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

Realizácia:

- v školskom vzdelávacom programe na I. stupni sme zavedli predmet informatika v 2. ročníku na posilnenie gramotnosti v IKT a DT a plynulé napojenie na predmet informatika v Štátnom vzdelávacom programe od 3. ročníka,
- od 1. ročníka sme zaviedli prvý cudzí jazyk podľa požiadaviek rodičov a tým zabezpečíme rozvoj komunikačných kompetencií v cudzích jazykoch ako jednej zo základných kľúčových kompetencií žiaka základnej školy,
- posilňujeme hodiny slovenského jazyka a literatúry, aby sa každý žiak vedel adekvátne vyjadrovať v ústnej i písomnej forme, aby vedel prezentovať sám seba i výsledky svojej práce, aby dokázal primerane komunikovať v materinskom a štátnom jazyku, doplnenými hodinami slovenského jazyka a literatúry sa budú posilňovať jeho komunikačné kompetencie,
- na rozvoj pohybového aparátu a podporu zdravého životného štýlu, správneho využitia voľného času budú vyučovacie hodiny telesnej a športovej výchovy doplnené aj o netradičné formy a metódy cvičení ako napríklad cvičenie na fit loptách, pilates cvičenia a iné cvičenia, ktoré

napomáhajú zdravému rastu a budeme sa snažiť predchádzať mnohým ochoreniam vyplývajúcim zo zlého držania tela,

- rozvíjať kompetencie v oblasti matematického myslenia a základných schopností poznávať vedu a techniku budeme aj posilnením predmetu matematika,
- do jednotlivých vyučovacích predmetov, kde je to možné, zavedieme využívanie IKT a DT nástrojov a inovatívne formy a metódy vyučovania,
- zapracujeme jednotlivé prierezové témy do vyučovania a do aktivít, ktoré pravidelne počas každého školského roka pre žiakov pripravujeme,
- budeme realizovať blokové formy vyučovania, pričom blokové vyučovanie bude zamerané na spoznávanie prierezových tém, oboznamovanie sa s kultúrou regiónu, návšteva múzeí, aktivity environmentálnej výchovy, ochrany zdravia a života, multikultúrnej výchovy,
- budeme podporovať vo zvýšenej miere talentovaných žiakov individuálnym prístupom,
- žiaci so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami budú vzdelávaní s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú ich individuálnym potrebám.

Zavedenie anglických tried s výučbou metódou CLIL v spolupráci s občianskym združením Angličtina ZŠ Beňovského. Cieľom je spolupráca pri podieľaní sa na výučbe a podpore výučby angličtiny metódou CLIL (Content and Language Integrated Learning, ďalej len „CLIL“) v škole, ktorý sa bude realizovať:

- a) skvalitňovaním vyučovania angličtiny metódou CLIL na Škole pomocou metód a foriem, ktoré žiakov pripravia na zvládnutie reálnych situácií v anglicky hovoriacom prostredí, prostredníctvom aktivít, ktoré žiaci radi vykonávajú a na ktoré sa tešia,
- b) podieľaním sa na vyučovaní angličtiny metódou CLIL na Škole slovenskými lektormi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa a s absolvovaním všeobecnej alebo odbornej štátnej jazykovej skúšky alebo medzinárodného certifikátu na úrovni C1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca (CertTESOL, DipTESOL, CELTA, DELTA, IHC, TEFL a iné) alebo lektormi zo zahraničia spĺňajúcimi kritériá pre výučbu cudzích jazykov v Slovenskej republike,
- c) zabezpečením dlhodobého školenia lektorov a vytvorenia zázemia pre systematický rozvoj ich kvalifikácie,
- d) dodržiavaním systému priebežnej vnútornej kontroly kvality vyučovacieho procesu (hospitácie učiteľov, spätná väzba),
- e) systematickým zisťovaním progresu žiakov prostredníctvom testovania na začiatku vzdelávacieho cyklu, v jeho priebehu ako aj na jeho konci podľa Spoločného európskeho referenčného rámca,
- f) organizovaním vzdelávacích, kultúrnych, spoločenských a športových podujatí smerujúcich k vzdelávaniu v oblasti osvojovania si anglického jazyka.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

2.2.1 Analýza stavu

Naša škola sa sústreďuje na poskytovanie kvalitného základného vzdelania, ktoré má všeobecný charakter a zároveň prihliada na danosti, schopnosti, nadanie, talent a záujmy žiaka. Základom pre určenie stavu, v ktorom sa škola nachádza a ďalšie strategické plánovanie je nasledujúca SWOT - analýza:

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • plná odbornosť vyučovania predmetov • zavedený systém vzdelávania pedagogických pracovníkov • korektná spolupráca v rámci MZ a PK • kvalitná príprava žiakov na SŠ • dlhodobé dobré výsledky žiakov v prijímaní na SŠ • zavádzanie progresívnych metód do vzdelávania • budovanie kariérneho poradenstva • odborná práca so žiakmi s ŠVVP (vzdelávanie učiteľov, spolupráca s CPPPAP), • kvalitná práca s talentovanými žiakmi-úspešnosť v rôznych typoch súťaží • možnosť profilácie žiakov pomocou širokej ponuky voliteľných predmetov a záujmových útvarov • participácia školy na európskych mobilitách (Comenius, e-Twinning, ...) • spolupráca školy s inštitúciami (ŠPÚ, MŠ, CVČ, SČK, neziskové organizácie a nadácie...) • úspešnosť školy v podávaní projektov a uchádzaní sa o granty • kvalitné vybavenie školy pomôckami • dostatok odbornej pedagogickej literatúry • veľká ochota zamestnancov vzdelávať sa 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné možnosti morálneho a finančného ohodnotenia práce učiteľov a vychovávateľov • pomalé prispôbovanie sa školy požiadavkám praxe a trhu práce • nedostatočné predstavy žiakov o konkrétnom uplatnení sa v praxi • slabá motivovanosť žiakov na niektorých predmetoch • pretrvávajúce problémy s hodnotením žiakov (nesystematickosť) • nejednotné výchovné pôsobenie učiteľov, rodičov a priateľov školy, • slabý záujem rodičov a žiakov, ktorí majú problémy v učení alebo správaní, o dianie v škole • nízka schopnosť žiakov riešiť problémy • poloha školy a určený obvod – demografický vývoj v tejto časti obce

Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> • ustálený demografický vývin do roku 2009 • možnosť získavať mimorozpočtové zdroje • rozvíjanie a prehĺbovanie spolupráce školy s rôznymi inštitúciami a zamestnávateľmi • možnosť zapájať sa do rôznych komunitárnych projektov • Prispôbena vzdelávania moderným trendom 	<ul style="list-style-type: none"> • nízke populačné ročníky po roku 2009 • nízko nastavený normatív na žiaka • nestále legislatívne prostredie • nedostatočné finančné aj morálne ohodnotenie učiteľa v spoločnosti • vysoká preťaženosť učiteľov • nedostatok kvalitných učebníc, pracovných listov, metodických materiálov, • finančná náročnosť nákupu odbornej literatúry • zvyšovanie požiadaviek rodičov na školu

2.2.2 Ciele školského vzdelávacieho programu

Základná filozofia školy:

1. Poskytnúť živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v cudzom jazyku v rámci EU.
2. Práca so základnými DT a IKT.
3. Osvojiť si, zdokonaľovať a upevňovať potrebu celoživotnej starostlivosti o zdravie, ktorej hlavnou súčasťou je pohyb – venovať zvýšenú pozornosť všestrannej pohybovej príprave.

Komplexná charakteristika je postavená na hlavných cieľoch:

- a) komunikatívnosť,

- b) flexibilita,
- c) tvorivosť,
- d) vedomosti,
- e) spôsobilosti,
- f) pohybová kultúra.

Sú to všeobecné ciele, ktoré si naša škola kladie. Tie sa prenášajú do plánovania v rámci jednotlivých metodických orgánov a na základe plánov práce sa transformujú do vzdelávacieho a výchovného procesu. Naše priority sú:

- I. Reforma vzdelávania- premena tradičnej školy na modernú**
- II. Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp vedomostnej spoločnosti**
- III. Zvýšenie kvality a efektivity vzdelávania**
- IV. Posilnenie väzieb medzi školou – svetom práce- spoločnosťou**

Rozpracovanie do špecifických cieľov školy, ktoré je nasledovné:

I. Reforma vzdelávania - premena tradičnej školy na modernú

- a) Nadalej uplatňovať inovatívne koncepcie vzdelávania, sledovať moderné trendy v pedagogike a didaktike.
- b) Venovať pozornosť aktívnemu učeniu sa žiaka, podporovať ho, posilňovať voliteľnosť, umožňovať individuálnu vzdelávaciu cestu pre žiaka.
- c) Nadalej venovať pozornosť projektom, výzvam, zvyšovať materiálno-technické vybavenie školy z rozpočtových aj mimorozpočtových zdrojov.
- d) Kooperovať s inými školami - vytvárať partnerstvá, prehľbovať spoluprácu s inštitúciami a zamestnávateľmi.

II. Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp vedomostnej spoločnosti

- a) Nastaviť žiakov na celoživotný systém vzdelávania, pozornosť venovať stratégiám „ako sa učiť“.
- b) Venovať pozornosť súťažiam, projektom, mobilitám, podporovať iniciatívnosť žiakov aj učiteľov.
- c) Vytvoriť harmonogram vzdelávacích aktivít pre učiteľov školy, viesť ich k osobnej aktivite a odbornému rastu.
- d) Venovať sa odovzdávaniu skúseností z implementácie školského programu a inovatívnej koncepcie vzdelávania v našej škole, usporadúvať semináre, workshopy.

III. Zvýšenie kvality a efektivity vzdelávania

- a) Pozornosť venovať evalvácií, autoevalvácií na všetkých úrovniach pedagogického procesu.
- b) Vzdelávaním prehľbovať vedomosti pedagógov v oblasti sebahodnotenia, získavania spätnej väzby a hodnotenia žiakov.
- c) Podľa možností školy posilňovať voliteľnosť predmetov, poskytovať možnosť rozvíjať záujmy žiakov v rámci krúžkovej činnosti, všestranne podporovať zapájanie žiakov do súťaží, olympiád, mobilít.
- d) Monitorovať a vyhodnocovať úspešnosť žiakov v súťažiach, zapájajú sa do projektov, aktivít v rámci mestskej komunity, sledovať úspešnosť žiakov.
- e) Zaviesť dištančné formy vzdelávania pre žiakov aj učiteľov, budovať v škole centrum celoživotného vzdelávania.

IV. Posilnenie väzieb medzi školou – svetom práce- spoločnosťou

- a) Budovanie školy ako otvorenej inštitúcie - vytváranie harmonických vzťahov s rodičmi a mestskou komunitou.
- b) Cielené budovanie kontaktov.
- c) Koncepčná prezentácia školy a jej výsledkov na rôznych fórach.
- d) Posilňovanie väzieb na tradície školy, regiónu.

2.2.3 Hlavné zásady školského výchovného programu

- a) utváranie priaznivej sociokultúrnej klímy – vzájomnej úcty a rešpektu,
- b) osobný rast žiakov aj učiteľov, formovanie mravných hodnôt a noriem,
- c) otvorenosť školy voči rodičom aj verejnosti,
- d) aktívne preventívne programy.

Základná škola Beňovského 1 sa zameriava na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, matematiky, informatiky a prírodovedných predmetov. Pedagógovia ZŠ Beňovského pomáhajú žiakom získavať vedomosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích oblastiach. Vzhľadom na fakt, že v dnešnej dobe je nutnosť ovládať minimálne dva cudzie jazyky, pracujeme na tom, aby žiaci z našej školy odchádzali na stredné školy so základmi dvoch cudzích jazykov. Je potrebné zvýšiť dôraz na komunikačné zručnosti v anglickom aj nemeckom jazyku, aby už žiaci základnej školy zvládli jednoduchú bežnú komunikáciu v cudzom jazyku.

V súvislosti s informatizáciou celej spoločnosti sme v druhom ročníku na prvom stupni ZŠ zaviedli predmet informatika do vyučovacieho procesu s cieľom naučiť žiakov ovládať prácu s počítačom pre budúci profesionálny život každého žiaka.

Prírodovedné predmety majú vysoké uplatnenie v profesionálnych sférach života a preto sa žiakom už od druhého stupňa venujeme aj v tejto oblasti intenzívnejšie a zameriavame sa okrem rozširovania vedomostí o prírodných zákonitostiach aj na praktické zručnosti v laboratóriách.

V školskom vzdelávacom programe sa zameriavame na tieto hlavné oblasti:

- posilnenie výučby anglického jazyka od prvého ročníka základnej školy počas primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania, čím budeme u žiakov rozvíjať schopnosti a zručnosti pri komunikácii a myslení v anglickom jazyku,
- posilnenie vyučovacích hodín nemeckého jazyka v 5.–9. ročníku, aby žiaci vedeli komunikovať na primeranej úrovni po skončení základnej školy aj v druhom cudzom jazyku,
- posilnenie informatiky v 2. ročníku s cieľom zabezpečiť informatickú gramotnosť tak, aby ani jeden žiak nemal problém vo využívaní počítača ako pomocníka,
- posilnenie matematiky a prírodovedných predmetov s cieľom zabezpečiť pochopenie prírodných javov, rozvíjanie logického myslenia, prehlbovanie pracovných zručností,
- posilnenie slovenského jazyka a literatúry s cieľom rozvíjať čitateľskú gramotnosť, analyzovať texty, čítať s porozumením a vedieť správne formulovať svoje myšlienky, tvrdenia a názory.

Prípravu žiakov na život zabezpečíme:

- kvalitnou prípravou vo vyučovaní slovenského jazyka – zvyšovanie komunikačných kompetencií,
- kvalitnou prípravou vo vyučovaní cudzieho jazyka tak, aby absolvent ISCED1 bol na úrovni kompetencií podľa spoločného európskeho referenčného rámca,
- kvalitnou prípravou v ostatných predmetoch vo zvýšenej dotácii vyučovacích hodín – rozvíjanie čitateľskej, matematickej, prírodovednej a finančnej gramotnosti,
- dosiahnutím čo najvyššej gramotnosti v IKT, poznaním základných počítačových aplikácií, prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopením využitia IKT,
- vytváraním trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov,
- vytváranie pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu a ochrany prírody.

Stupeň vzdelania: ISCED 1

2.3 Profil absolventa

Výchovno-vzdelávací proces školy je zameraný tak, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, ale zároveň aby všetky svoje vedomosti, zručnosti, schopnosti dokázali aj správne využiť pri realizácii úloh v každodennom živote.

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, finančnej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Absolvent našej školy by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život. Absolvent by mal posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre, získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie, naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť, naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty, mal by vedieť získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie. Mal by vedieť logicky uvažovať, prezentovať svoje názory na veci verejné, vedieť diskutovať, oponovať, hodnotiť svoju prácu a vedieť sa orientovať v množstve informácií, ktoré dnes ponúkajú viaceré zdroje.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;

- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

2.4 Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme stimuláciou žiakov k celoživotnému vzdelávaniu, podporujeme individuálnych schopností jednotlivcov.

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc začleneným žiakom, žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ako aj talentovaným žiakom, ich rodičom a zamestnancom školy.

V environmentálnej výchove je na našej škole veľmi bohatá činnosť. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Pravidelne sa zapájame do viacerých prírodovedných súťaží, olympiád a podávame aj prihlášku do grantového programu Enviroprojekt.

Pri prevencii drogových závislostí organizujeme workshopy, vytvárame rôzne aktivity na zmysluplné využitie voľného času. I napriek tomu, že s nelegálnymi drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti požívaniu legálnych drog ako je boj proti fajčeniu a užívaniu alkoholických nápojov cez koordinátora prevencie, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Dôsledne vychádzame z potrieb žiakov a motivujeme ich do učenia pestrými formami výučby. Všimame si ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac preferujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitá je pre nás orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich žiakov, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Realizujeme vyučovanie pomocou modernej didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajoby výstupov, praktickú výučbu. Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť každého žiaka za učenie sa. Využívame IKT a DT vo vyučovaní, zapojením do medzinárodného projektu Comenius rozvíjame komunikačné zručnosti v cudzích jazykoch od najnižšieho možného veku našich žiakov.

Žiakov športovými aktivitami vedieme k správne mu využívaniu voľného času, k pestovaniu zdravého životného štýlu, k ochrane svojho zdravia. Šport je pre mnohých žiakov aktívnou formou odpočinku.

Kultúrne podujatia sú ďalšou formou, ktorou spestrujeme výchovno-vzdelávací proces. Pre žiakov budeme i naďalej organizovať výchovné koncerty, kultúrne podujatia ako návštevy divadiel a divadelných predstavení, filmových predstavení a pripravovať akadémie, na ktorých žiaci môžu predstaviť svoj talent.

2.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

2.5.1 Školský špeciálny pedagóg

Na škole pôsobí školský špeciálny pedagóg, ktorý sa v plnej miere zaoberá začlenenými žiakmi a žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

a) začlenení žiaci:

- školský špeciálny pedagóg spolu s výchovným poradcom navrhujú žiakov na diagnostický proces a spolupracujú s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na Fedákovej ulici a ďalšími inštitúciami pri diagnostike,
- po diagnostike školský špeciálny pedagóg spolu s výchovným poradcom zabezpečujú komunikáciu so zákonným zástupcom za účelom vybavenia dokumentácie, v maximálnej miere informujú zákonného zástupcu o začlení jeho dieťaťa a koordinujú spoluprácu zákonného zástupcu so školou,
- školský špeciálny pedagóg zabezpečí vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu pre všetkých začlenených žiakov, ktorý bude zohľadňovať dôvod začlenia každého žiaka s cieľom vytvoriť čo najoptimálnejšie podmienky vzdelávania žiaka,
- školský špeciálny pedagóg zabezpečuje informovanie všetkých učiteľov o individuálnom vzdelávacom programe začlenených žiakov a odporúča metódy a formy práce pre týchto žiakov v kmeňových triedach,
- začlenení žiaci majú vymedzené vyučovacie hodiny, kedy sa im individuálne venuje školský špeciálny pedagóg,

b) žiaci so všeobecným intelektovým nadaním:

- žiakom so všeobecným intelektovým nadaním v jednotlivých oblastiach sa venujú individuálne učitelia priamo na vyučovacích hodinách zadávaním obtiažnejších a náročnejších úloh,
- individuálne mimo vyučovacích hodín sú pripravovaní na predmetové, športové a umelecké súťaže vo zvýšenej miere tak, aby boli úspešní,
- žiaci so všeobecným intelektovým nadaním majú možnosť prezentovať sa na školských akciách, súťažiach a reprezentujú školu v jednotlivých olympiádach, súťažiach a ďalších aktivitách,
- pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním neustále dopĺňame knižničný fond aj o odborné publikácie, encyklopédie, odborné časopisy.

Školský špeciálny pedagóg absolvuje vzdelávania a odborné štúdiá na Pedagogickej fakulte UK s cieľom zvyšovať svoje poznatky a zručnosti pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vypracováva pre každého individuálne začleneného žiaka individuálny vzdelávací program, pravidelné štvrtročné hodnotenia týchto žiakov, zabezpečuje komunikáciu s rodičmi a tiež informuje vyučujúceho o postupoch výučby, aby bol vzdelávací proces efektívny. Na pracovné porady si pre ostatných pedagógov pripravuje odborné prezentácie s cieľom zvyšovať poznatky o práci so spomínanými žiakmi priamo na výchovno-vzdelávacom procese v kmeňových triedach.

2.5.2 Spolupráca s inštitúciami

Pedagogická diagnostika je komplexný proces. Zameriava sa na obsahovú a procesuálnu zložku. V obsahovej zložke sa zisťuje dosiahnutie úrovne vedomostí, zručností, návykov, v procesuálnej, akým spôsobom proces výchovy a vzdelávania prebieha, ako ovplyvňuje žiaka.

Typy pedagogickej diagnostiky:

Špeciálno-pedagogická diagnostika v špeciálno-pedagogických poradniach je tímová – za aktívnej účasti psychológa, lekára, špeciálneho pedagóga, sociálneho pracovníka, učiteľa. Zisťuje, aké sú podmienky, priebeh, a výsledky výchovy vzdelávania postihnutých jedincov, určuje vplyv postihnutia na ich vzdeláateľnosť a vychovávateľnosť.

Pri špeciálno-pedagogickej diagnostike spolupracujú učitelia našej školy v prevažnej miere **s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP).**

Pri spolupráci je dôležitou časťou popis problému žiaka zo strany učiteľa/učiteľov. Učitelia našej školy sú vedení k zodpovednej spolupráci so psychológmi a špeciálnymi pedagógmi. Odborníkom v poradniach ide predovšetkým o konkrétne výsledky pozorovania, rozhovoru učiteľa so žiakom v známom prostredí. Len učiteľ v škole dokáže presne diagnostikovať, aký je jeho žiak v kolektíve, čím sa odlišuje od svojich rovesníkov, ako vie odpovedať pri tabuli, ako v lavici, ako znáša záťaž pri vypracovávaní písomných prác. Inštrukcie pri vyplňaní dotazníka učiteľom podáva výchovný poradca školy. Ide hlavne o nasledovné údaje, spracované do formulára:

- Problémy prejavujúce sa v učení
- Dobré výsledky dosahuje dieťa v ...
- Problémy prejavujúce sa v správaní
- Pozitívne stránky osobnosti dieťaťa
- Postavenie dieťaťa v kolektíve
- Výsledné hodnotenie žiaka v konkrétnych predmetoch
- Iné údaje podstatné pri riešení problému (rodinné zázemie, vzťahy v rodine, spolupráca rodiny so školou, príprava dieťaťa na vyučovanie

Po vypracovaní záverov diagnostiky a odporúčaní pre školu je potrebné, v rámci možností školy, snažiť sa závery implementovať do vyučovacieho procesu a pripraviť pre začleneného žiaka individuálny vzdelávací program- IVP (za jeho tvorbu zodpovedá triedny učiteľ a učitelia vyučujúci daného žiaka jednotlivé predmety), pokiaľ ide o žiaka s ťažkosťami, je povinnosťou školského špeciálneho pedagóga oboznámiť vyučujúcich, ktorých sa to týka, s rozsahom a typom ťažkosti, na ktoré má daný žiak nárok.

Výchova a vzdelávanie žiaka sú vedené v sústavnej spolupráci s CPPPaP. Písomnú evidenciu začlenených žiakov a žiakov s ťažkosťami vedie školský špeciálny pedagóg. U školského špeciálneho pedagóga sú uložené aj správy o vyšetrení v CPPPaP a spadajú do ochrany osobných údajov žiaka. Na písomné vyžiadanie môžu byť poskytnuté len zákonným zástupcom žiaka. **Povinnosťou učiteľa je rešpektovať závery a odporúčania CPPPaP .**

Povinnosťou zákonných zástupcov je dať si písomnú žiadosť o začlenenie alebo poskytnutie ťažkosti, doložiť ju závermi vyšetrení v CPPPaP , pravidelne sa zúčastňovať diagnostiky a rediagnostiky, termínov stretnutí so psychológom a špeciálnym pedagógom, spolupracovať so školou pri riešení problémov s výchovou a vzdelávaním žiaka. Len za týchto podmienok je škola oprávnená poskytovať žiakovi IVP alebo ťažkosti.

V prípade mimoriadne nadaných žiakov má rodič, po absolvovaní predpísaného testovania a psychologického vyšetrenia dieťaťa právo požiadať školu o jeho zaradenie/preradenie do vyššieho postupového ročníka.

2.6 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy začleníme do všetkých predmetov v maximálne možnej miere. Do jednotlivých predmetov sú začlenené podľa svojho obsahu a sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

2.6.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vede ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Prierezovú oblasť začleníme do všetkých predmetov, aby žiaci boli za svoju prácu primerane a pozitívne hodnotení. Každý pedagóg bude dbať o zdravý rozvoj osobnosti žiaka na jeho vyučovacom predmete. Budeme dbať na pozitívne vytváranie rovesníckych vzťahov v kolektíve, ktoré treba vo výraznej miere utužovať na aktivitách, predovšetkým mimo budovy školy.

Po dohode s inštitúciami zaoberajúcimi sa osobnosťou človeka, psychológiou budeme pre žiakov pripravovať semináre, workshopy a iné kurzy na posilňovanie osobnostného a sociálneho rozvoja.

Na splnenie cieľov prierezovej témy budeme realizovať v prvých septembrových dňoch blokovo vyučovanie – Osobnostný a sociálny rozvoj.

2.6.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Prierezovú oblasť začleníme do všetkých predmetov v maximálne možnej miere. Po dohode s inštitúciami z tejto odbornosti budeme pre žiakov pripravovať semináre, workshopy a iné kurzy. Na splnenie cieľov prierezovej témy budeme realizovať rôzne aktivity podľa možností školy, napr. workshopy, besedy, školské tematické dni.

2.6.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznať a vyberať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľať sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Environmentálnu výchovu začleňujeme do všetkých predmetoch, kde je to možné, hlavne v prírodovedných predmetoch. Budeme sa zapájať do projektov na posilňovanie environmentálnej výchovy.

V rámci environmentálnej výchovy máme zavedený celoročný separovaný zber papiera a plastov ako aktívny prístup k separácii, realizujeme zber batérií a nepotrebných elektrozariadení.

Nadalej sa venujeme organizovaniu exkurzií so zameraním na environmentálnu výchovu. Zapájame sa do viacerých projektových súťaží a projektových výziev, napr. Enviroprojekt a ďalšie, kde vypracovávame kvalitné projekty. Každý rok plníme úlohy z projektu Recyklohry, zapájame sa do rôznych súťaží (výtvarných, literárnych, technických) s environmentálnou tematikou. Na škole pracujú kluby Stromu života.

2.6.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Mediálna výchova je začlenená do jednotlivých predmetov primárneho vzdelávania. Organizujeme rôzne besedy a workshopy s problematikou mediálnej výchovy, navštevujeme filmové predstavenia, divadelné predstavenia, bábkové predstavenia. Mediálnu výchovu realizujeme aj formou informačných panelov na chodbách školy a aktivitami, ktoré budeme pripravovať aj v spolupráci so žiackym parlamentom.

2.6.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Multikultúrnu výchovu začleňujeme do viacerých predmetov podľa možností, aby sme nenásilnou umožňovali žiakom rozvoj poznania v oblasti multikultúrnej výchovy. Tiež je v plnom rozsahu začlenená vo viacerých projektoch, ako napr. v projekte COMENIUS – multilaterálne partnerstvá a ďalšie. Organizujeme rôzne besedy a workshopy s problematikou multikultúrnej výchovy, navštevujeme filmové predstavenia, výchovné koncerty a iné podujatia.

2.6.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;

- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Regionálnu výchovu a ľudovú kultúru začleňujeme do viacerých predmetov podľa možností. Realizujeme exkurzie v Dúbravke, Bratislave i v ostatných častiach Slovenska s cieľom poznávať kultúru našej obce, nášho mesta i našej vlasti. So žiakmi pripravujeme rôzne akademie a umelecké pásma so zameraním na ľudové zvyky, tradície a históriu nášho národa. Tiež sa zapájame do projektov s uvedenou tematikou podľa ponuky. V mesiaci jún realizujeme blokovoé vyučovanie s problematikou Slovensko a jeho krásy.

2.6.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Dopravnú výchovu realizujeme hlavne na I. stupni ZŠ ale aj na druhom stupni. Je začlenená do viacerých predmetov, najčastejšie do prírodovedy, vlastivedy a pod. Žiaci majú zabezpečený dvakrát ročne formou blokovoého vyučovania vstup na detské dopravné ihrisko. Organizujeme aktivity s Policajným zborom SR za účelom výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke. Na začiatku mesiaca september a v mesiaci jún organizujeme blokovoé vyučovanie so zameraním na dopravnú výchovu, aby žiaci mali vžitú správne návyky správania sa v cestnej premávke a predchádzali sme tak rôznym negatívnym javom v doprave.

2.6.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezová téma ochrana života a zdravia je okrem didaktických hier, ktoré sa konajú v mesiaci jún, zahrnutá hlavne v učebných osnovách v predmetoch prírodoveda, etická výchova, telesná výchova.

Organizujeme viaceré aktivity, napr. deň zdravia – jablčková lekárnička, v rámci projektu ŠPZ organizujeme aktivity s cieľom ochrany zdravia, pripravujeme rozhlasové relácie zamerané na ochranu zdravia a života a tiež triednické hodiny v rámci dňa narcisov zamerané na diskusie o ochrane života a zdravia každého človeka.

2.7 Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

Ministerstvo školstva SR schválilo Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG) dňa 9.3.2017 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.

Národný štandard finančnej gramotnosti uvádza, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Implementácia NŠFG do iŠkVP a UO v podmienkach ZŠ Beňovského

NŠFG je implementovaný do iŠkVP v rámci učebných osnov predmetov: matematika (ISCED1), slovenský jazyk a literatúra (ISCED 1), vlastiveda (ISCED 1), etická výchova (ISCED 1), informatika (ISCED1).

Rozpracovanie tém do jednotlivých predmetov:

Predmet	Téma NŠFG
Matematika	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie
Slovenský jazyk a literatúra	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie
Anglický jazyk	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 5. Sporenie a investovanie
Prvouka	2. Plánovanie, príjem a práca 5. Sporenie a investovanie
Prírodoveda	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 6. Riadenie rizika a poistenie
Vlastiveda	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie 6. Riadenie rizika a poistenie
Etická výchova	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca

	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie 6. Riadenie rizika a poistenie
Náboženská výchova	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie 6. Riadenie rizika a poistenie
Hudobná výchova	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie 6. Riadenie rizika a poistenie
Výtvarná výchova	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 4. Úver a dlh 5. Sporenie a investovanie 6. Riadenie rizika a poistenie
Telesná a športová výchova	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov 6. Riadenie rizika a poistenie
Informatika	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
Pracovné vyučovanie	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 2. Plánovanie, príjem a práca

Jednotlivé čiastkové kompetencie tém uvedených k predmetom v tabuľke sú osvojované riešením úloh, v ktorých sú tieto témy zakomponované nenásilnou formou. Učitelia jednotlivých predmetov si pripravujú vlastné materiály (prezentácie, kvízy, interaktívne pracovné listy, diskusné príspevky, úlohy zamerané na riešenie problémov, atď.) na realizáciu NŠFG.

Kompetencie NŠFG sú v súlade s ISCED 1.

Jednotlivé témy vyhovujú potrebám žiakov i podmienkam, nakoľko sú rozpracované veľmi podrobne pre úroveň ISCED 1 a učiteľ sa v nich môže ľahko orientovať.

Vzdelávanie žiakov v oblasti finančnej gramotnosti (FG), implementáciu NŠFG do iŠkVP a priamo do učív na vyučovacích hodinách koordinuje koordinátor finančnej gramotnosti.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti FG:

Učitelia sú neustále podporovaní v zúčastňovaní sa na vzdelávaní zameraných na finančnú gramotnosť. Pri vhodnej ponuke vzdelávania sa naši učitelia zúčastnia týchto vzdelávaní s cieľom získať nové vedomosti a zručnosti, ktoré by mohli využiť vo výchovno-vzdelávacej činnosti.

2.8 Plán rozvoja čitateľskej gramotnosti

Čitateľská gramotnosť je komplexný súbor čitateľských zručností potrebných na efektívnu prácu s textom. Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používaných na rôzne účely.

Čitateľské kompetencie zahŕňajú:

- techniku čítania,

- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat' text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodit' hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Čítanie teda zahŕňa nielen zvládnutie techniky čítania, ale aj intelektuálne spracovanie informácií a ich praktické uplatnenie, využitie v každodennom živote. Vzhľadom na to, že čitateľskú gramotnosť dnes vnímame ako nadpredmetovú, je ju **nevyhnutné cielene rozvíjať aj vo vyučovaní ostatných vyučovacích predmetov**. Komplexné zručnosti čitateľskej gramotnosti ďaleko presahujú priestor, ktorý na jej nácvik a rozvíjanie u žiaka poskytuje vyučovanie vyučovacieho jazyka.

Takýto prístup súvisí s cieľom čitateľskej gramotnosti, ktorým je čitateľ schopný čítať a spracovávať texty rozličných typov s obsahom z rozmanitých oblastí. To možno realizovať v rámci všetkých vyučovacích predmetov kognitívneho zamerania (napríklad matematika, dejepis, geografia, biológia, fyzika, chémia a podobne). Aktivity v širšom ponímaní sú rozpísané pri jednotlivých predmetoch a ročníkoch.

2.9 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov

V rámci školy sme vypracovali ucelený systém vzdelávania pedagogických zamestnancov. Systém vychádza zo zisťovania vzdelávacích potrieb pomocou dotazníka a pohovorov s pedagógmi, zároveň zohľadňuje strategické ciele školy. Keďže aktuálne vzdelávania záležia aj od ponuky trhu, stanovili sme si nasledovné priority:

1. Absolvované vzdelávania musia byť certifikované.
2. Škola sa rovnakou mierou bude orientovať na rast učiteľov v odbore aj oblasti pedagogiky, metodiky a didaktiky.
3. Vzdelávania zohľadňujú individuálne preferencie konkrétneho učiteľa, škola pedagógov orientuje na systém celoživotného vzdelávania.

K indikátorom kvality v tejto oblasti na našej škole patrí:

- učitelia rozširujúci a prehlbujúci si kvalifikáciu,
- súlad strategického plánu profesijného rozvoja pedagogického zboru školy s individuálnymi vzdelávacími plánmi učiteľov,
- podpora vedenia školy a účinná motivácia učiteľov pre ďalší profesijný rast,
- účasť učiteľov na podujatiach kontinuálneho vzdelávania organizovaných mimo školy i na nej,
- iniciatívy učiteľov, ako reakcia na inovačné procesy v obsahu a metodike výchovy a výučby (prostredníctvom MO),
- individuálne plány profesijného rozvoja učiteľov,
- využívanie podporných prostriedkov v procese sebazvdelávania (učiteľská knižnica, IKT a pod.),
- pravidelnosť hodnotenia výsledkov individuálneho profesijného rozvoja učiteľov.

Za pedagogického zamestnanca ZŠ na 1. stupni môžu byť prijatí výhradne zamestnanci spĺňajúci: kvalifikačné predpoklady s podmienkou záujmu o svoj osobný kariérny rast.

Vedúci MZ:

V rámci výkonu svojej funkcie sa širšie vedenie školy sústreďí predovšetkým na vzdelávania v oblasti strategického plánovania a evalvácie. K ďalším vzdelávaniam patria vzdelávania v oblasti legislatívy, projektovej prípravy.

Takisto sa budeme orientovať na certifikované vzdelávania a moderné formy a metódy, hlavne dištančné. Každý vedúci MZ by mal v rámci výkonu svojej funkcie absolvovať aspoň jedno vzdelávanie ročne.

Zároveň vedúci MZ zabezpečuje interné vzdelávania v rámci svojho predmetu pre ostatných členov MZ, podieľa sa na monitorovaní vzdelávacích potrieb členov svojej MZ a predkladá vedeniu školy vzdelávacie potreby v rámci svojich predmetov.

V rámci vzdelávacej činnosti vo svojej oblasti sa vedúci MZ podieľajú na organizovaní diskusných skupín, komentovaných hodín, otvorených hodín, metodických dní v škole.

Triedni učitelia:

V rámci výchovného programu sa venuje veľká pozornosť príprave triednych učiteľov na výkon práce. Školenia majú ráz samoštúdia alebo interných školení, ktoré organizuje výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg, prípadne sú organizované v spolupráci s CPPP a P.

Jedná sa hlavne o prevenciu sociopatologických javov v triede, spoluprácu s rodičmi, mestskou komunitou.

3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov
3. Hodnotenie školy

V rámci zmien, ktoré naša škola podstúpila v súvislosti s prechodom na nový učebný program, sme začali formovať nové - systematické monitorovanie kvality školy.

Autoevalvácia sa v našej škole zameriava na tieto základné oblasti: kvalitu riadenia, kvalitu vyučovacieho procesu, profesionalitu pedagogického zboru a vnútornú klímu školy. Preto kvalitu vnímame nasledovne:

Žiak bude považovať za kvalitnú tú školu, kde sa bude dobre cítiť, kde je priateľské prostredie, kde sú korektné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi, kde získa vedomosti a zručnosti, ktoré vyhovujú jeho predstavám.

Rodič aj pedagóg očakáva vzájomnú zdvorilú komunikáciu, prístup k informáciám, a aby v spolupráci pomáhala škola rodičovi s jeho výchovnou funkciou.

Kvalita je pre našu školu základnou stratégiou.

Realizujeme nasledovné merania:

- monitorovanie klímy školy
- motivácia žiakov 9. ročníkov pri voľbe strednej odbornej školy, očakávania rodičov
- dotazník pre absolventov školy o úrovni vzdelávania na našej škole
- inovatívne metódy a formy vo vyučovacom procese - dotazník pre učiteľov školy

Ďalej využívame riadené rozhovory s členmi pedagogického zboru, pozorovania a analýzy učebného procesu.

3.1 Hodnotenie žiakov

Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie robíme na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých sledujeme vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Pri hodnotení každého žiaka berieme do úvahy jeho individuálne pozitívne hodnoty a z nich vychádzame aj pri hodnotení jeho čiastkových úspechov. Pri hodnotení žiakov dôsledne uplatňujeme platné metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov v ZŠ. Hodnotiace portfólio pre každý ročník je uvedené v kapitole V.

3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je podrobne rozpracované v interných dokumentoch školy. Manažment školy hodnotí na základe:

- pozorovania (hospitácie)
- rozhovoru
- autodiagnostického dotazníka

- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, celoštátne testovanie, medzinárodné testovanie, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy
- výsledkov žiakov v žiackych súťažiach – školské kolá, obvodné kolá, okresné kolá, krajské kolá, celoštátne kolá a medzinárodné kolá
- hodnotenia ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov
- zapájania sa pedagogických zamestnancov do tvorby učebných pomôcok na jednotlivé vyučovacie hodiny a testov, učebných textov, celoštátneho kurikula, lektorská a publikačná činnosť
- aktívnej účasti pedagogických zamestnancov v školských projektoch a školských aktivitách
- aktívnej účasti pedagogických zamestnancov v celoštátnych a medzinárodných projektoch
- prípravy a realizácie mimoškolských aktivít so žiakmi
- vedenia záujmových útvarov
- hospitačnej činnosti a pozorovania vedúceho MZ a PK
- vedenia MZ, PK, kabinetných zbierok, koordinácia projektov a výchovných programov
- práce so začlenenými žiakmi a žiakmi podľa formy osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky.

3.3 Hodnotenie školy

Hodnotenie školy realizujeme viacerými metódami:

- dotazníková metóda (dotazníky pre žiakov, rodičov, učiteľov),
- analýza výsledkov žiakov vo výchovno-vzdelávacích programoch,
- analýza výsledkov žiakov v súťažiach a olympiádach,
- analýza plnenia stanovených cieľov v koncepčnom zámere školy,
- SWOT analýza,
- návrhy ďalších riešení a postupov.

Ciele hodnotenia školy:

- informujeme žiakov, rodičov, aby mali hodnoverné a dostatočné informácie o tom, ako žiaci zvládajú požiadavky na nich kladené,
- informujeme verejnosť o cieľoch, ktoré sú na žiakov kladené v Štátnom vzdelávacom programe a Školskom vzdelávacom programe,
- získanie spätnej väzby o úrovni stavu vzdelávania, zisťovanie informácií o súvislostiach a okolnostiach, ktoré ovplyvňujú výsledný stav výchovno-vzdelávacieho procesu,
- hodnotenie cieľov, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie plnenia cieľov stanovených v Štátnom vzdelávacom programe,
- formulácia návrhov a opatrení na zlepšovanie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Pravidelne monitorujeme:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Úroveň podpory talentovaných žiakov
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

4 Školský učebný plán

Školský učebný plán pozostáva zo štátneho vzdelávacieho programu a zo školského vzdelávacieho programu.

Základná škola Beňovského 1 sa v školskom vzdelávacom programe pre všetky triedy ročníkov 1. až 4. – stupeň vzdelania ISCED 1 zameria na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, slovenského jazyka a literatúry, matematiky, informatiky.

V 1. ročníku v školskom vzdelávacom programe majú žiaci zavedený predmet:

- anglický jazyk v rozsahu 2 vyučovacie hodiny týždenne

V 2. ročníku v školskom vzdelávacom programe sú pre žiakov pripravené tieto predmety:

- anglický jazyk v rozsahu 2 vyučovacie hodiny týždenne
- informatika v rozsahu 1 vyučovacia hodina týždenne

V 3. ročníku v školskom vzdelávacom programe sú pre žiakov pripravené tieto predmety:

- slovenský jazyk a literatúra v rozsahu 1 vyučovacia hodina týždenne
- matematika v rozsahu 1 vyučovacia hodina týždenne

V 4. ročníku v školskom vzdelávacom programe je pre žiakov pripravený predmet:

- slovenský jazyk a literatúra v rozsahu 1 vyučovacia hodina týždenne

Zároveň školský vzdelávací program zohľadňuje aj prierezové témy a ich aktívne plnenie v blokových formách vyučovania, pri získavaní vedomostí a zručností v jednotlivých predmetoch.

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	ročník primárne vzdelávanie				
		1.	2.	3.	4.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	7	31
	anglický jazyk	-	-	3	3	6
		9	8	10	10	37
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	16
	informatika	-	-	1	1	2
		4	4	5	5	18
Človek a príroda	prvouka	1	2	-	-	3
	prírodoveda	-	-	1	2	3
		1	2	1	2	6
Človek a spoločnosť	vlastiveda	-	-	1	2	3
		-	-	1	2	3
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	1	1	1	1	4
		1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	-	-	1	1	2
		-	-	1	1	2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6
		3	3	2	2	10
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
		2	2	2	2	8
základ		20	20	23	25	88
voliteľné (disponibilné) hodiny		2	3	2	1	8
spolu		22	23	25	26	96

Voliteľné hodiny v ročníkoch

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	ročník primárne vzdelávanie				
		1.	2.	3.	4.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	-	-	1	1	2
	anglický jazyk	2	2/3*	-	-	4
Matematika a práca s informáciami	matematika	-	-	1	-	1
	informatika	-	1/0*	-	-	1
Človek a príroda	prvouka	-	-	-	-	-
	prírodoveda	-	-	-	-	-
Človek a spoločnosť	vlastiveda	-	-	-	-	-
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	-	-	-	-	-
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	-	-	-	-	-
Umenie a kultúra	hudobná výchova	-	-	-	-	-
	výtvarná výchova	-	-	-	-	-
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	-	-	-	-	-
voliteľné (disponibilné) hodiny		2	3	2	1	8

Vzdelávací program 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín iŠVP	Počet hodín iŠkVP	Počet spolu	Poznámky
Jazyk a komunikácia					
	slovenský jazyk a literatúra	9	0	9	
	prvý cudzí jazyk – anglický	0	2	2	
Matematika a práca s informáciami					
	matematika	4	0	4	
	Informatika	0	0	0	
Človek a príroda					
	prvouka	1	0	1	
	prírodoveda	0	0	0	
Človek a spoločnosť					
	vlastiveda	0	0	0	
Človek a hodnoty					
	etická výchova/náboženská výchova	1	0	1	
Človek a svet práce					
	pracovné vyučovanie	0	0	0	
Umenie a kultúra					
	hudobná výchova	1	0	1	
	výtvarná výchova	2	0	2	
Zdravie a pohyb					
	telesná a športová výchova	2	0	2	
Spolu:		20	2	22	

Vzdelávací program 2. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín iŠVP	Počet hodín iŠkVP	Počet spolu	Poznámky
Jazyk a komunikácia					
	slovenský jazyk a literatúra	8	0	8	
	prvý cudzí jazyk – anglický	0	2/3*	2/3*	
Matematika a práca s informáciami					
	matematika	4	0	4	
	informatika	0	1/0*	1/0*	
Človek a príroda					
	prvouka	2	0	2	
	prírodoveda	0	0	0	
Človek a spoločnosť					
	vlastiveda	0	0	0	
Človek a hodnoty					
	etická výchova/náboženská výchova	1	0	1	
Človek a svet práce					
	pracovné vyučovanie	0	0	0	
Umenie a kultúra					
	hudobná výchova	1	0	1	
	výtvarná výchova	2	0	2	
Zdravie a pohyb					
	telesná a športová výchova	2	0	2	
Spolu:		20	3	23	

Vzdelávací program 3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín iŠVP	Počet hodín iŠkVP	Počet spolu	Poznámky
Jazyk a komunikácia					
	slovenský jazyk a literatúra	7	1	8	
	prvý cudzí jazyk – anglický	3	0	3	
Matematika a práca s informáciami					
	matematika	4	1	5	
	informatika	1	0	1	
Človek a príroda					
	prvouka	0	0	0	
	prírodoveda	1	0	1	
Človek a spoločnosť					
	vlastiveda	1	0	1	
Človek a hodnoty					
	etická výchova/náboženská výchova	1	0	1	
Človek a svet práce					
	pracovné vyučovanie	1	0	1	
Umenie a kultúra					
	hudobná výchova	1	0	1	
	výtvarná výchova	1	0	1	
Zdravie a pohyb					
	telesná a športová výchova	2	0	2	
Spolu:		23	2	25	

Vzdelávací program 4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín iŠVP	Počet hodín iŠkVP	Počet spolu	Poznámky
Jazyk a komunikácia					
	slovenský jazyk a literatúra	7	1	8	
	prvý cudzí jazyk – anglický	3	0	3	
Matematika a práca s informáciami					
	matematika	4	0	4	
	informatika	1	0	1	
Človek a príroda					
	prvouka	0	0	0	
	prírodoveda	2	0	2	
Človek a spoločnosť					
	vlastiveda	2	0	2	
Človek a hodnoty					
	etická výchova/náboženská výchova	1	0	1	
Človek a svet práce					
	pracovné vyučovanie	1	0	1	
Umenie a kultúra					
	hudobná výchova	1	0	1	
	výtvarná výchova	1	0	1	
Zdravie a pohyb					
	telesná a športová výchova	2	0	2	
Spolu:		25	1	26	

* triedy s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka metódou CLIL

5.1 Charakteristika výstupov žiakov 1., 2., 3. a 4. ročníka

Program primárneho vzdelávania zabezpečuje hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí vychádzajúcej z ich osobného poznania. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech. Štátny vzdelávací program ale i školský vzdelávací program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. V tomto veku je pre deti dôležitá programová možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia v skupine rovesníkov. Osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti. Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Program primárneho vzdelávania pripravuje žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupine, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobné skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Na splnenie všetkých cieľov okrem povinného vyučovania stanoveného Štátnym a školským vzdelávacím programom budeme v školskom roku realizovať tieto nasledovné aktivity formou blokového vyučovania:

1. *Veľký dôraz od začiatku kladieme na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka. Intenzívne sa na túto oblasť zameriavame v prvých týždňoch septembra, v ktorých vyčleníme hodiny (jeden deň) na blokové vyučovanie, resp. tréningy, zamerané na sebahodnotenie. Cieľom bude, aby žiaci získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky.*

Realizácia: počas školského roka zorganizujeme deň blokového vyučovania na tému: ako odbúrať trému, stres, zlé návyky pri učení, vytvorenie pozitívnej klímy v triede, v škole.

2. *Snažíme sa orientovať pedagogické stratégie na riešenie problémových úloh a tvorbu projektov. K tomu, aby sa naučili riešiť problémy, je potrebné, aby sa naučili pýtať, hľadať problémy, snažiť sa nájsť odpovede a vedieť formulovať vlastné myšlienky, závery a hodnotiť svoju prácu.*

Realizácia: V školskom roku pripravíme pre žiakov jednodňový blokový tréning s cieľom ukázať im, čo je projekt, ako sa tvoria projekty, ako ich môžeme využiť a pripravíme pre žiakov I. stupňa Deň projektov, na ktorom budú môcť predviesť svoje projekty.

3. *Dôraz kladieme na bezpečnosť žiakov na cestách, ale aj v budove školy a v okolí s cieľom naučiť žiakov chrániť svoje vlastné zdravie a brať ohľad aj na zdravie svojich spolužiakov a ďalších ľudí vyskytujúcich sa v ich okolí.*

Realizácia: *V priebehu školského roka pripravíme v rámci blokového vyučovania kurz: Bezpečnosť na cestách a prvá pomoc. V prípade možností využijeme detské dopravné ihrisko.*

4. *Venujeme sa aj ochrane života a človeka a organizujeme pre žiakov Deň zdravia zameraný na ukážky prvej pomoci, aktívne trávenie voľného času, predchádzanie negatívnym javom v spoločnosti, utužovanie kolektívu.*

Realizácia: *počas školského roka pripravíme viacero aktivít so zameraním na ochranu zdravia, zdravý životný štýl, prvú pomoc, trávenie voľného času – napr. Deň zdravia – prírodná lekárnička - celodenná spoločná aktivita zameraná na konzumáciu čerstvého ovocia a zeleniny, pitie bylinkových a ovocných nesladených čajov.*

5. *Dôraz v našom vzdelávacom programe kladieme na rozšírenú výučbu cudzích jazykov, hlavne anglického jazyka, ktorý sa žiaci učia už od 1. ročníka. V školskom vzdelávacom programe sme pridali predmet Anglický jazyk od 1. ročníka, aby si žiaci mohli rozvíjať komunikačné zručnosti v cudzom jazyku od útleho veku.*

Realizácia: *Do rôznych školských akadémií a vystúpení pripravíme vystúpenia v anglickom jazyku.*

6. *V rámci rozvoja kompetencie vnímať a chápať kultúru pripravíme pre žiakov rozprávkové predstavenie.*

Realizácia: *priebežne počas školského roka podľa aktuálnych ponúk – rozprávkové predstavenie.*

7. *Budeme podporovať rozvíjanie vzťahu k tradíciám nášho národa – regionálna výchova.*

Realizácia: *v mesiaci marec zorganizujeme talentárium, do ktorého si žiaci pripravujú výrobky a práce na tému: „Vítanie jari a veľkonočné tradície a vystavíme ich vo vestibule školy.“*

8. *Rozvíjame u žiakov akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerancie ku kultúrnej odlišnosti.*

Realizácia: *priebežne počas školského roka, organizácia rôznych podujatí, napr. Deň krajín Európy. Olympijský športový deň, Frázy v cudzích jazykoch*

9. *Environmentálna výchova – cieľom aktivity je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; rozvíjame spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu a rozvíjame spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej úrovni.*

Realizácia: *v mesiaci apríl zorganizujeme Deň čistej prírody, počas ktorého pripravíme pre žiakov vekuprimované aktivity zamerané na ochranu prírody v okolí našej školy a tvorbu životného prostredia.*

10. *Pre žiakov pripravujeme viaceré športové aktivity na podporu aktivít podporujúcich zdravie.*

Realizácia: *V mesiaci jún pripravíme pre žiakov školskú športovú olympiádu, do ktorej sa budú môcť zapojiť rodičia i ďalší príbuzní žiakov.*

11. *Pripravíme pre žiakov viacero aktivít na rozvoj zručností v rámci mediálnej výchovy.*

Realizácia: *Priebežne počas školského roka pripravíme pre žiakov aktivity, workshopy, prednášky a informačné panely.*

Ciele 1. ročníka:

- a) naučiť sa komunikovať v materinskom a štátnom jazyku – dobre poznať a ovládať tvary písmen – znalosť písma, vedieť plynule písať a čítať,
- b) naučiť sa argumentovať, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť,
- c) osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- d) získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- e) osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- f) viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej),
- g) naučiť sa základnú slovnú zásobu v anglickom jazyku a poznať jednoduchú komunikáciu – pozdrav, farby, vedieť sa opýtať základné frázy a vedieť vytvoriť odpoveď na ne,
- h) vedieť logicky a kriticky myslieť, tímovo pracovať pri riešení matematických problémov, zhromažďovať a graficky usporiadať údaje,
- i) upevňovať spoluprácu v tíme pri riešení úloh,
- j) rozvíjať zodpovedný prístup k plneniu si povinností,
- k) rozvíjať zdravý a tvorivý životný štýl,
- l) rozvíjať zručnosti pri práci s IKT technológiami v rámci medzi predmetových vzťahov.

Ciele 2. ročníka:

- a) naučiť sa komunikovať v materinskom a štátnom jazyku – dobre poznať a ovládať tvary písmen – znalosť písma, vedieť plynule písať a čítať, zdokonaľovať čítanie,
- b) naučiť sa argumentovať, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť,
- c) osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- d) získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- e) osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- f) viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej),
- g) rozvíjať základnú slovnú zásobu v anglickom jazyku a poznať jednoduchú komunikáciu,
- h) vedieť logicky a kriticky myslieť, tímovo pracovať pri riešení matematických problémov, zhromažďovať a graficky usporiadať údaje,
- i) vedieť pomenovať základné javy v prírode a vysvetliť ich príčiny,
- j) poznať svoju školu, jej priestory a okolie, okolie svojho bydliska,
- k) poznať zásady zdravej výživy a zásady hygieny ľudského tela,
- l) upevňovať návyky a potreby každodenného pohybu v rámci predchádzania chorobám,
- m) upevňovať spoluprácu v tíme pri riešení úloh,
- n) rozvíjať zodpovedný prístup k plneniu si povinností,
- o) rozvíjať zdravý a tvorivý životný štýl,
- p) rozvíjať zručnosti pri práci s IKT technológiami v rámci medzi predmetových vzťahov.

Ciele 3. ročníka:

- a) naučiť sa komunikovať v materinskom a štátnom jazyku – dobre poznať a ovládať tvary písmen – zdokonaľovať čítanie a písanie, osvojiť si návyky správneho a estetického písania, osvojiť si základné pravidlá pravopisu a používať ho pri tvorbe jednoduchého textu, učiť sa čítať s porozumením, rozvíjať schopnosť samostatne reprodukovat' text, vyjadrovať pocity z prečítaného,
- b) učiť sa argumentovať, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť, osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma, získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka, osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- c) poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- d) viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej) rozvíjať základnú slovnú zásobu v anglickom jazyku a poznať jednoduchú komunikáciu,
- e) vedieť logicky a kriticky myslieť, tímovo pracovať pri riešení matematických problémov, zhromažďovať a graficky usporiadať údaje,
- f) vedieť pomenovať základné javy v prírode a vysvetliť ich príčiny,
- g) poznať svoju krajinu, jej dejiny, významné pamiatky a krásy

- h) upevňovať návyky a potreby každodenného pohybu v rámci predchádzania chorobám
- i) rozvíjať komunikačné zručnosti pri riešení rôznych situácií a prezentovaní svojej práce,
- j) upevňovať spoluprácu v tíme pri riešení úloh,
- k) rozvíjať zodpovedný prístup k plneniu si povinností,
- l) rozvíjať zdravý a tvorivý životný štýl,
- m) rozvíjať zručnosti pri práci s IKT technológiami v rámci medzi predmetových vzťahov.

Ciele 4. ročníka:

- a) naučiť sa komunikovať v materinskom a štátnom jazyku –zdokonaľovať čítanie a písanie, osvojiť si návyky správneho a estetického písania, osvojiť si základné pravidlá pravopisu a používať ho pri tvorbe jednoduchého textu, učiť sa čítať s porozumením, rozvíjať schopnosť samostatne reprodukovať text, vyjadrovať pocity z prečítaného,
- b) učiť sa argumentovať, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť, osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma, získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka, osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- c) poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- d) viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej) rozvíjať základnú slovnú zásobu v anglickom jazyku a poznať jednoduchú komunikáciu,
- e) vedieť logicky a kriticky myslieť, tímovo pracovať pri riešení matematických problémov, zhromažďovať a graficky usporiadať údaje,
- f) vedieť pomenovať základné javy v prírode a vysvetliť ich príčiny,
- g) poznať svoju krajinu, orientovať sa na mape Slovenska, poznať zvyky a tradície,
- h) poznať pravidlá bezpečného správania sa v prírode,
- i) upevňovať návyky a potreby každodenného pohybu v rámci predchádzania chorobám,
- j) rozvíjať komunikačné zručnosti pri riešení rôznych situácií a prezentovaní svojej práce,
- k) upevňovať spoluprácu v tíme pri riešení úloh,
- l) rozvíjať zodpovedný prístup k plneniu si povinností,
- m) rozvíjať zdravý a tvorivý životný štýl,
- n) rozvíjať zručnosti pri práci s IKT technológiami v rámci medzi predmetových vzťahov.

5.2 Pedagogické stratégie v 1. ročníku:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov:

Žiaci v 1. ročníku sú hodnotení podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Hodnotiace portfólio:

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu v 1. ročníku:

- písanie veľkých a malých písmen abecedy, tlačených i písaných tvarov, dodržovanie správneho sklonu a veľkosti písmen,
- odpis textu,
- písanie diktovaného textu,
- analýza a syntéza slabík a slov,
- čítanie textu, správna intonácia viet,
- porozumenie prečítanému textu,
- voľná reprodukcia textu,
- poznanie pojmov a ich využívanie: napr. kniha, časopis, autor, ilustrátor, báseň, pieseň.
- písomný test zo slovenského jazyka a literatúry,
- správne počítanie bez prstov,
- orientovanie na číselnej osi,
- rieši príklady rovnosti a nerovnosti,
- pozná rovinné a priestorové útvary,

- slovné úlohy: prečíta text s porozumením, vie zopakovať zadanie úlohy, zostaviť otázku, riešiť úlohu,
- písomný test z matematiky,
- základná slovná zásoba v anglickom jazyku – príprava vystúpenia v anglickom jazyku na zápis budúcich prvkov
- krátke texty, ktoré vie žiak plynule povedať – príprava prezentácie žiackych vedomostí
- vlastný záverečný grafický projekt doplnený o anglické slová a žiak ho dopĺňa slovným sprievodom
- test z prvouky zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v II. polroku
- prezentácia projektov z prvouky na zadanú tému – spracovanie, vlastná prezentácia
- aktívne zapájanie sa do aktivít etickej a náboženskej výchovy
- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku hudobnej výchovy
- hudobno-dramatické vystúpenie
- výtvarné práce
- objekty zo zvolených materiálov
- športová a pohybová zdatnosť

Voliteľné práce:

- *dramatizácia textu – hranie malých divadelných predstavení*
- *ilustrácie textov – prezentovanie vlastnej osobnosti*

5.3 Pedagogické stratégie v 2. ročníku:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov:

Žiaci v 2. ročníku sú hodnotení podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Hodnotiace portfólio:

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu v 2. ročníku:

- kontrolné diktáty, priebežné kontrolné práce zo slovenského jazyka a literatúry
- výstupný kontrolný diktát a výstupná kontrolná práce zo slovenského jazyka a literatúry
- zoradovanie slov v abecednom poradí na základe prvého písmena
- samostatné vymenovanie a rozlišovanie dlhých a krátkych samohlások, tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhlások, dvojhĺások
- uplatňovanie pravopisu y/ý po tvrdých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po mäkkých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách
- rozdeľovanie slov na konci riadku
- tvorenie gramaticky správnych viet
- rozlišovanie druhov viet
- prednes básne
- uplatnenie správnej techniky čítania pri čítaní akéhokoľvek textu
- porozumenie prečítanému textu
- reprodukcia textu podľa otázok
- rozprávanie podľa série obrázkov
- opis predmetu na základe najvýraznejších vonkajších znakov
- samostatné práce
- práce v zošite, v pracovnom zošite
- samostatné práce pri tabuli
- tematické písomné práce z jednotlivých tematických celkov:
  - I. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10
  - II. Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100
  - III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100

IV. Geometria a meranie

- výstupné práce z tematických celkov: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie, Geometria a meranie.
- základná slovná zásoba v anglickom jazyku – projektová práca
- tvorba krátkych textov, ktoré vie žiak plynule povedať – príprava prezentácie žiackych vedomostí formou vlastného záverečného grafického projektu doplneného o anglické slová a dopĺňa ho slovným sprievodom
- aktívne používa získanú slovnú zásobu v anglickom jazyku
- test zameraný z prvouky na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a v II. polroku
- prezentácia projektov z prvouky na zadanú tému – spracovanie, vlastná prezentácia
- aktívne zapájanie sa do aktivít etickej a náboženskej výchovy
- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku hudobnej výchovy
- hudobno-dramatické vystúpenie
- výtvarné práce
- objekty zo zvolených materiálov
- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania,
- športová a pohybová zdatnosť.

Voliteľné práce:

- *projekty a prezentácia projektov*
- *dramatizácia textu – hranie malých divadelných predstavení*
- *ilustrácie textov – prezentovanie vlastnej osobnosti*

5.4 Pedagogické stratégie v 3. ročníku:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov:

Žiaci v 3. ročníku sú hodnotení podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Hodnotiace portfólio:

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu v 3. ročníku:

slovenský jazyk a literatúra:

- kontrolné diktáty, priebežné kontrolné práce zo slovenského jazyka a literatúry
- výstupný kontrolný diktát a výstupná kontrolná práce zo slovenského jazyka a literatúry
- zoradovanie slov v abecednom poradí na základe prvého písmena
- samostatné vymenovanie a rozlišovanie dlhých a krátkych samohlások, tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhlások, dvojhlások
- uplatňovanie pravopisu y/ý po tvrdých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po mäkkých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách
- rozdeľovanie slov na konci riadku
- tvorenie gramaticky správnych viet, rozlišovanie druhov viet
- prednes básne
- uplatnenie správnej techniky čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, porozumenie prečítanému textu, reprodukcia textu podľa otázok
- rozprávanie podľa série obrázkov
- opis predmetu na základe najvýraznejších vonkajších znakov

matematika:

- samostatné práce, práce v zošite, v pracovnom zošite, samostatné práce pri tabuli, tematické písomné práce z jednotlivých tematických celkov

- výstupné práce z tematických celkov: sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh

anglický jazyk:

- základná slovná zásoba v anglickom jazyku – projektová práca
- tvorba krátkych textov, ktoré vie žiak plynule povedať – príprava prezentácie žiackych vedomostí formou vlastného záverečného grafického projektu doplneného o anglické slová a dopĺňa ho slovným sprievodom
- aktívne používa získanú slovnú zásobu v anglickom jazyku
- test zameraný z prvouky na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a v II. polroku

prírodoveda:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

vlastiveda:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

etická výchova

- Žiak sa zapája do aktivít s cieľom: učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu, zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

náboženská výchova

- aktívne zapájanie sa do aktivít náboženskej výchovy

hudobná výchova

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatická etuda

výtvarná výchova

- výtvarné práce
- objekty zo zvolených materiálov
- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,

telesná a športová výchova

- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – splnenie výkonového štandardu.

pracovné vyučovanie

- Zhotovenie výrobkov z: odpadového prírodného alebo technického materiálu, papiera a kartónu, textílie
- Zhotovenie modelu dopravného prostriedku
- Príprava jednoduchého pokrmu

informatika

- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania.

Voliteľné práce:

- *projekty a prezentácia projektov*
- *dramatizácia textu – hranie malých divadelných predstavení*
- *ilustrácie textov – prezentovanie vlastnej osobnosti*

5.5 Pedagogické stratégie v 4. ročníku:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov:

Žiaci v 4. ročníku sú hodnotení podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Hodnotiace portfólio:

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu v 4. ročníku:

slovenský jazyk a literatúra:

- kontrolné diktáty, priebežné kontrolné práce zo slovenského jazyka a literatúry
- výstupný kontrolný diktát a výstupná kontrolná práca zo slovenského jazyka a literatúry
- zoradovanie slov v abecednom poradí na základe prvého písmena
- samostatné vymenovanie a rozlišovanie dlhých a krátkych samohlások, tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhlások, dvojhĺások
- uplatňovanie pravopisu y/ý po tvrdých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po mäkkých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách
- rozdeľovanie slov na konci riadku
- tvorenie gramaticky správnych viet, rozlišovanie druhov viet
- prednes básne
- uplatnenie správnej techniky čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, porozumenie prečítanému textu, reprodukcia textu podľa otázok
- rozprávanie podľa série obrázkov
- opis predmetu na základe najvýraznejších vonkajších znakov

matematika:

- samostatné práce, práce v zošite, v pracovnom zošite, samostatné práce pri tabuli, tematické písomné práce z jednotlivých tematických celkov
- výstupné práce z tematických celkov: sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh

anglický jazyk:

- základná slovná zásoba v anglickom jazyku – projektová práca
- tvorba krátkych textov, ktoré vie žiak plynule povedať – príprava prezentácie žiackych vedomostí formou vlastného záverečného grafického projektu doplneného o anglické slová a doplnia ho slovným sprievodom
- aktívne používa získanú slovnú zásobu v anglickom jazyku
- test zameraný z prvouky na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a v II. polroku

prírodoveda:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

vlastiveda:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

etická výchova

- Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom: učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu, zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

náboženská výchova

- aktívne zapájanie sa do aktivít náboženskej výchovy

hudobná výchova

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatická etuda

výtvarná výchova

- výtvarné práce
- objekty zo zvolených materiálov
- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,

telesná a športová výchova

- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – splnenie výkonového štandardu.

pracovné vyučovanie

- Zhotovenie výrobkov z: odpadového prírodného alebo technického materiálu, papiera a kartónu, textílie
- Zhotovenie modelu dopravného prostriedku
- Príprava jednoduchého pokrmu

informatika

- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania.

Voliteľné práce:

- *projekty a prezentácia projektov*
- *dramatizácia textu – hranie malých divadelných predstavení*
- *ilustrácie textov – prezentovanie vlastnej osobnosti*

Príloha A - Rozpracovanie učiva jednotlivých predmetov v jednotlivých ročníkoch

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Úvod

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry v stupni vzdelania ISCED1:

Slovenský jazyk a literatúra	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	9	8	7	7	31
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	1	1	2
Spolu	9	8	8	8	33

Ciele predmetu

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, šlabikárové a čítankové*.

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 1. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie – prípravné obdobie; šlabikárové obdobie; čítankové obdobie

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Rozprávanie, počúvanie – čítankové obdobie; rozprávanie, počúvanie - šlabikárové obdobie

Environmentálna výchova (ENV): Čítanie, rozprávanie – prípravné obdobie; čítanie, rozprávanie - šlabikárové obdobie; čítanie, rozprávanie – čítankové obdobie

Mediálna výchova (MDV): čítanie, rozprávanie - šlabikárové obdobie; čítanie, rozprávanie – čítankové obdobie

Multikultúrna výchova (MKV): Čítanie – čítankové, šlabikárové obdobie; počúvanie – čítankové obdobie

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Rozprávanie, počúvanie – prípravné obdobie; čítanie, rozprávanie - šlabikárové obdobie; čítanie, rozprávanie – čítankové obdobie

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie – prípravné obdobie; šlabikárové obdobie; čítankové obdobie

Ochrana života a zdravia (OZZ): Čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie – prípravné obdobie; šlabikárové obdobie; čítankové obdobie

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 1. ročníku:

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Ľudia a ich zvieratá. Tlačené a písané písmená. Tu sme doma! Teč, vodička teč. Behám, skáčem po ulici. Čo je nové v našej škole. Rozprávky. Tvorivé písanie.

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Témy: Čo je nové v našej škole.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Tlačené a písané písmená.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa

časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: Ľudia a ich zvieratá. Tlačené a písané písmená. Tu sme doma! Teč, vodička teč. Behám, skáčem po ulici. Čo je nové v našej škole. Rozprávky. Tvorivé písanie.

Hodnotenie predmetu v 1. ročníku:

Hravou a zároveň cielenou prácou sa formuje tvorivý vzťah žiaka k materinskému jazyku, motivačne pôsobí na rozvoj talentov. Rozvíja sa slovná zásoba, žiaci sa vedú k uvedomelej práci s textom, rozvíjajú sa výrazne komunikačné zručnosti.

Hodnotené výstupy:

- písanie veľkých a malých písmen abecedy, tlačených i písaných tvarov, dodržovanie správneho sklonu a veľkosti písmen,
- odpis textu,
- písanie diktovaného textu,
- analýza a syntéza slabík a slov,
- čítanie textu, správna intonácia viet,
- porozumenie prečítanému textu,
- voľná reprodukcia textu,
- poznanie pojmov a ich využívanie: napr. kniha, časopis, autor, ilustrátor, báseň, pieseň.
- písomný test

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov v 1. ročníku: 10 – 15 plnovýznamových slov

Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

2. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh. **Čítanie:** žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Komunikačné ciele:

Báseň využiť na zdokonalenie v prednese. Pripraviť žiakov na triedne kolo literárnej súťaže, napr. Hviezdoslavov Kubín, Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. Prebúdzat' v žiakoch umelecké sklony. V rámci tvorivého písania individuálne alebo spoločne ako trieda napísať báseň.

Aj keď sa pojmy v učebnici nenachádzajú na jednom mieste, je užitočné, ak ich učiteľ preberá spolu. Žiaci si lepšie zapamätajú súvislosti a vedia ich aj premyslene praktizovať. Je vhodné, ak má učiteľ kontakt na autora detskej literatúry a zrealizuje s nim besedu o prečítanej knihe.

Ak má učiteľ možnosť zorganizuje pre žiakov stretnutie s ilustrátorom, besedu, alebo návšteva ateliéru, nejakej výstavy (Bienále) a pod. Využiť medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, IKT.

Prostredníctvom rozprávky vytvárame v deťoch vzťah k slovesnému umeniu, k dávnym tradíciám. Snažíme sa v nich pestovať zberateľské aktivity. Žiaci prostredníctvom starých rodičov, alebo starších občanov žijúcich v obci môžu získať nové rozprávky, ktoré prinesú do školy.

Zručnosti, ktoré žiak nadobudne pri preberaní učiva o bábkovom divadle môže využiť napr. na školskej besiedke.

Odporúčame využiť na precvičenie pojmu rôzne detské časopisy alebo texty z kníh.

Využiť učivo, námety z mediálnej výchovy, ktorá je integrovaná aj v predmete jazyk slovenský a literatúra.

Žiakov treba viesť k tomu, aby odoberali aspoň jeden detský literárny časopis.

Konkretizácia prierezových tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Samohlásky. Slabika. Veta. Komunikačné činnosti. Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Prosba. Poďakovanie. Ospravedlnenie. Blahoželanie. Píšeme listy. Rozhovor. Rozprávanie. Text. Báseň. Nadpis. Spisovateľ. Čitateľ. Kniha. Knižnica. Zdrobneniny. Ľudová pieseň. Vyčítanka.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Veta. Komunikačné činnosti. Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Prosba. Poďakovanie. Ospravedlnenie. Blahoželanie. Píšeme listy. Rozhovor. Rozprávanie. Text. Báseň. Kniha. Knižnica. Zdrobneniny. Ľudová pieseň. Vyčítanka.

Environmentálna výchova (ENV): Hláska a písmeno. Samohlásky. Dvojhlásky. Spoluhlásky. Veta. Hádanka. Rozprávka. Noviny. Časopis. Text.

Mediálna výchova (MDV): Rozlišovacie znamienka. Veta. Tykanie. Vykanie. Privítanie. Rozlúčenie. Píšeme listy. SMS. E-mail. Noviny. Časopis.

Multikultúrna výchova (MKV): Rozdelenie hlások. Rozprávanie. Zdrobneniny. Ľudová pieseň. Vyčítanka. Bábkové divadlo. Veta. Komunikačné činnosti. Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa.

Prosba. Poďakovanie. Ospravedlnenie. Blahoželanie. Píšeme listy. Rozhovor. Rozprávania. Text. Báseň. Kniha. Knižnica. Zdrobneniny.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Veta. Komunikačné činnosti. Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Prosba. Poďakovanie. Ospravedlnenie. Blahoželanie. Píšeme listy. Rozhovor. Rozprávania. Text. Báseň. Kniha. Knižnica. Zdrobneniny. Ľudová pieseň. Vyčítanka. SMS. E-mail. Noviny. Časopis.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Rozhovor. Rozprávania.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Rozdelenie hlások. Samohlásky. Spoluhlásky. Opis. Ilustrácia.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku:

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Témy: Ľudia a ich zvieratá. Pozdrav, oslovenie, privítanie, rozlúčenie. Slušnosť v komunikácii. Koľko dní je do Vianoc. Fašiangové časy. Prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, blahoželanie. SMS. Keď slnce zasvieti. Moja mama. Svet je pestrý ako dúha.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Koľko dní je do Vianoc. Fašiangové časy. Moja mama mamička. Svet je pestrý ako dúha.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Škola volá

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: Škola volá, Prichádza jeseň, Ľudia a ich zvieratá, Ide zima, Keď je noc, Koľko dní je do Vianoc, Fúka do komína, Fašiangové časy, Stopy v snehu, Z rozprávky, do rozprávky, Keď slnce zasvieti, Kopem, kopem v záhradke, Moja mama mamička, Svet je hore nohami, Kde je moje miesto, Svet je pestrý ako dúha

Hodnotené výstupy:

- kontrolné diktáty, priebežné kontrolné práce
- výstupný kontrolný diktát a výstupná kontrolná práce
- zoradovanie slov v abecednom poradí na základe prvého písmena
- samostatné vymenovanie a rozlišovanie dlhých a krátkych samohlások, tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhlások, dvojhlások
- uplatňovanie pravopisu y/ý po tvrdých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po mäkkých spoluhláskach
- uplatňovanie pravopisu i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách
- rozdeľovanie slov na konci riadku
- tvorenie gramaticky správnych viet
- rozlišovanie druhov viet
- prednes básne
- uplatnenie správnej techniky čítania pri čítaní akéhokoľvek textu

- porozumenie prečítanému textu
- reprodukcia textu podľa otázok
- rozprávanie podľa série obrázkov
- opis predmetu na základe najvýraznejších vonkajších znakov

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov: 20 – 30 plnovýznamových slov

Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

3. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Zvýšením dotácie z disponibilných hodín meníme kvalitu výkonu nasledovne:

Žiak vie tvoriť odvodené slová a správne ich písať v texte.

Žiak vie vysvetliť rozdiel vo význame vybraných a od nich odvodených slov.

Žiak v písaní rozprávok, príbehov... používa slová podobného významu – synonymá.

Žiak v písaní rozprávok, príbehov... používa slová opačného významu – antonym.

Žiak vie napísať jednoduchý návod.

Žiak vie vymyslieť krátku rozprávku.

Žiak vie vytvoriť schému, nákres.

Žiak vie so spolužiakmi dramatizovať text (napr. ľudovú alebo autorskú rozprávku...)

Žiak počas školského roka prečíta aspoň 3 vhodné knihy.

Konkretizácia prierezových tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Slabikotvorné hlásky. Vybrané slová. Podstatné mená. Zámená. Osnova. Úvod. Jadro. Záver. Časová postupnosť. Inzerát. Pozvánka. Reklama. Opis. Literatúra pre deti. Ľudová slovesnosť. Pránostika. Ľudová rozprávka. Prirovnanie. Poézia. Próza. Verš. Odsek. Príslovie. Porekadlo. Povešť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Reklama. Vizitka. Vybrané slová. Autorská rozprávka. Hlavná a vedľajšia postava. Hlavná myšlienka. Podstatné mená. Zámená.

Environmentálna výchova (ENV): Vybrané slová. Autorská rozprávka. Hlavná a vedľajšia postava. Hlavná myšlienka.

Mediálna výchova (MDV): Obojaké spoluhlásky. Vybrané slová. Podstatné mená. Podstatné mená. List. Oslovenie. Podpis. Oznam. SMS. E-mail. Korešpondenčný lístok. Inzerát. Pozvánka. Reklama. Vizitka. Poézia. Próza. Verš. Odsek.

Multikultúrna výchova (MKV): Abeceda. Slovník. Druhy slovníkov. Encyklopédia. Telefónny zoznam. Vybrané slová. Podstatné mená. Prídavné mená. Slovesá.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Slovné druhy. Podstatné mená.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Vybrané slová. Číslovky.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Vybrané slová. Reklama. Vizitka. Povešť.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 3. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Vybrané slová. Správa. Inzerát.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Rozprávanie. Slovné druhy. Reklama. Inzerát.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Témy: Rozprávanie. Slovné druhy. Vybrané slová.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Opis. Časová postupnosť.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Číslovky. Sms, e-mail, list, vizitka, reklama. Ľudová rozprávka.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Číslovky. Sms, e-mail, list, vizitka, reklama. Mimočítanková literatúra.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: Abeceda, Rozprávanie udalosti alebo zážitku, Správa, Obojaké spoluhlásky, Vybrané slová, Inzerát, Pozvánka, Reklama, Opis predmetu, Rozprávanie príbehu, Rozprávanie, Slovné druhy, Podstatné mená, Prídavné mená, Zámená, Číslovky, Slovesá, Žltá, Hnedá, Biela, Modrá, Zelená, Červená, Pestrofarebná

Hodnotené výstupy v 3. ročníku:

- priebežné diktáty, priebežné kontrolné práce
- výstupné kontrolné diktáty a práce
- prednes básne
- čítanie textu, čítanie s porozumením
- porozumenie prečítanému textu
- voľná reprodukcia textu, rozprávanie podľa obrázkov

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ: počet: 10

Zameranie:

- 1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
- 2. Slová s l, í, r, í
- 3. Vybrané slová po b
- 4. Vybrané slová po m
- 5. Vybrané slová po p
- 6. Opakovanie učiva za 1. polrok
- 7. Vybrané slová po r, s
- 8. Vybrané slová po v, z
- 9. Slovné druhy
- 10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

- 0 – 1 chyba = 1
- 2 – 4 chyby = 2
- 5 – 7 chýb = 3
- 8 – 10 chýb = 4
- 11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov: 30 – 40 plnovýznamových slov.

Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* formulujeme nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšú texty podľa zadania učiteľa.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Zvýšením dotácie z disponibilných hodín meníme kvalitu výkonu nasledovne:

Žiak vie tvoriť slová s predponami, identifikovať ich, používať ich v texte.

Žiak vie uplatniť pravopis vybraných a odvodených slov.

Žiak vie uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások.

Žiak vie určiť gramatické kategórie podstatných mien, prídavných mien a sloviess.

Žiak vie správne skloňovať a časovať ohybné slovné druhy.

Žiak rozpozna v texte neohybné slovné druhy.

Žiak vie napísať krátky umelecký a vecný text.

Žiak vie čítať umelecký text samostatne, s dôrazom na správnu výslovnosť, artikuláciu, dikciu.

Žiak vie vlastnými slovami hovoriť ponaučenie vyplývajúce z bajky.

Žiak vie vytvoriť pojmovú mapu a prostredníctvom nej samostatne rozprávať.

Žiak vie so spolužiakmi dramatizovať text.

Žiak počas školského roka prečíta aspoň 5 vhodných kníh.

Konkretizácia prierezových tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Vybrané slová. Ohybné a neohybné slovné druhy. Osnova. Časová postupnosť. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Diskusia. Názor.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Vybrané slová. Ohybné a neohybné slovné druhy. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Diskusia. Názor.

Environmentálna výchova (ENV): Vybrané slová. Bájka. Náučná literatúra.

Mediálna výchova (MDV): Vybrané slová. Ohybné a neohybné slovné druhy. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Priama reč. Diskusia. Interview. Plagát.

Multikultúrna výchova (MKV): Vybrané slová. Ohybné a neohybné slovné druhy. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Interview. Plagát.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Ohybné a neohybné slovné druhy. Komiks.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Vybrané slová. Ohybné a neohybné slovné druhy. Bájka.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Vybrané slová. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Interview. Plagát.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete slovenský jazyk a literatúra v 4. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Priama reč

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom proti praniu špinavých peňazí

Očakávania: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Témy: Diskusia

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plan

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Slovné druhy

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Témy: Predpony. Vecný text.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Témy: Slovné druhy.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania: Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Témy: Pojmová mapa.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Televízia

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete slovenský jazyk a literatúra v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: Tvorenie slov predponami. Pravopis vybraných slov. Spodobovanie. Priama reč. Ohybné a neohybné slovné druhy. Umelecký a vecný text. Diskusia. Opis. Interview. Reprodukcia. Plagát. Náučná a umelecká literatúra. Divadlo, rozhlas, televízia, film. Bájka. Komiks. Pojmová mapa.

Hodnotené výstupy v 4. ročníku:

- priebežné diktáty, priebežné kontrolné práce
- výstupné kontrolné diktáty a práce
- prednes básne
- čítanie textu, čítanie s porozumením
- porozumenie prečítanému textu
- voľná reprodukcia textu, rozprávanie podľa obrázkov

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

počet: **10**

Zameranie:

- 1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ
- 2. Vybrané slová po b, m
- 3. Vybrané slová po p, r
- 4. Vybrané slová po s, v, z
- 5. Spodobovanie
- 6. Opakovanie učiva za 1. polrok
- 7. Vlastné podstatné mená
- 8. Ohybné slovné druhy
- 9. Neohybné slovné druhy
- 10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov: 40 – 50 plnovýznamových slov.

Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu je miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy musia byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. V rámci možností je možné realizovať aj blokované vyučovanie.

Medzi základné metódy na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry:

- práca s literatúrou, s textom,
- skupinová práca – skupinové vyučovanie
- samostatná práca
- tvorba projektov – projektové vyučovanie
- sluchová analýza a syntéza
- výklad, rozhovor, rozprávanie, diskusia, súťaže v prednese

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod pre 1. – 4. ročník:

- učebnice a pracovné zošity schválené MŠVVaŠ SR
- umelecká literatúra
- autorská tvorba
- detské časopisy
- digitálne programy, CD a DVD

Hodnotenie predmetu pre 1. – 4. ročník:

Hravou a zároveň cielenou prácou sa formuje tvorivý vzťah žiaka k materinskému jazyku, motivačne pôsobí na rozvoj talentov. Rozvíja sa slovná zásoba, žiaci sa vedú k uvedomelej práci s textom, rozvíjajú sa výrazne komunikačné zručnosti. Posilnením dotácie vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry sa zvyšujú možnosti nadobúdania a upevňovania komunikačných zručností, kompetencie riešiť problémy, občianske kompetencie, sociálne a personálne kompetencie, kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti, kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry. Žiak má po ukončení druhého ročníka zvládať analýzu a syntézu slabík a slov, ľahko a plynule primeraným tempom bez chyby čítať, dodržiavať interpunkčné znamienka, správne intonovať oznamovacie, opytovacie a zvolacie vety, počuje a dodržiava dĺžku hlások, rozumieť prečítanému textu, dobre sa orientovať v texte, voľne reprodukovat obsah prečítaného alebo počutého textu.

Predmet: Matematika

Úvod

Vzdelávací štandard učebného predmetu matematika vytvára možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia.

Charakteristika predmetu

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s **propedeutickými postupmi** prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie.

Ciele predmetu

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte),
- rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín matematiky v stupni vzdelania ISCED1:

Matematika	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	4	4	4	4	16
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	1	-	1
Spolu	4	4	5	4	17

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete matematika v 1. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Prirodzené čísla 1 – 20 a 0. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Environmentálna výchova (ENV): Prirodzené čísla 1 – 20 a 0. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Mediálna výchova (MDV): Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.

Multikultúrna výchova (MKV): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Prirodzené čísla 1 – 20 a 0. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete matematika v 1. ročníku:

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Témy: Hra na obchod. Platidlá. Práca s mincami – eurami.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si krátkodobé finančné ciele.

Témy: Hra na obchod. Platidlá. Práca s mincami – eurami.

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností

Témy: Hra na obchod. Platidlá. Práca s mincami – eurami.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Hra na obchod. Platidlá. Práca s mincami – eurami

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete matematika v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- riešenie slovných úloh na porovnávanie
- riešenie slovných úloh na sčítanie a odčítanie
- slovné úlohy - tvorenie obmenených početových výkonov

Hodnotené výstupy:

- správne počítanie bez prstov
- orientovanie na číselnej osi
- rieši príklady rovnosti a nerovnosti
- pozná rovinné a priestorové útvary
- slovné úlohy: prečíta text s porozumením, vie zopakovať zadanie úlohy, zostaviť otázku, riešiť úlohu
- písomný test

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete matematika v 2. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10. Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100. Dvojciferné čísla. Vlastnosti sčítania a odčítania.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Environmentálna výchova (ENV): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10. Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100. Dvojciferné čísla.

Mediálna výchova (MDV): Písanie, čítanie čísel do 100. Nepriamo sformulované úlohy.

Multikultúrna výchova (MKV): Riešenie jednoduchých slovných úloh. Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Jednotky dĺžky. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie. Porovnávanie. Určovanie počtu do 20. Číselný rad. Sčítanie a odčítanie do 20. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete matematika v 2. ročníku:

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Sčítanie a odčítanie čísel prirodzených čísel v číselnom obore do 100.

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Témy: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom v obore do 100. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Témy: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom v obore do 100.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Témy: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom v obore do 100. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete matematika v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- riešenie slovných úloh na porovnanie
- riešenie slovných úloh na sčítanie a odčítanie
- riešenie slovných úloh na násobenie a delenie

Hodnotené výstupy:

- samostatné práce
- práce v zošite, v pracovnom zošite
- samostatné práce pri tabuli
- tematické písomné práce z jednotlivých tematických celkov:
  - I. Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10
  - II. Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100
  - III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100
  - IV. Geometria a meranie
- výstupné práce z tematických celkov: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie, Geometria a meranie.

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet. Zvýšením dotácie z disponibilných hodín meníme kvalitu výkonu nasledovne:

Násobenie a delenie v obore násobilky:

- vedieť riešiť jednoduché rovnice
- vedieť vytvoriť k reálnej alebo obrázkovej situácii všetky príklady násobenia a delenia

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000:

- vedieť zapísať rozvoj prirodzeného čísla v desiatkovej sústave
- vedieť riešiť zložitejšie nerovnice

Geometria a meranie:

- vedieť premieňať zmiešané jednotky

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie:

- vedieť riešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo stĺpcovom grafe

Konkretizácia prierezových tém v predmete matematika v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Násobenie a delenie prirodzených čísel. Stavba telies z kociek na základe plánu. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozširujúcich matematické myslenie. Aplikačné úlohy a úlohy na rozvoj matematického myslenia.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Environmentálna výchova (ENV): Riešenie slovných úloh.

Mediálna výchova (MDV): Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh.

Multikultúrna výchova (MKV): Základné zásady rysovania. Vytváranie prirodzených čísel do 10 000. Násobenie a delenie prirodzených čísel.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Premena jednotiek dĺžky.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Násobenie a delenie prirodzených čísel.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete matematika v 3. ročníku:

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán.

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Témy: Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Čiastková kompetencia 3: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov.

Očakávania: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Témy: Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Témy: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete matematika v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- riešenie slovných úloh na sčítanie a odčítanie
- riešenie slovných úloh na násobenie a delenie
- riešenie slovných úloh na porovnávanie čísel
- tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu
- úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti
- tvorenie textov k numerickým príkladom

Hodnotené výstupy:

- samostatné práce
- práce v zošite, v pracovnom zošite
- samostatné práce pri tabuli
- tematické písomné práce z jednotlivých tematických celkov
- výstupné práce z tematických celkov: sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete matematika v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000. Násobenie a delenie prirodzených čísel. Riešenie jednoduchých, zložených a nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Environmentálna výchova (ENV): Riešenie slovných úloh. Tvorenie textov k slovným úlohám.

Mediálna výchova (MDV): Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh.

Multikultúrna výchova (MKV): Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Násobenie a delenie prirodzených čísel.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000. Geometria a meranie. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Premena jednotiek dĺžky.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Násobenie a delenie prirodzených čísel.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete matematika v 4. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Riešenie slovných úloh. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Násobenie a delenie prirodzených čísel. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Riešenie slovných úloh. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Téma 6: Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Riešenie slovných úloh. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete matematika v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodit' závery v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- riešenie slovných úloh na sčítanie a odčítanie,
- riešenie slovných úloh na násobenie a delenie,
- riešenie slovných úloh s využitím zaokrúhlenia prirodzených čísel,
- riešenie aplikačných úloh súvisiacich s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe,
- tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu,
- riešenie slovných úloh s kombinatorickou motiváciou.

Hodnotené výstupy:

- päťminútovky zamerané na pamäťové počítanie, samostatné práce
- práce v zošite, v pracovnom zošite
- samostatné práce pri tabuli
- tematické písomné práce z jednotlivých tém
- výstupné práce z tematických celkov: sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000, násobenie a delenie prirodzených čísel, geometria a meranie

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Metódy práce: (výkladovo-problémové, heuristické, výskumné)

- syntetická – syntetické zbieranie poznatkov a ich aplikácia do praxe
- rozhovor, ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- praktická práca s poznatkami
- projektová metóda

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- učebnica Matematiky
- pracovné zošity a iné rozširujúce materiály
- multimedialne CD, DVD, programy a aplikácie

Hodnotenie predmetu pre 1. – 4. ročník:

Významnou mierou prispieva k celkovej vzdelanosti a gramotnosti v ostatných exaktných predmetoch. Rozvíja logické a abstraktné myslenie žiakov, ich predstavivosť, predvídavosť, vzťahy medzi veličinami, pravdepodobnosť odhadu, logické radenie nielen matematických veličín. Zasahuje aj do ostatných predmetov a vzájomne sa s nimi prelína. Žiaci riešením rôznych úloh objavujú samostatne nové poznatky, čím sa posilňuje túžba po poznaní. Objavným spôsobom získavania nových informácií sa posilňuje samostatnosť v získavaní poznatkov, čitateľská gramotnosť a tiež schopnosť kooperácie a vzájomnej pomoci. Zameraním matematiky na slovné úlohy sa rozvíja čitateľská gramotnosť, pri vyjadrovaní myšlienok k jednotlivým krokom výpočtu sa rozvíjajú komunikačné kompetencie žiakov.

Predmet: Anglický jazyk

Úvod

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnosť zameranú prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov

Charakteristika predmetu:

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam.

Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí.

Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku.

Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií,
- aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, o učenie, o predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a seba regulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické,
- abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie pomocou rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Ciele predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaniu vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácii detí
- využívaniu naučeného cudzieho jazyka
- učeniu sa samostatnosti pri učení
- vzbudeniu záujmu o jazyk a kultúru
- lepšiemu poznaniu sveta a podporovaniu sebavedomia
- k celkovému vývinu dieťaťa a podporovaniu emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru, pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie
- postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie
- využívať medzipredmetové vzťahy

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť
- zmysluplne spolupracovať so spolužiakom
- akceptovať spolupatričnosť k skupine
- pomáhať iným, povzbudiť ich
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť
- akceptovať rozhodnutie väčšiny
- vedieť sa prispôbiť a presadiť
- požičať niečo, poprosiť o niečo
- ospravedlniť sa
- rozpoznať a akceptovať chyby
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba

Cieľom výučby v predmete anglický jazyka ako cudzieho jazyka v anglickej triede s CLIL programom je rozvíjať jazykovú kompetenciu na úrovni všeobecného jazyka rozvinúť a vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovní A1 – A2.1 Spoločného európskeho referenčného rámca a pripraviť žiakov na učenie nejazykových predmetov - matematika, prírodoveda, hudobná výchova a výtvarná výchova a informatika formou jazykovo a obsahovo integrovaného učenia – CLIL v triedach s intenzívnym programom anglického jazyka.

Obsah učiva pre ANJ je usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR na úrovni A+ A2.1, SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie/spôsobilosti
- presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci úrovní A1 – A2.1, SERR podľa daných tém.

Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je

dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, učenie, predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie prostredníctvom rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno- činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnostný charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Kľúčové kompetencie vo vyučovaní anglického jazyka

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu na úrovni A – A2.1
- vedieť odpovedať na otázky, samostatne formulovať myšlienky v ANJ a prezentovať ich v komunikácii
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy, krátke eseje, písomne sa vyjadriť myšlienkam v projekte

Kompetencie spojené s myslením

- kreatívne myslenie ako odlišný spôsob riešenia úloh
- kritické myslenie, vytvorenie samostatného názoru
- prosociálne myslenie, ktoré znamená pochopiť iných a učiť sa od nich

Kompetencie na učenie

- pozitívna motivácia spojená s témami veku primeraným
- učebnice a pracovné texty ako zdroj informácií
- dostatočná technika na vizuálny, auditívny podnet (IWB)

- pripravovanie sa na celoživotné vzdelávanie

Kompetencie na riešenie problémov

- viesť k samostatnému riešeniu problémov, schopnosti hľadať viaceré riešenia
- viesť k využívaniu svojich skúseností a myslenia, nachádzaniu zhôd, odlišností
- využívať modelové situácie, riešiť pojmové mapy, pracovať na projektoch
- hľadať optimálne riešenie využívaním tvorivého myslenia, kreativity
- rozvíjať kritické a prosociálne myslenie

Komunikatívne kompetencie

- viesť k samostatnosti pri
- vedenie k využívaniu IKT na komunikáciu
- samostatné i tímové prezentácie

Sociálne kompetencie

- skupinová práca, tímová práca, organizácia práce, pravidlá
- individuálny prístup k talentovaným žiakom (rozširujúce úlohy), k žiakom s poruchami učenia (spolupráca so špeciálnym pedagógom)
- empatické, priateľské, kooperujúce prostredie výučby, pozitívne postoje
- rozvíjanie zdravého sebavedomia, zdravej osobnosti
- rešpektovanie vekových, sociálnych, intelektových osobitostí
- podpora pri zapájaní do súťaží

Pracovné kompetencie

- zodpovedný prístup k práci, jej výsledkom,
- zodpovednosť za seba i svoj tím,
- kontrola samostatných prác,
- seba-kontrola a kontrola spolužiaka.

Žiak na úrovni A2.1, SERR dokáže:

Počúvanie s porozumením

- porozumieť známym slovám a slovným spojeniam
- porozumieť vyjadreniam týkajúcich sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov
- porozumieť jednoduchým dialógom z každodenného života
- porozumieť informáciám vo zvukových záznamoch
- porozumieť pokynom k práci na vyučovacej hodine
- porozumieť otázkam na známe témy
- porozumieť obsahu vypočutého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, a porozumenie spojiť s vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením

- rozpoznať v texte známe slová a základné slovné spojenia
- porozumieť a zapamätať si slová a vety na známe témy
- porozumieť pokynom k práci na vyučovacej hodine
- porozumieť hlavnej myšlienke primeraného textu na známu tému
- porozumieť krátkym textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach
- vedieť nájsť potrebné informácie v krátkom texte

Ústny prejav

- pozdraviť, predstaviť sa, predstaviť svoje záľuby
- opýtať sa ľudí, ako sa majú, čo majú radi a pod.
- klásť otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov
- odpovedať na otázky z oblasti jeho každodenného života
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád, vie odôvodniť prečo
- komunikatívne zvládnuť rutinné dialógy, oznámenie, ospravedlnenie, dohodnúť sa

- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov
- komunikovať jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti zážitky, postrehy z minulosti použitím slovesa *to be* a pomocou minulého tvaru slovesa

Písomný prejav

- napísať správne naučené slová, krátke vety, stiahnuté tvary
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi
- napísať krátke poznámky z okruhu svojho záujmu
- napísať pozdrav, správu, list, krátku esej

Morfológia

- podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo (spoznáva nepravidelný spôsob tvorenia)
- privlastňovanie: privlastňovací pád – genitív (*Laura's book*) a privlastňovacie prídavné mená: *my, your, her, his, our, their* –
- určitý a neurčitý člen „*a/an*“
- predložkové pády: *to father, from school, with my friend, on Saturday, by car, ...*
- predložky miesta: *on, in, under, behind, next to, opposite, between, at, up, down*
- predložky pohybu: *to, from, past, along, over ....*
- zámená: *osobné a privlastňovacie (me, you, him, her, it, mine, yours, his hers ukazovacie (this, that, these, those)*
opytovacie „*What... Where... Who... Whose... How old... How many...*“,
- základné číslovky: *1 – 10000*
- radové číslovky – *1. – 100.*
- spojky: *or, but, and*
- modálne slovesá: *can, must, may, should, shouldn't*
- pomocné sloveso: *do, have*
- slovesné časy: *prítomný priebehovy, minulý*
- stupňovanie prídavných mien: *druhý a tretí stupeň*
- ostatné časy (*pasívne*)
- určovanie času – *štvrt' a trištvrté hodiny*
- plnovýznamové slovesá vyjadrujúce akcie, dej,
- minulý čas sloviess – *pravidelné slovesá, často používané nepravidelné slovesá*
- rozkazovací spôsob cez jednoduché príkazy, použitie záporu *do not*

Syntax

- slovosled: *podmet, prísudok, príslovkové určenie spôsobu, miesta, času*
- stavba vety pomocou *there is/there are That is/ This is – These are/ Those are.*
- identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are this his? No, they aren't.*
- druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, to have got*, modálne sloveso *can, must, may shall/should* - otázka, zápor
- tvorenie modelových otázok použitím opytovacích zámen: *What's ....? Who .....? Where .....? How .....? When .... ? Why....?*
- otázka: *What's wrong? What's the problem ?(pasívne)*
- opytovacie vety: *Is it ....? Do you have ....? Can you..?. Do you like...? Did you... ?*
- slovesné časy, prítomný, minulý: oznam, otázka, zápor

Zvuková a grafická rovina jazyka

- spelling - hláskovanie slov
- opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov sloviess: *he is- he's,*

- *we are-we're, cannot-can't...*
- [v] [w] - rozdielna výslovnosť [vi:l] – wheel [wi:l] v slovách vain [vein] – wane [wein] vow [vau] - wow [wau]
- precvičovanie kombinácií hlások a dvojhĺások napr. *th* [Iσ]-here, [eð]-there
- [ʌ] - [a:] – mother, father
- vyjadrenie pomocou prízvuku v otázkach (*Yes, No ...* odpovede)
- fonémy, prezentujúce zvukovú podobu anglického jazyka

Komunikačné zručnosti

- vypočúť a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie
- naviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- vyjadriť svoju vôľu
- vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- reagovať pri stretnutí
- vyjadriť svoju schopnosť
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá
- vypočúť si a podať informácie (informovať sa)
- predstaviť svoje záľuby a vkus
- vnímať a vyjadriť city a pocity (radosť, smútok)
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne (túžbu, sklamanie, strach)
- reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- ponúknuť a reagovať na ponuku
- porozprávať niečo
- vyjadriť myšlienku v minulom čase

Interkultúrne kompetencie

- oslovenie *you* (ty, vy)
- informácie o anglofónnych krajinách
- ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- internacionalizmy
- formálna a neformálna komunikácia

Sociolingvistické kompetencie

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka ako sú: výmena informácií, vyjadrenie vlastného názoru, pozvanie, ospravedlnenie a pod.
- začať, udržiavať a rozvíjať spoločenskú komunikáciu prostredníctvom jednoduchých bežných výrazov

Pragmatické kompetencie

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou
- funkčne využívať jazykové prostriedky na získanie informácií
- použiť výrazové prostriedky na začatie, udržanie a uskutočnenie krátkeho rozhovoru

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Témy pre komunikačnú úroveň A2.1:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine

Domov a bývanie

Môj dom/byt
Domov a jeho okolie

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá
Počasie
Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Stravovanie

Zdravé stravovanie
Jedlá

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky Rodinné sviatky
Zbližovanie kultúr

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto

Rozvrhnutie vyučovacích hodín anglického jazyka v stupni vzdelania ISCED1:

Anglický jazyk	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	-	-	3	3	6
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny – *triedy bez rozšíreného vyučovania anglického jazyka, **triedy s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka	2	2*/3**	-	-	5
Spolu	2	2*/3**	3	3	10*/11**

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre 1. ročník

Názov tematického celku	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť 10 hodín	Slovná zásoba - farby, čísla 1 - 12, tvary, názvy členov rodiny, gramatika – sloveso <i>to be</i> , otázky <i>What's your name? I'm ... Who's this? This is my ... How old are you?</i> Základné pozdravy, povzbudenie CLIL - matematika	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, vie nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, vie podať jednoduchú informáciu, vie pomenovať členov rodiny, vie vyjadriť svoj názor na obľúbenú farbu, vie rozpoznať základné geometrické tvary
Stravovanie 8 hodín	Slovná zásoba – ovocie, zelenina, nápoje, mliečne výrobky, obľúbené potraviny, sladkosti, nápoje; gramatika – <i>I've got</i> požiadať, poďakovať, <i>Here you are. Pass me ... please.</i> CLIL – výtvarná výchova	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, pozná rôzne druhy ovocia, zeleniny, mliečne výrobky, tekutiny, sladkosti, vie povedať, ktoré jedlá sú zdravé a ktoré menej zdravé, vie požiadať o to, aby mu niekto podal niečo a vie poďakovať, vie povedať, čo má rád; vie pomenovať postavy osôb v dielach známych maliarov
Môj voľný čas a záľuby 8 hodín	Slovná zásoba – názvy rôznych hračiek, materiály z ktorých sú vyrobené, gramatika – <i>where's my ...</i> , komunikačné frázy - <i>my turn, your turn, It's made of ....</i> CLIL – prírodoveda	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať rôzne hračky, vie identifikovať z čoho sú vyrobené, vie povedať, vyjadrí sa k obľúbenej hračke, používa základnú komunikáciu pri hrách; vie vyjadriť ako poznáme, čo je zdravá strava
Ľudské telo 8 hodín	Slovná zásoba – názvy jednotlivých častí tela, pohyby, maňuška a opis, gramatika – <i>it's got ... What colour ... have you got ..?</i> CLIL – prírodoveda	Žiak vie pomenovať časti tela, vybrať z ponúknutých možností, vytvoriť a opísať maňušku, definovať niekoľko pohybov, vie priradiť farbu ako opis postavičky, vie sa opýtať na niečo, čo má postavička; vie pomenovať z čoho sú vyrábané hračky
Človek a príroda 10 hodín	Slovná zásoba – domáce zvieratá a ich mláďatá, miesta, kde a ako sa zvieratá pohybujú, gramatika – <i>I like .. I don't like ....</i> pokyny k činnosti <i>Let's ....</i> CLIL - matematika	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, vie definovať zvieratá z farmy a pomenovať/priradiť ich mláďatá, vie označiť pohyby zvierat, vie vyjadriť, čo sa mu páči na farme, čo nemá rád, vie pobádať okolie k činnosti; vie spracovať informáciu a vyrába grafy
Voľný čas a záľuby 8 hodín	Slovná zásoba – pomenovanie činností, ktoré deti vykonávajú pri pohybe hre v parku, gramatika – používanie modálneho slovesa »can« zámenná <i>he, she, I can ... I can't ... He can... She can... How old is he/she?</i> CLIL – prírodoveda	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať aktivity, ktoré deti vykonávajú počas hry na ihrisku, vie označiť čo vie a čo nevie vykonať, používa jednoduché vety na vyjadrenie svojej činnosti/hry, vie povedať, čo ho baví robiť na ihrisku, opýtať sa kamaráta, či vie vykonať istú činnosť; vie pomenovať zvieracie mláďatá
Obliekanie a móda 8 hodín	Slovná zásoba – názvy rôznych častí oblečenia, definovanie počasia podľa teploty, gramatika – vyjadrenie činnosti v prítomnom	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať jednotlivé časti odevu podľa obrázkov, vie nazvať počasie podľa teploty ovzdušia, vie opísať, čo má niekto

	čas, tvorenie otázky <i>What have you got? What 's the weather like? It 's .....</i> CLIL – prírodoveda	oblečené na sebe, vie opísať svoje oblečenie, vie sa opýtať na počasie, a vie aj povedať aké je počasie, začína spoznávať anglickú abecedu; vie opísať ako rastieme
Domov a bývanie 10 hodín	Slovná zásoba- názvy miestností v dome, byte; miesta, ktoré sa nachádzajú v meste, činnosti, ktoré vykonávame v dome; gramatika – tvorenie otázky <i>Whee 's ...? What colour is ...? He 's ... She 's ... Can I help you?</i> CLIL –výtvarná výchova	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, vie označiť obrázky podľa počutého text, vie opísať miestnosti v dome, čo sa dá vykonávať v jednotlivých miestnostiach, žiak vie opísať svoj domov a svoje okolie, opakuje si anglickú abecedu; vie vyjadriť počasie kresbou podľa počutého pokynu
Multikultúrna spoločnosť 6 hodín	Slovná zásoba – môj svet, názvy niektorých krajín, aké zvieratá žijú v cudzích krajinách, kroje, farby, pomenovanie častí oblečenia	Žiak počúva a reaguje na zvuk a obraz, vie pomenovať niektoré cudzie krajiny, vie povedať, aké iné zvieratá žijú v niektorých krajinách, aké oblečenie, kroje nosia deti v iných krajinách, vie ich opísať; vie nakresliť jednoduchú mapu mesta

Konkretizácia prierezových tém v predmete anglický jazyk v 1. ročníku:

Environmentálna výchova (ENV):

- chápať ochranu životného prostredia na celom svete
- získať jednoduché zručnosti a vedomosti, ktorými pomôže životnému prostrediu (triedenie odpadu, chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, aj k zvieratám v prírode
- naučiť žiaka chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : človek a príroda

Metódy: rozprávanie, práca s textom, didaktické hry, pozorovanie, projektová práca, tvorba myšlienkových máp

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV):

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke
- uvedomenie si významu technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke
- pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti
- vytvárať u žiakov uvedomelý vzťah k disciplinovanosti v cestnej premávke
- utvárať u žiakov zmysel pre ochranu a pomoc druhému, ktoré si musí osvojovať každý účastník cestnej premávky

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : doprava

Metódy: exkurzie, skupinové vyučovanie, vysvetľovanie, vyučovanie s využitím IKT , projektová práca, tvorba myšlienkových máp

Mediálna výchova (MDV):

- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovať

- vedieť posudzovať mediálne šírené posolstvá, nájsť v nich pozitíva v prospech osobnostného a profesionálneho rastu
- uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť
- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : vzdelanie a práca

Metódy: skupinové vyučovanie, vysvetľovanie, vyučovanie s využitím IKT, projektová práca, myšlienkové mapy

Ochrana života a zdravia (OZZ):

- ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách, živelné pohromy, ekologické havárie, prírodné katastrofy
- zdravotná príprava
- rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítania
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti
- pohyb a pobyt v prírode
- chrániť svoje zdravie a predchádzať úrazom a chorobám
- pohybové aktivity – základ zdravého života

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : rodina

Metódy: skupinové vyučovanie, vysvetľovanie, diferencované vyučovanie, didaktické hry, zážitkové učenie, projekty, myšlienkové mapy

Multikultúrna výchova (MKV):

- viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu, k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru blízkeho i vzdialenejšieho okolia.
- podporovať ich sebavedomie a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými.
- poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta. Podnecovať zvedavosť a záujem o okolie.
- viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre.
- rozvíjať sebareflexiu, ktoré vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania vedie k uvedomeniu si koreňov a premien vlastnej kultúrnej identity.
- rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu v krátkodobom horizonte prísť do styku.
- rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : multikultúra

Metódy: skupinové vyučovanie, zážitkové vyučovanie, rozhovor, beseda, tvorba projektov, prezentácia projektov, tvorba myšlienkových máp

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR):

- poskytovať žiakovi kvalitné vzdelanie
- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí
- vedieť uplatňovať svoje práva
- rešpektovať názory iných
- vedieť prevziať zodpovednosť za svoje konanie
- pestovať kvalitné medziludské vzťahy

- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život
- rozvíjať u žiaka sebareflexiu, svoje kladné ale aj záporné stránky

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : vzdelávanie a práca

Metódy: skupinové vyučovanie, diskusia, projekt, zážitkové učenie

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RVK):

- poznať obec, mesto, v ktorom žije
- spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudoumeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie stavebných pamiatok v regióne, obci

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : rodina, bývanie

Metódy: skupinové vyučovanie, diskusia, projekt, práca s textom

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete anglický jazyk v 1.ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Moja rodina.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Moja rodina.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Moja rodina.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Moja Rodina. Stravovanie.

Finančná gramotnosť

- zachovať trvalé a životné hodnoty, pochopiť a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia,
- osvojiť si čo znamená žiť hospodárne,
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia,
- popísať spôsob používania rôznych metód platenia,
- opísať spôsob nákupu,
- prevziať osobné finančné rozhodnutia,
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia,

Spôsob realizácie prierezovej témy:

Témy : rodina, stravovanie

Metódy: skupinové vyučovanie, projekt, práca s papierovými peniazmi

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete anglický jazyk v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej

postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Moje telo
- Moja rodina
- Zvieratá
- Šťastné narodeniny

Hodnotené výstupy:

Kritéria hodnotenia:

Predmet anglický jazyk v 1.ročníku hodnotíme sloвне absolvoval/neabsolvoval.

Hodnotenie má motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Pri hodnotení žiaka je podstatné porovnať jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcimi výkonmi a nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Slovné hodnotenie je veľmi vhodným motivačným prvkom zvlášť u slabšie prospievajúcich žiakov. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania .

Učiteľ hodnotí u žiaka:

1. Čítanie a počúvanie s porozumením – receptívne zručnosti

- dôraz sa kladie na porozumenie textu, schopnosť odhadnúť slovo z kontextu. Žiaci čítajú texty z učebnice a doplnkového čítania. Počúvajú texty z učebnice a texty čítané (rozprávané) učiteľom. Pracujú s úlohami na kontrolu porozumenia textu. Zohľadňuje sa počiatočná neskúsenosť s prácou s textom a je treba si všímať progres.
- Pri hodnotení výslovnosti sa kladie dôraz na tie slová, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie povinného a doplnkového čítania. V doplnkovom čítaní sa môžu vyskytnúť slová, ktoré nie sú súčasťou aktívnej slovnej zásoby, deti sa ich učia vyslovovať v rámci rozširovania pasívnej slovnej zásoby, ale nie sú súčasťou hodnotenia.

Hodnota z celkovej známky: 25%

2. Hovorenie a písanie – produktívne zručnosti

- Dôraz sa kladie správnu výslovnosť, schopnosť vybrať vhodné jazykové prostriedky na vyjadrenie myšlienky. Žiak reaguje na komunikáciu a zvláda tematické rolové úlohy, prezentuje svoje komunikačné spôsobilosti. Prezentačné schopnosti, opis situácie, svojho projektu, primerané veku a výberu tém. Zohľadňuje sa jazyková neskúsenosť pri hodnotení chýb v prejave. Je treba si všímať progres.
- Pri hodnotení písania sa kladie dôraz na správny pravopis slov, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie písanie ako správny pravopis a písanie ako samostatná jazyková zručnosť. Žiak sa môže vyjadriť aj pomocou pojmových máp. Písanie je v angličtine najnáročnejšia jazyková zručnosť, ktorá pozostáva s obsahu a správnosti napísaného celku. Preto treba k hodnotenou písania pristupovať s rešpektom.

Hodnota z celkovej známky: 25%

3. Testy z učebnice

Testuje sa priebežne (po každom bloku lekcí a na záver polroka) s dôrazom na osvojenie si základnej slovnej zásoby. Je potrebné dodržať validitu testu – aby sa hodnotilo to, čo sa v úlohe testuje.

Hodnota z celkovej známky: 25%

4. Aktivita a organizácia učebného procesu

Zošíť: hodnotí sa správnosť splnenia zadaných úloh, snaha pri vypracovaní domácich úloh

Berú sa do úvahy aj **pochvaly** a **tresty**, ktoré boli udelené. Pri trestoch treba zohľadniť ich povahu a to, či bola snaha o nápravu.

Slovník: hodnotí sa organizácia slovníka, akú pozornosť venujú výberu slov, akým spôsobom si zaznamenajú slová (najmä, ak majú výber), ako sa v ňom dokážu orientovať – úhladnosť a prehľadnosť

Portfólio: hodnotí sa ako si dokážu organizovať veci v portfóliu, ako vyplňajú pracovné listy, ako si vedú záznamy, ako si úhladne a prehľadne si ukladajú vlastné projekty. Hodnotí sa raz za polrok.

Hodnota z celkovej známky: 15%

4. Projektové práce, tvorba pojmových máp

Hodnotí sa tvorivosť, výber správnych jazykových prostriedkov, aktuálnych k danej téme, vyjadrenie obsahu kresbou alebo obrázkom, vhodným textom a úprava práce.

Hodnota z celkovej známky: 10%

Medzipredmetové vzťahy

- slovenský jazyk - prekladový slovník, porovnanie gramatických a lexikálnych jednotiek
- matematika – forma učenia CLIL
- hudobná výchova - forma učenia CLIL
- výtvarná výchova - forma učenia CLIL
- telesná a športová výchova - forma učenia CLIL

Delenie žiakov do skupín v 1. ročníku:

Trieda sa v 1. ročníku delí na skupiny vtedy, ak je v triede počet žiakov 25 a vyšší.

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre 2. ročník

Názov tematického celku	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť 10 hodín	Slovná zásoba – názvy dní, pomenovanie nových kamarátov, čísla od 13 – 30, meranie, centimeter; tvorenie otázok – <i>What..? Who ..? How old .. he si, she is</i> , prívlastňovacie zámeno »my« CLIL - matematika	Žiak reaguje na zvukový a obrazový podnet, ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať názvy dní, vie označiť čo mu patrí, pracuje s číslami, porovnáva výšku spolužiaka, používa slová na označenie výšky osoby; vie odmerať postavu
Domov a bývanie 10 hodín	Slovná zásoba – časti nábytku, pomenovanie miest v dome; a opis izby; gramatika – používanie predložiek <i>on, in, under</i> , tvorenie otázok s <i>Where ...?</i> viet so slovesom <i>to be, He's.. She's .. It's in ...</i> , CLIL – výtvarná výchova	Žiak reaguje na zvukový a obrazový podnet, ovláda slovnú zásobu, vie rozpoznať jednotlivé časti nábytku a kam ho treba umiestniť, používa otázky na získanie informácií o tom, kde sa niečo nachádza, vety na vyjadrenie opisu miestnosti a vecí v miestnosti; vie opísať diela známych maliarov
Voľný čas a záľuby 12 hodín	Slovná zásoba – názvy predmetov s ktorými sa deti hrajú v dome, v prírode, prostriedky na prepravu; <i>I like .. I want</i> ; gramatika – <i>he, she; He's got ... She's got ..</i> , CLIL – matematika	Žiak reaguje na zvukový a obrazový podnet, rozlišuje napísané slová, začína kopírovať anglické slová a vety; ovláda slovnú zásobu, používa pokyny k hre, vie vyjadriť radosť pomocou komunikačnej frázy; spoznáva funkciu Vennovho diagramu
Človek a príroda 10 hodín	Slovná zásoba – názvy zvierat z cudzích krajín, slová vyjadrujúce jednotlivé časti tela zvierat; pohyby a činnosti vykonávajú zvieratá; gramatika – modálne sloveso	Žiak reaguje na zvukový a obrazový podnet, ovláda slovnú zásobu, vie opísať ako vyzerajú jednotlivé časti zvierat'a, vie pomenovať rôzne pohyby zvierat'a, vie

	»can«, <i>It can... , Can it...? Walk like ... It's got ...</i> CLIL – výtvarná výchova	vyjadriť schopnosť, vie porovnať, opísať rôzne farby zvierat; vie farebne vytvoriť obraz zvierat'a (papagáj)
Obchod a služby 8 hodín	Slovná zásoba – predmety, ktoré si môžeme nakúpiť v obchode s rôznym tovarom, čísla od 31 – 100, britká mena; gramatika – množné číslo podstatných mien, <i>How much...?</i> CLIL – matematika	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať rôzne potreby, ktoré nakupuje, používa zdvorilé frázy pri nákupe, rozlišuje jednotné a množné číslo, vie narábať s číslami a zorganizovať si nákup na základe sumy ktorú má a koľko má zaplatiť; vie počítať ceny pri nákupe, poznáva anglickú menu
Stravovanie 12 hodín	Slovná zásoba – pomenovanie rôznych druhov potravín, ovocie, zelenina, mliečne výrobky, múka, cukor, soľ, mená jedál; gramatika - otázka <i>Do you like ..? What's your favorite...?</i> <i>Do you want ... ?</i> CLIL - prírodoveda	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať ale aj rozdeliť jednotlivé potraviny do daných skupín, vie definovať čo je viac a čo menej zdravé a prečo, množstvo cukru v potravinách, vie opísať jednoduchú prípravu jedla, vie ponúknuť, vie sa opýtať <i>What's your favorite ...?</i> Pracuje s jednoduchým textom, zapisuje slová, pamätá si ich pravopis; vie porovnávať rôzne jedlá a ich vplyv na zdravie
Človek a spoločnosť, komunikácia 8 hodín	Slovná zásoba – vyjadrenie rôznych pocitov, názvy hudobných nástrojov, slová vyjadrujúce spokojnosť, radosť; gramatika – otázka, kladná a záporná odpoveď, <i>Are you...? Yes, I am. No, I'm not. I feel ... What's the matter? What can you hear?</i> CLIL – hudobná výchova	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať rôzne pocity šťastia, nespokojnosti, pocit tepla, strachu a pod. Vie vhodne definovať pocit s miestom, činnosťou, zážitkom, vie sa opýtať na pocity iných. Rozpoznáva jednotlivé hudobné nástroje, rozlišuje hudbu nahlas alebo potichu, vie sa opýtať niekoho ako sa cíti a či mu môže pomôcť; rozpoznáva rôzne hudobné nástroje
Domova bývanie Voľný čas a záľuby 10 hodín	Slovná zásoba – každodenné činnosti a aktivity, ktoré vykonávame doma; gramatika – použitie priebehového prítomného času, <i>What are you doing? I'm ... ing He's ... She's .... I need .. How much water ..?</i> CLIL – prírodoveda	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie opísať činnosti, ktoré prebiehajú v domácnosti práve v danom okamžiku, Vie vyjadriť svoje pocity, pozná ako pomenovať objem vody a ako vedieť pomenovať rôzne aktivity, kde sa spotrebuje rôzny objem vody; poznáva, aké množstvá vody dokáže človek spotrebovať a ako sa dá šetriť vodou
Šport Človek a spoločnosť 10 hodín	Slovná zásoba – činnosti, ktoré vykonávame v prírode, počas dovolenky, zábavné hry s rôznymi predmetmi, letná atmosféra; gramatika – <i>What's he/she doing? Look at me. Over there.</i> CLIL – výtvarná výchova	Žiak vie podať informáciu o situácii, ktorá sa nachádza, odohráva v letovisku, vie vybrať a uviesť hry, ktoré sa v lete hrajú, čo si môžeme dať na osvieženie, aké športové aktivity môžeme vykonávať; poznáva ako sa deti hrali v minulosti pomocou diel známych umelcov
Multikultúrna spoločnosť 9 hodín	Slovná zásoba – názvy rôznych krajín, a rôzne bývanie, rôzne jedlá a slová spojené s chuťou, zábava a tanec v iných krajinách;	Žiak vie opísať bývanie a záľuby detí v iných krajinách, vie povedať typické jedlá daných krajín, charakteristické

	gramatika – tvorenie otázok, opis situácie, odpovedanie na otázky	činnosti vo voľnom čase, obliekanie tanec a zábava
--	---	--

Konkretizácia prierezových tém v predmete anglický jazyk v 2. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport. Multikultúrna spoločnosť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport. Multikultúrna spoločnosť.

Environmentálna výchova (ENV): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport.

Mediálna výchova (MDV): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport.

Multikultúrna výchova (MKV): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport. Multikultúrna spoločnosť.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. **Ochrana života a zdravia (OZZ):** *Témy:* Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport. Multikultúrna spoločnosť.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete anglický jazyk v 2. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete anglický jazyk v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Rodina a spoločnosť. Domov a bývanie. Voľný čas a záľuby. Človek a príroda. Obchod a služby. Stravovanie. Človek a spoločnosť, komunikácia. Šport. Multikultúrna spoločnosť.

Hodnotené výstupy:

Predmet anglický jazyk v 2.ročníku hodnotíme sloвне absolvoval/neabsolvoval.

Hodnotenie má motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Pri hodnotení žiaka je podstatné porovnať jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcimi výkonmi a nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Slovné hodnotenie je veľmi vhodným motivačným prvkom zvlášť u slabšie prospievajúcich žiakov. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania .

Učiteľ hodnotí u žiaka:

1. Čítanie a počúvanie s porozumením – receptívne zručnosti

- dôraz sa kladie na porozumenie textu, schopnosť odhadnúť slovo z kontextu. Žiaci čítajú texty z učebnice a doplnkového čítania. Počúvajú texty z učebnice a texty čítané (rozprávané) učiteľom. Pracujú s úlohami na kontrolu porozumenia textu. Zohľadňuje sa počiatočná neskúsenosť s prácou s textom a je treba si všímať progres.
- Pri hodnotení výslovnosti sa kladie dôraz na tie slová, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie povinného a doplnkového čítania. V doplnkovom čítaní sa môžu vyskytnúť slová, ktoré nie sú súčasťou aktívnej slovnej zásoby, deti sa ich učia vyslovovať v rámci rozširovania pasívnej slovnej zásoby, ale nie sú súčasťou hodnotenia.

Hodnota z celkovej známky: 25%

2. Hovorenie a písanie – produktívne zručnosti

- Dôraz sa kladie správnu výslovnosť, schopnosť vybrať vhodné jazykové prostriedky na vyjadrenie myšlienky. Žiak reaguje na komunikáciu a zvláda tematické rolové úlohy, prezentuje svoje komunikačné spôsobilosti. Prezentačné schopnosti, opis situácie, svojho projektu, primerané veku a výberu tém. Zohľadňuje sa jazyková neskúsenosť pri hodnotení chýb v prejave. Je treba si všímať progres.
- Pri hodnotení písania sa kladie dôraz na správny pravopis slov, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie písanie ako správny pravopis a písanie ako samostatná jazyková zručnosť. Žiak sa môže vyjadriť aj pomocou pojmových máp. Písanie je v angličtine najnáročnejšia jazyková zručnosť, ktorá pozostáva s obsahu a správnosti napísaného celku. Preto treba k hodnotenou písania pristupovať s rešpektom.

Hodnota z celkovej známky: 25%

3. Testy z učebnice

Testuje sa priebežne (po každom bloku lekcí a na záver polroka) s dôrazom na osvojenie si základnej slovnej zásoby. Je potrebné dodržať validitu testu – aby sa hodnotilo to, čo sa v úlohe testuje.

Hodnota z celkovej známky: 25%

4. Aktivita a organizácia učebného procesu

Zošíť: hodnotí sa správnosť splnenia zadaných úloh, snaha pri vypracovaní domácich úloh

Berú sa do úvahy aj **pochvaly** a **tresty**, ktoré boli udelené. Pri trestoch treba zohľadniť ich povahu a to, či bola snaha o nápravu.

Slovník: hodnotí sa organizácia slovníka, akú pozornosť venujú výberu slov, akým spôsobom si zaznamenávajú slová (najmä, ak majú výber), ako sa v ňom dokážu orientovať – úhladnosť a prehľadnosť

Portfólio: hodnotí sa ako si dokážu organizovať veci v portfóliu, ako vyplňajú pracovné listy, ako si vedú záznamy, ako si úhladne a prehľadne si ukladajú vlastné projekty. Hodnotí sa raz za polrok.

Hodnota z celkovej známky: 15%

4. Projektové práce, tvorba pojmových máp

Hodnotí sa tvorivosť, výber správnych jazykových prostriedkov, aktuálnych k danej téme, vyjadrenie obsahu kresbou alebo obrázkom, vhodným textom a úprava práce.

Hodnota z celkovej známky: 10%

Medzipredmetové vzťahy

- slovenský jazyk - prekladový slovník, porovnanie gramatických a lexikálnych jednotiek
- matematika – forma učenia CLIL
- hudobná výchova - forma učenia CLIL
- výtvarná výchova - forma učenia CLIL
- prírodoveda - forma učenia CLIL
- telesná a športová výchova - forma učenia CLIL

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu
- naučil sa plynule používať slovnú zásobu k jednotlivým témam
- naučil sa tvoriť krátke texty, ktoré vie plynule povedať

Delenie žiakov do skupín v 2. ročníku:

Trieda sa v 2. ročníku delí na skupiny vtedy, ak je v triede počet žiakov 25 a vyšší.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

3. ročník A1.1 –A1.2, Spoločného európskeho referenčného rámca - ŠkVP

Názov tematického celku	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť 12 hodín	Slovná zásoba - radové číslovky, názvy dní a mesiacov v roku, predmety bežnej potreby, ktoré vlastnime; určovanie času; gramatika – privlastňovací pád, predložky miesta, <i>behind, in front of, between, in, on, under</i> ; otázka <i>Where is/are my ...they are, they aren't</i> CLIL – matematika	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie používať predložky miesta, vie sa opýtať, kde sa niečo nachádza, aj určiť polohu, pozná základné informácie ako povedať koľko je hodín, vie prečítať s porozumením krátky text pozostávajúci z jednoduchých informácií, vie napísať jednoduchú vetu; vie jednoducho pomenovať čas
Voľný čas a záľuby Oblečenie 10 hodín	Slovná zásoba - časti odevu, farby, slová na opísanie pocitu človeka; gramatika – zámena <i>his/her</i> ; otázky <i>What colour is ..., This is ... These are ...</i> ; použitie priebehového prítomného času, <i>What's he/she wearing?</i> CLIL – výtvarná výchova	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie opísať čo má niekto práve oblečené, vie použiť prídavné mená na opísanie nálady osoby, vie napísať vetu a použiť spojku „ <i>and, but a too</i> “ číta dialógy obsahujúce jednoduchú komunikáciu na známe témy; vie určiť rôzne spôsoby tvorby portrétov
Človek a spoločnosť Človek a príroda 10 hodín	Slovná zásoba - osobné potreby, ktoré si balíme pri plánovaní výletu, slová spojené so zvukom hudby, viacvýznamovosť slov, mená rôznych zvierat a ich zvuky, gramatika – <i>have got, is, are</i> ; predložky; <i>he, she, it/ is they are</i> , tvorenie otázky, odpoveď, zápor CLIL – hudobná výchova	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie pomenovať čo potrebuje mať k dispozícii pre kempovanie, vie vyjadriť pocity v prírode, vie napísať jednoduchý pozdrav, pozná prídavné mená na vyjadrenie zvuku ; vie rozpoznať hudbu, pomenovať rôzne zvuky – hudobné nástroje
Človek a	Slovná zásoba - názvy rôznych druhov	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie opísať rôzne

príroda 8 hodín	exotických zvierat, časti ich tiel, gramatika – has he/she got; like; Do you like ...? I like .. I don't like .... , CLIL – prírodoveda	zvieratá a podať informáciu o nich, vie napísať jednoduchú informáciu, v texte vie umiestniť prídavné mená do vety; vie pomenovať rozdiely medzi jednotlivým hmyzom, opísať ich
Obchod a služby 10 hodín	Slovná zásoba - názvy rôznych potravín a produktov, supermarket; názvy častí kvetu, gramatika – like, Do you like...? How much is/are ...? It's ... They're .... CLIL – prírodoveda	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie komunikovať v súvislosti s nákupom, vie ponúknuť a reagovať na ponuku, vie opísať kvet, vie použiť rozkazovací spôsob na vyjadrenie pokynov v písomnej forme; vie rozpoznať rôzne druhy zeleniny
Krajina, mestá a miesta 12 hodín	Slovná zásoba - miesta v meste, názvy objektov v meste; pojmy z geografie; gramatika – predložky miesta , There is ... There are .... , Where is/are ... CLIL – geografia	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie opísať kde sa čo nachádza, vie porozprávať niečo o meste, vie opísať miesta v prírode, podať zaujímavú informáciu, vie použiť slová na napísanie pokynov a inštrukcií; vie vytvoriť jednoduchú mapu
Šport Starostlivosť o zdravia 8 hodín	Slovná zásoba - názvy športov, názvy niektorých športových náčiní, matematické výrazy, zlomky; gramatika – obyčajný prítomný čas, tvorenie otázky, Do you ...? zápor I don't ... CLIL – matematika	Žiak ovláda slovnú zásobu ku športom, vie opísať, čo potrebujeme k športovaniu, používa obyčajný prítomný čas, vie napísať vety s použitím predložiek on, at a from ... to ; vie pomenovať názvy tímových športov, vie ako sú zostavené, narába so zlomkami
Veda a technika v službách človeka 10 hodín	Slovná zásoba - činnosti spojené s denným režimom, pomenovanie niekoľkých názvov spojených s elektrinou; gramatika – obyčajný prítomný čas, What time does he/it ... ? He works ... He doesn't work ... Do you get up ... ? CLIL - prírodoveda	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie opísať rôzne situácie a aktivity, ktoré sa opakujú, stále existujú použitím obyčajného prítomného času, vie opísať ako funguje elektrický okruh, vie napísať otázku so správnym slovosledom; poznáva základy fyziky, ako funguje elektrina
Ľudské telo 10 hodín	Slovná zásoba - pomenovanie rôznych oblečení na karneval, slovná zásoba k pomenovaniu častí tela, gramatika – použitie priebehového času, minulý čas slovesa to be, was/were, I was... I wasn't, a minulý čas pravidelných slovies CLIL – výtvarná výchova	Žiak ovláda slovnú zásobu, vie vyjadriť svoje schopnosti, používa naučené časy na vyjadrenie činnosti, definuje ľudské telo a opisuje, ako ho nakresliť, vie napísať vety s použitím slovesa v minulom čase; žiak vie opísať časti tela, učí sa ako správne nakresliť postavu
Multimediálna spoločnosť 9 hodín	Slovná zásoba - tradície a zvyky ľudí z rôznych krajín, rôzne hudobné nástroje,	Žiak ovláda slovnú zásobu spojenú s prezentáciou života detí v iných krajinách

Konkretizácia prierezových tém v predmete anglický jazyk v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Témy: Rodina a spoločnosť. Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Človek a spoločnosť. Človek a príroda. Šport, starostlivosť o zdravie. Ľudské telo.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Témy: Rodina a spoločnosť. Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Človek a spoločnosť. Šport, starostlivosť o zdravie. Ľudské telo.

Environmentálna výchova (ENV): Témy: Človek a spoločnosť. Človek a príroda. Krajina, mestá a miesta. Veda a technika v službách človeka.

Mediálna výchova (MDV): Téma: Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Obchod a služby. Multimediálna spoločnosť.

Multikultúrna výchova (MKV): Témy: Obchod a služby. Multimediálna spoločnosť.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Témy: Človek a spoločnosť. Človek a spoločnosť. Šport, starostlivosť o zdravie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Téma: Krajina, mestá a miesta.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Témy: Ľudské telo.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete anglický jazyk v 3. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Rodina a spoločnosť. Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Človek a spoločnosť. Šport, starostlivosť o zdravie.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Rodina a spoločnosť. Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Človek a spoločnosť. Šport.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Školské veci. Moje oblečenie. Moji priatelia.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Rodina a spoločnosť. Oblečenie. Človek a spoločnosť.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete anglický jazyk v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: Rodina a spoločnosť. Voľný čas a záľuby. Oblečenie. Človek a spoločnosť. Šport. Krajina, mestá a miesta. Veda a technika v službách človeka.

Hodnotené výstupy:

Kritéria hodnotenia:

Predmet Anglický jazyk klasifikujeme v 3. a 4. ročníku podľa Metodických pokynov č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Hodnotenie má motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Pri hodnotení žiaka je podstatné porovnať jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcimi výkonmi a nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Slovné hodnotenie je veľmi vhodným motivačným prvkom zvlášť u slabšie prospievajúcich žiakov. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania.

Učiteľ hodnotí u žiaka:

1. Čítanie a počúvanie s porozumením – receptívne zručnosti

- dôraz sa kladie na porozumenie textu, schopnosť odhadnúť slovo z kontextu. Žiaci čítajú texty z učebnice a doplnkového čítania. Počúvajú texty z učebnice a texty čítané (rozprávané) učiteľom.

Pracujú s úlohami na kontrolu porozumenia textu. Zohľadňuje sa počiatočná neskúsenosť s prácou s textom a je treba si všímať progres.

- Pri hodnotení výslovnosti sa kladie dôraz na tie slová, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie povinného a doplnkového čítania. V doplnkovom čítaní sa môžu vyskytnúť slová, ktoré nie sú súčasťou aktívnej slovnej zásoby, deti sa ich učia vyslovovať v rámci rozširovania pasívnej slovnej zásoby, ale nie sú súčasťou hodnotenia.

Hodnota z celkovej známky: 25%

2. Hovorenie a písanie – produktívne zručnosti

- Dôraz sa kladie správnu výslovnosť, schopnosť vybrať vhodné jazykové prostriedky na vyjadrenie myšlienky. Žiak reaguje na komunikáciu a zvláda tematické rolové úlohy, prezentuje svoje komunikačné spôsobilosti. Prezentačné schopnosti, opis situácie, svojho projektu, primerané veku a výberu tém. Zohľadňuje sa jazyková neskúsenosť pri hodnotení chýb v prejave. Je treba si všímať progres.
- Pri hodnotení písania sa kladie dôraz na správny pravopis slov, ktoré sa stávajú súčasťou aktívnej slovnej zásoby. Je potrebné dbať na rozlíšenie písanie ako správny pravopis a písanie ako samostatná jazyková zručnosť. Žiak sa môže vyjadriť aj pomocou pojmových máp. Písanie je v angličtine najnáročnejšia jazyková zručnosť, ktorá pozostáva z obsahu a správnosti napísaného celku. Preto treba k hodnotenou písania pristupovať s rešpektom.

Hodnota z celkovej známky: 25%

3. Testy z učebnice

Testuje sa priebežne (po každom bloku lekcii a na záver polroka) s dôrazom na osvojenie si základnej slovnej zásoby. Je potrebné dodržať validitu testu – aby sa hodnotilo to, čo sa v úlohe testuje.

Hodnota z celkovej známky: 25%

4. Aktivita a organizácia učebného procesu

Zošíť: hodnotí sa správnosť splnenia zadaných úloh, snaha pri vypracovaní domácich úloh

Berú sa do úvahy aj **pochvaly** a **tresty**, ktoré boli udelené. Pri trestoch treba zohľadniť ich povahu a to, či bola snaha o nápravu.

Slovník: hodnotí sa organizácia slovníka, akú pozornosť venujú výberu slov, akým spôsobom si zaznamenávajú slová (najmä, ak majú výber), ako sa v ňom dokážu orientovať – úhladnosť a prehľadnosť

Portfólio: hodnotí sa ako si dokážu organizovať veci v portfóliu, ako vyplňajú pracovné listy, ako si vedú záznamy, ako si úhladne a prehľadne si ukladajú vlastné projekty. Hodnotí sa raz za polrok.

Hodnota z celkovej známky: 15%

4. Projektové práce, tvorba pojmových máp

Hodnotí sa tvorivosť, výber správnych jazykových prostriedkov, aktuálnych k danej téme, vyjadrenie obsahu kresbou alebo obrázkom, vhodným textom a úprava práce.

Hodnota z celkovej známky: 10%

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete anglický jazyk vo 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Témy: Pozdravy. Škola. Moja rodina. Moje telo. Moji priatelia.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Témy: Predstavovanie. Oslavy. Pripravujeme sa na svadbu. Rodinné vzťahy.

Environmentálna výchova (ENV): Témy: Voľný čas. Voľnočasové aktivity: po škole. Ona pracuje v ZOO. Zvieratá. Školský výlet na farmu.

Mediálna výchova (MDV): Téma: Stravovanie. Čo viem/môžem. V obchode. Čo máme v triede? Vyjadrenie svojich záľub. Čo má/nemá rad. Denný režim. Čo máš oblečené. E-mail z oslavy. Pravidlá správania sa na farme.

Multikultúrna výchova (MKV): Témy: Ja a moja rodina, Oblečenie.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Témy: Povolania. Moji priatelia. Jedlo, pitie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Téma: Bicykle pre celú rodinu. Na autobusovej stanici.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Témy: Školské potreby. Počúvanie a čítanie. Počasie. Aké je dnes počasie? V dome bol taký neporiadok!

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete anglický jazyk vo 4. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Moje pocity. Bicykle pre celú rodinu. Stravovanie. V obchode. Darčeky. Oblečenie. Na autobusovej stanici.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Školské potreby. Stravovanie. V obchode. Darčeky. Pripravujeme sa na svadbu. Oblečenie.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Školské potreby. Oblečenie. Darčeky. Pripravujeme sa na svadbu.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Školské potreby, Stravovanie, Oblečenie. Darčeky, V obchode.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete anglický jazyk vo 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Nálady.
- Stravovanie.
- Môj deň. Mamin deň.
- V obchode.
- Denný režim.
- Na farme.

Hodnotené výstupy:

- ústne a písomné priebežné práce
- prvý polrok: žiak sa naučil základnú slovnú zásobu a používa frázy – projektová práca

- druhý polrok: žiak sa naučil tvoriť krátke texty, ktoré vie plynule povedať – príprava prezentácie žiackych vedomostí

Kritéria hodnotenia:

- zvládnutie výkonového štandardu
- žiak vytvoril vlastný záverečný projekt v angličtine na zadanú tému
- aktívne používa získanú slovnú zásobu

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania, na vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Zvolená metóda závisí od obsahu učiva, cieľov hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pre žiakov primárneho vzdelávania je vhodné uplatňovať:

- názornosť
- pozorovanie
- využitie praktických poznatkov zo života
- postupnosť riešenia problémov
- formy skupinovej práce
- porovnávacie metódy

Podľa zdroja poznania a druhu poznatkov používame metódy:

- slovné – výklad, vysvetľovanie, rozhovor, diskusia
- demonštračné – pozorovanie, predvádzanie
- písomné – písomné práce, práca s textom
- praktické – nácvik zručností, zážitkové učenie

Podľa fáz vzdelávacieho procesu :

- metódu motivačného rozhovoru, rozprávania, demonštrácie
- expozičný charakter, utvárania nových vedomostí, upevňovania a prehĺbovania vedomostí, didaktické hry
- fixačný charakter - opakovania učiva, osvojovanie si učiva
- diagnostické - preverovanie a hodnotenie vedomostí

Podľa spôsobu interakcie používame :

- frontálne (metódu výkladu, diskusie)
- skupinové (simulačné hry)
- individuálne (samostatnej práce, internetom)

Formy vyučovania :

- Frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- individuálne vyučovanie
- vyučovanie v triede,
- v triede s interaktívnou tabuľou

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitím rôznych foriem práce.

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú učebnice, učebné texty a pracovné zošity, ktoré sú pre daný ročník odporúčené MŠVVaŠ SR a obsahujú odporúčaciu doložku s určením doby platnosti pracovných textov, obrázkový slovník

Poznámka: pre všetky učebnice cudzích jazykov existuje len odporúčacia doložka

1. ročník:

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 1, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 1, 2nd Edition**

Autor: **Sarah Phillips**

Vydavateľstvo **Oxford University Press**

2. ročník (triedy sbez rozšíreného vyučovania ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 1, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 1, 2nd Edition**

Autor: **Sarah Phillips**

Vydavateľstvo **Oxford University Press**

2. ročník: (triedy s rozšíreným vyučovaním ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 2, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 2**

Autor: **Sarah Phillips**

Oxford Word Magic

Oxford Very First Dictionary

Vydavateľstvo **Oxford University Press**

3. ročník (triedy sbez rozšíreného vyučovania ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 2, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 2**

Autor: **Sarah Phillips**

Oxford Word Magic

Fairy Tales - čítanky

Vydavateľstvo **Oxford University Press**

3. ročník: (triedy s rozšíreným vyučovaním ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 3, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 3**

Autor: **Sarah Phillips**

Oxford Word Magic

Oxford Very First Dictionary

Vydavateľstvo **Oxford University Press**

4. ročník (triedy sbez rozšíreného vyučovania ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 3, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 3**

Autor: **Sarah Phillips**

Oxford Word Magic

Oxford Very First Dictionary

Vydavateľstvo Oxford University Press

4. ročník: (triedy s rozšíreným vyučovaním ANJ)

Učebnica/ Class Book: **Incredible English - 4, 2nd Edition**

Cvičebnica/Activity Book: **Incredible English 4**

Autor: **Sarah Phillips**

Oxford Word Magic

Oxford Very First Dictionary

Vydavateľstvo Oxford University Press

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie, metodické príručky
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, iTools, DVD
- učebnice, pracovné zošity, metodické príručky k používanej učebnici
- obrázkové slovníky
- multimediálne výukové CD ROM's
- obrazový materiál

Učebnice a pracovné zošity sú pre dané ročníky odporúčené MŠVVaŠ SR.

Predmet: Prvouka

Úvod

Vzdelávací štandard prvouky ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia v prvouke. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, preto je výkonový štandard rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto sú vzdelávacie oblasti v tomto dokumente formálne oddelené. Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti máme možnosť vytvárať tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

Charakteristika predmetu:

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoivý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

Ciele predmetu:

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávaní,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátna z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín prvouky v stupni vzdelania ISCED1:

Prvouka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	1	2	-	-	3
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	-
Spolu	1	2	-	-	3

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete prvouka v 1. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Človek a spoločnosť.

Environmentálna výchova (ENV): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Rastliny. Živočích.

Mediálna výchova (MDV): Živočích. Rastliny. Človek a spoločnosť.

Multikultúrna výchova (MKV): Človek a spoločnosť. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Živočích. Rastliny. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek a spoločnosť.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek a spoločnosť

Ochrana života a zdravia (OZZ): Živočích. Rastliny. Človek.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete prvouka v 1. ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávaná: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Téma: Človek a spoločnosť

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Očakávaná: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Téma: Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete prvouka v 1. ročníku:

Rozumieť rôznym typom používaných textov a bežne používaným prejavom verbálnej a neverbálnej komunikácie a adekvátne na ne reagovať. Rozvíjať čítanie a interpretáciu obrázkov, fotografií a tabuliek, ako prostriedkov prvouky priebežne *počas celého školského roka v témach:*

Človek a spoločnosť. Živočích. Rastliny. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Hodnotené výstupy:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v II. polroku
- prezentácia projektov na zadanú tému – spracovanie, vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu
- naučil sa prezentovať vedomosti a zručnosti vlastným spracovaním

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete prvouka v 2. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Rastliny. Živočích. Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek a spoločnosť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Človek. Človek a spoločnosť.

Environmentálna výchova (ENV): Rastliny. Živočích. Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Mediálna výchova (MDV): Človek. Človek a spoločnosť.

Multikultúrna výchova (MKV): Človek a spoločnosť. Človek.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Živočích. Rastliny. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek a spoločnosť. Človek.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek a spoločnosť. Človek.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Živočích. Rastliny. Človek.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete prvouka v 2. ročníku:

Téma 2. Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka. Téma: Človek

Téma 5. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania:

Úroveň 1: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Téma: Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete prvouka v 2. ročníku:

Identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat' text. Logicky spájať súvislosti, vyvodit' hlavné myšlienky, poučenia, závery. Konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami. Aktívne vyhľadávať informácie na internete, využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach a pri riešení problémov. V prečítanom texte vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom uvedená explicitne alebo synonymným spôsobom *pribežne počas celého školského roka v témach:*

Živočíchy. Rastliny. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Hodnotené výstupy:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a v II. polroku
- prezentácia projektov na zadanú tému – spracovanie, vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- splnenie výkonového štandardu
- naučil sa prezentovať vedomosti a zručnosti vlastným spracovaním

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 2. ročník:

Metódy práce:

- práca s počítačom, vyhľadávanie informácií na internete
- synteticko-analytická – zbieranie, triedenie a systematické spracovávanie materiálov a poznatkov z prírody
- rozhovor, diskusia, ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- experimentálna práca, vychádzky, exkurzie
- rolové úlohy
- projektová metóda, prezentačná – prezentácia projektov

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje pre 1. – 2. ročník:

- Učebnice schválené MŠVVaŠ SR
- Prvouka pre príslušný ročník
- detské encyklopédie, multimediálne CD: rastliny, prírodoveda, internetový detský časopis: Infovekáčik
- odborné časopisy, náučné slovníky
- materiálno- technické a didaktické prostriedky, televízne programy

Hodnotenie predmetu pre 1. – 2. ročník:

U žiakov sa pomocou obsahu rozvíjajú kompetencie, ktoré žiakov vedú k:

- spoznávaníu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímanie pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadáním v rôznych informačných zdrojoch
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne
- popisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- nazeraníu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- uvedomeníu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeníu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- poznáníu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Predmet prvouka tiež vo veľkej miere prispieva na rozvoj environmentálneho postoja žiakov. Zároveň žiaka motivuje k aktívnemu vnímaníu pozorovaných javov. Učívom v predmete prvouka sa výrazne podporuje učenie k ochrane prírody, tvorbe životného prostredia, efektívnemu využíváníu prírodných zdrojov, k ochrane zdravia a pozitívnemu životnému štýlu.

Predmet: Prírodoveda

Charakteristika predmetu:

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Ciele predmetu:

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov.

Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti: • žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty); • poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka); • špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín prírodovedy v stupni vzdelania ISCED1:

Prírodoveda	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	-	-	1	2	3
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	1	2	3

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete prírodoveda v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek. Živočíchy.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Environmentálna výchova (ENV): Rastliny a huby. Živočíchy.

Mediálna výchova (MDV): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Multikultúrna výchova (MKV): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Živočíchy.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete prírodoveda v 3. ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Človek.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Človek

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Človek

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete prírodoveda v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Rastliny a huby
- Živočíchy

- Človek
- Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Hodnotenie predmetu:

Výstupné:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- žiak zvládol obsahový a výkonový štandard
- vytvoril a prezentoval svoj vlastný projekt

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete prírodoveda v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Prírodné spoločenstvá. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Prírodné spoločenstvá. Človek.

Environmentálna výchova (ENV): Prírodné spoločenstvá. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Mediálna výchova (MDV): Prírodné spoločenstvá. Človek.

Multikultúrna výchova (MKV): Prírodné spoločenstvá.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Človek

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete prírodoveda v 4. ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Človek

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Človek

Téma 6: Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Témy: Človek. Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete prírodoveda v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy,

cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Prírodné spoločnosti
- Človek
- Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Hodnotenie predmetu:

Výstupné:

- test zameraný na pochopenie základných pojmov – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- žiak zvládol obsahový a výkonový štandard
- vytvoril a prezentoval svoj vlastný projekt

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 3. – 4. ročník:

Metódy práce:

- práca s počítačom, vyhľadávanie informácií na internete
- synteticko-analytická – zbieranie, triedenie a systematické spracovávanie materiálov a poznatkov z prírody
- rozhovor, diskusia, ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- experimentálna práca, vychádzky, exkurzie
- rolové úlohy
- projektová metóda, prezentačná – prezentácia projektov

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje pre 3. – 4. ročník:

- Učebnice schválené MŠVVaŠ SR
- Prírodoveda pre príslušný ročník
- detské encyklopédie, multimedialne CD: rastliny, prírodoveda, internetový detský časopis: Infovekáčik
- odborné časopisy, náučné slovníky
- materiálno- technické a didaktické prostriedky, televízne programy

Hodnotenie predmetu pre 3. – 4. ročník:

U žiakov sa pomocou obsahu rozvíjajú kompetencie, ktoré žiakov vedú k:

- spoznávaníu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímanie pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne
- popisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty

- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Predmet prírodoveda tiež vo veľkej miere prispieva na rozvoj environmentálneho postoja žiakov. Zároveň žiaka motivuje k aktívnemu vnímaniu pozorovaných javov. Učivom v predmete prírodoveda sa výrazne podporuje učenie k ochrane prírody, tvorbe životného prostredia, efektívnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane zdravia a pozitívnemu životnému štýlu.

Predmet: Vlastiveda

Charakteristika predmetu:

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Ciele predmetu:

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín vlastivedy v stupni vzdelania ISCED1:

Vlastiveda	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	-	-	1	2	3
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	.	-	1	2	3

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete vlastiveda v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Moja škola. Moja obec. Život v mojej obci. Starý a nový rok. Rodina a príbuzní. Jarné práce. Orientácia v krajine.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Zvyky a tradície na jeseň. Zvyky a tradície v zime. Vianoce. Rodina a príbuzní. Zvyky a tradície na jar. Zvyky a tradície v lete

Environmentálna výchova (ENV): Premeny prírody. Jesenná záhrada. Zvieratá na jeseň. Zvieratá v zime. Starostlivosť o mláďatá.

Mediálna výchova (MDV): Vianoce. Obec a jej minulosť. Veľká noc

Multikultúrna výchova (MKV): Vianoce. Rodina a príbuzní. Veľká noc.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Moja škola. Zvyky a tradície na jeseň. Moja obec. Život v mojej obci. Zvyky a tradície v zime. Obec a jej minulosť. Zvyky a tradície na jar. Slovensko na mape. Zvyky a tradície v lete.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Cesta do školy a domov. Bezpečnosť na ceste.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Premeny prírody.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete vlastiveda v 3. ročníku:

Téma 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Téma: Vianoce

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Téma: Jesenná záhrada

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Téma: Vianoce. Starý a nový rok.

Téma 5. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Téma: Rodina a príbuzní.

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Téma: Bezpečnosť na ceste. Rodina a príbuzní.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Téma: Bezpečnosť na ceste.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete Vlastiveda v 3. ročníku:

Identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat' text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok.

Logicky spájať súvislosti, vyvodit' hlavné myšlienky, poučenia, závery.

Konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami. Samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať.

Vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov a využívať ich vo Vlastivede.

Orientovať sa v mape, vedieť z nej čítať s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách.

Priebežne počas celého školského roka v témach: Moja škola. Cesta do školy a domov. Bezpečnosť na ceste. Premeny prírody. Jesenná záhrada. Zvieratá na jeseň. Zvyky a tradície na jeseň. Moja obec. Život v mojej obci. Zvyky a tradície v zime. Vianoce. Starý a nový rok. Zvieratá v zime. Rodina a príbuzní. Obec a jej minulosť. Zvyky a tradície na jar. Veľká noc. Starostlivosť o mláďatá. Jarné práce. Orientácia v krajine. Slovensko na mape. Zvyky a tradície v lete. Prázdniny.

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- ovláda obsahový a výkonový štandard,
- samostatné spisovné vyjadrovanie,
- rozprávanie o svojej vlasti, povedať stručný obsah povestí,
- čítanie zjednodušenej mapy,
- určovanie svetových strán,
- čítanie obrázkov, opis obrázkov, ich porovnávanie, opis kresieb, diagramov,
- rozprávanie o Slovensku – pohoria, rieky, lesy, jaskyne, kúpeľné mestá, minerálne pramene, história Slovenska,
- písomná a ústna prezentácia danej oblasti v projektoch, interpretácia umeleckých a odborných textov,
- prezentácia projektu.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete vlastiveda v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Vlastivedná mapa Slovenska. Poloha miestnej krajiny na Slovensku. Naše štátne symboly.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Hlavné mesto SR. Konštantín (Cyril) a Metod.

Environmentálna výchova (ENV): Listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy. TANAP

Mediálna výchova (MDV): Konštantín (Cyril) a Metod.

Multikultúrna výchova (MKV): Svetové strany na mape. Krajské mestá. Vpády Tatárov a Turkov. Samostatná Slovenská republika.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Pamiatky (UNESCO) Slovenska. Vlastivedná mapa Slovenska. Krajské mestá. Ľudovít Štúr.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Význam farieb na mape. Samostatná Slovenská republika.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Znaký na mape a v legende. TANAP.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete vlastiveda v 4. ročníku:

Téma 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Témy: Svätoplukove prúty, Vpády Tatárov a Turkov.

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Samostatná Slovenská republika, Naše štátne symboly

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: TANAP. Pamiatky (UNESCO) Slovenska.

Téma 4. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Témy: Znaký na mape a v legende. Význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape.

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Vlastivedná mapa Slovenska. Poloha miestnej krajiny na Slovensku.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete Vlastiveda v 4. ročníku:

Identifikovať informácie v texte, lokalizovať informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu; hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovať text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok; vyvodzovať informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú; interpretovať a integrovať myšlienky a informácie, pri interpretácii nachádzať medzi myšlienkami textu súvislosti, využívať pritom svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti. Logicky spájať súvislosti, vyvodiť hlavné myšlienky, poučenia, závery.

Konstruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami. Samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať.

Vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov a využívať ich vo Vlastivede.

Orientovať sa v mape, vedieť z nej čítať s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách.

Priebežne počas celého školského roka vo všetkých témach.

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- prezentácia projektov – vyhľadávanie informácie, ich spracovanie aj v grafickej podobe a vlastná prezentácia

Kritéria hodnotenia:

- ovláda obsahový a výkonový štandard,
- vie vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa,
- vie identifikovať znaky na mape (farby, tvary),
- vie odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape,
- vie ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy,
- vie ukázať na mape Slovenska svoju obec,
- vie porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“,
- vie pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho,
- vie odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny,
- vie prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju,
- vie porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy = prstom po mape“,
- vie prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád,
- vie opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš – „Čítanie z mapy = prstom po mape“,
- vie prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska,
- vie identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape,
- vie vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska,
- vie rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom,
- dokáže zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy),
- vytvorí plán cesty po Slovensku.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 3. – 4. ročník:

Metódy práce:

- synteticko-analytická – zbieranie, triedenie a systematické spracovávanie materiálov a poznatkov
- rozhovor, diskusia, ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- experimentálna práca, vychádzky, exkurzie, rolové úlohy
- projektová metóda, prezentačná – prezentácia projektov
- samostatná práca, doplňovačky, test

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 3. – 4. ročník:

- učebnice Vlastivedy schválené MŠVVaŠ SR
- detské encyklopédie, obrázkové kalendáre, obrázky Slovenska, detské časopisy, multimediálne CD, DVD, mapa, rôzne internetové stránky

Hodnotenie predmetu pre 3. – 4. ročník:

Vlastiveda v primárnom vzdelávaní (ISCED1) je učenie sa o priestore, v ktorom žijeme, o poznaní svojej krajiny. Chceme, aby sa žiaci od malička učili poznávať, objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede na otázky. Pri poznávaní je potrebné vychádzať z vlastných pozorovaní, žiakov upriamovať na vnímanie diania okolo seba. Žiaci spoznávajú vybrané prírodné krásy prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov. Dôraz sa kladie na prácu s príbehmi a obrázkami a na čítaní zjednodušenej mapy. Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú aj na vyučovanie geografie a dejepisu.

Predmet: Etická výchova

Úvod

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

Charakteristika predmetu:

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

Ciele predmetu:

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín etickej výchovy v stupni vzdelania ISCED1:

Etická výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	1	1	1	1	4

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete etická výchova v 1.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Pozitívne hodnotenie iných. Naša rodina.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Naša rodina.

Environmentálna výchova (ENV): Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Pozitívne hodnotenie iných.

Mediálna výchova (MDV): Naša rodina.

Multikultúrna výchova (MKV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Pozitívne hodnotenie iných.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve. Naša rodina.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete etická výchova v 1.ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Prvky prosociálneho správania. Ľudská dôstojnosť. Naša rodina.

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Naša rodina.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Ľudská dôstojnosť. Naša rodina.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Ľudská dôstojnosť. Moja Rodina.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete etická výchova v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Prvky prosociálneho správania
- Pozitívne hodnotenia iných

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom:

- vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov,
- byť vedený k sebaúcte, autonómii cítenia a myslenia,
- naučiť sa hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete etická výchova v 2.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Environmentálna výchova (ENV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Mediálna výchova (MDV): Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Multikultúrna výchova (MKV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Tvorivosť. Iniciatíva. Vyjadrovanie citov. Naša trieda.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Tvorivosť. Iniciatíva. Naša trieda.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve. Naša trieda. Tvorivosť. Iniciatíva.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete etická výchova v 2.ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania: Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné).

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Iniciatíva

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tvorivosť. Naša trieda.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete etická výchova v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Tvorivosť
- Naša trieda

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom:

- učil sa spolupracovať,
- vedel vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine,
- vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov,
- byť vedený k sebaúcte, autonómii cítenia a myslenia,
- naučiť sa hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,

- osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete etická výchova v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Pomoc, darovanie, delenie sa. Naša škola.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Environmentálna výchova (ENV): Pomoc, darovanie, delenie sa.

Mediálna výchova (MDV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Naša škola.

Multikultúrna výchova (MKV): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Naša škola.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Vcítanie sa do prežívania iných – empatia.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete etická výchova v 3. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom proti praniu špinavých peňazí
Očakávania: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
Očakávania: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch.

Téma 4: Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania: Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete etická výchova v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti
- Pomoc, darovanie, delenie sa
- Naša škola

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom:

- učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu,
- zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete etická výchova v 4.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Rešpekt a úcta. Komunikačné zručnosti v medziľudských vzťahoch. Komunikačné prostriedky a ich úloha. Záujmy rozvíjajúce osobnosť človeka. Kvality človeka využité pre spoločné dobro. Dohovor o právach dieťaťa.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Tolerancia a ústretovosť vo vzťahoch. Zlaté pravidlo mravnosti. Rovnoprávnosť mužov a žien. Kultivované správanie k osobám opačného pohlavia. Komunikačné prostriedky a ich úloha . Dohovor o právach dieťaťa.

Environmentálna výchova (ENV): Náš región – naša vlasť

Mediálna výchova (MDV): Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Reálne a zobrazované vziry. Komunikačné prostriedky a ich úloha. Náš región – naša vlasť.

Multikultúrna výchova (MKV): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Komunikačné prostriedky a ich úloha. Prosociálne vzory v okolí dieťaťa . Solidarita a prijatie odlišností. Náš región – naša vlasť.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Náš región – naša vlasť.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Dohovor o právach dieťaťa Náš región – naša vlasť.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Dohovor o právach dieťaťa.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete etická výchova v 4. ročníku:

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy.

Téma 6: Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy. Reálne a zobrazené vzory.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Témy: Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy. Reálne a zobrazené vzory.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete etická výchova v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Reálne a zobrazované vzory
- Dohovor o právach dieťaťa
- Náš región – naša vlasť

Hodnotenie predmetu:

Výstupné:

- slovné hodnotenie práce žiakov v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom:

- učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu,
- zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Metódy práce:

- riadený rozhovor, diskusia, zážitkové vyučovanie
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- dramatizácia, didaktické hry

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- pracovné listy etickej výchovy
- umelecké texty, divadelné predstavenia

Hodnotenie predmetu pre 1. – 4. ročník:

Prostredníctvom obsahu v etickej výchovy chceme vychovávať osobnosť, ktorá si vytvára pozitívny vzťah k životu, je zdravo sebakritická, tolerantná aj kritická voči druhým jedincom. Vie si obhájiť svoje postoje k problému, ale zároveň rozvíja aj kompetencie cítenia a prežívania pocitov ostatných. Učí žiaka žiť v spoločnosti aj pre spoločnosť. Rozvíja progresívnu hodnotovú úroveň žiaka, učí ho hodnotiť, komunikovať, myslieť a riešiť problémy. Obsah etickej výchovy sa prelína počas celého vyučovacieho aj mimovyučovacieho procesu. Etická výchova sa hodnotí slovami absolvoval/-a, neabsolvoval/-a.

Predmet: Náboženská výchova

Úvod

Požadované vedomosti v náboženskej výchove/náboženstve slúžia rozvoju náboženskej dimenzie, ktorá je súčasťou kultúry a prispieva k celkovému formovaniu osobnosti žiakov.

Charakteristika predmetu:

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín náboženskej výchovy v stupni vzdelania ISCED1:

Náboženská výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
Školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	1	1	1	1	4

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete náboženská výchova v 1.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Som na svete z lásky. Moja jedinečnosť. Rodina – ohnisko lásky. Modlitba. Dar lásky. Vianoce. Moc života a lásky. Spoločenstvo lásky.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Moja jedinečnosť. Modlitba v rodine. Komunikácia v rodine. Rodina – ohnisko lásky. Modlitba. Dar lásky. Vianoce. Sv. Mikuláš. Moc života a lásky. Veľká noc. Spoločenstvo lásky.

Environmentálna výchova (ENV): Dar lásky. Vianoce. Moc života a lásky.

Mediálna výchova (MDV): Rodina. Vianoce. Sv. Mikuláš. Veľká noc.

Multikultúrna výchova (MKV): Moja jedinečnosť. Modlitba v rodine. Komunikácia v rodine. Rodina – ohnisko lásky. Modlitba. Dar lásky. Vianoce. Sv. Mikuláš. Moc života a lásky. Veľká noc. Spoločenstvo lásky.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Rodina. Vianoce. Sv. Mikuláš. Veľká noc. Modlitba.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Moja jedinečnosť. Rodina.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Som na svete z lásky. Moja jedinečnosť. Rodina – ohnisko lásky. Modlitba. Dar lásky. Vianoce. Moc života a lásky. Spoločenstvo lásky.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete náboženská výchova v 1.ročníku

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia: *Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu*

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Rodina-ohnisko lásky. Dar lásky. Spoločenstvo lásky.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Rodina-ohnisko lásky.

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia: *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny*

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Rodina-ohnisko lásky. Dar lásky. Spoločenstvo lásky.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Rodina. Spoločenstvo lásky.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Rodina-ohnisko lásky.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Rodina-ohnisko lásky. Spoločenstvo lásky.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete náboženská výchova v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Som na svete z lásky. Vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie. Formulovať spontánnu modlitbu poďakovania.
- Rodina-ohnisko lásky. Reprodukovať modlitbu Otče náš. Vymenovať tri pozitíva v rodine.
- Dar lásky. Opísať dobrotu sv.Mikuláša. Prerozprávať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša. Reprodukovať modlitbu Zdravas Mária. Reprodukovať prvé roky života Ježiša.
- Moc života a lásky. Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry.
- Spoločenstvo lásky. Reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého. Reprodukovať modlitbu Sláva Otcu.

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom splniť výkonový štandard.

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete náboženská výchova v 2.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Boh mi dôveruje. Dôverujem Bohu. Dôvera v rodine. Dôverujeme si navzájom. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Boh mi dôveruje. Dôverujem Bohu. Dôvera v rodine. Dôverujeme si navzájom. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Environmentálna výchova (ENV): Boh mi dôveruje. Dôvera v rodine.

Mediálna výchova (MDV): Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery. Dôverujeme si navzájom.

Multikultúrna výchova (MKV): Boh mi dôveruje. Dôverujem Bohu. Dôvera v rodine. Dôverujeme si navzájom. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Boh mi dôveruje. Dôverujem Bohu. Dôvera v rodine. Dôverujeme si navzájom. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Boh mi dôveruje. Dôvera v rodine.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Boh mi dôveruje. Dôverujem Bohu. Dôvera v rodine. Dôverujeme si navzájom. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete náboženská výchova v 2.ročníku

Téma 2: Plánovanie, príjem, práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Boh mi dôveruje.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete náboženská výchova v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Boh mi dôveruje. Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade.
- Dôverujem Bohu. Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi. Formulovať modlitbu vlastnými slovami.
- Dôvera v rodine. Prerozprávať príbeh o Ezauovi a Jakubovi. Formulovať modlitbu za rodičov.
- Dôverujeme si navzájom. Prerozprávať príbeh o boháčovi a Lazárovi.
- Desatoro-pozvanie k slobode a k dôvere. Prerozprávať biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov.
- Pozvanie na hostinu-obnovenie dôvery. Prerozprávať biblický príbeh o mánotratnom synovi. Opísať potrebu odpustenia.

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapájal do aktivít s cieľom splniť výkonový štandard.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete náboženská výchova v 3.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Environmentálna výchova (ENV): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Mediálna výchova (MDV): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Multikultúrna výchova (MKV): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete náboženská výchova v 3.ročníku

Téma 2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Veriť Bohu.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Veriť Bohu. Ježiš nám odpúšťa. Ježiš nás oslobodzuje.

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Veriť Bohu. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si

merateľné krátkodobé finančné ciele. Témy: Veriť Bohu. Ježiš uzdravuje. Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Ježiš nás oslobodzuje. Ježiš nás pozýva na hostinu.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete náboženská výchova v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy,

cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Veriť Bohu. Reprodukovať Apoštolské vyznanie viery. Podobenstvo o horčičnom semienku.
- Ježiš uzdravuje. Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s “vyschnutou rukou” a ochrnutého.
- Ježiš nám odpúšťa. Prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi. Ovládať priebeh sviatosti zmierenia.
- Ježiš nás oslobodzuje. Reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva. Reprodukovať Desatoro. Prerozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista.
- Ježiš nás pozýva na hostinu. Vymenovať časti svätej omše.

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov na vyučovacích hodinách v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapája do aktivít s cieľom splniť výkonový standard.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezoých tém v predmete náboženská výchova v 4.ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Environmentálna výchova (ENV): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Mediálna výchova (MDV): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Multikultúrna výchova (MKV): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Ochrana života a zdravia (OZZ): Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete náboženská výchova v 4.ročníku

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodu, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby
Očakávaná, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Tematický celok: Cesta nádeje, Biblia – slovo o nádeji, Nádej presahujúca smrť, Svedectvo nádeje, Prameň nádeje

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete Náboženská výchova v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Cesta nádeje
- Biblia – slovo o nádeji
- Nádej presahujúca smrť
- Svedectvo nádeje
- Prameň nádeje

Hodnotenie:

Hodnotené výstupy:

- slovné hodnotenie práce žiakov v I. a II. polroku

Kritéria hodnotenia:

Žiak sa zapája do aktivít s cieľom splniť výkonový standard.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Metódy práce:

- riadený rozhovor, diskusia, zážitkové vyučovanie
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- dramatizácia, didaktické hry

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- pracovné listy a učebnice náboženskej výchovy
- doplnkové texty

Hodnotenie predmetu:

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Náboženská výchova sa hodnotí slovami absolvoval/-a, neabsolvoval/-a. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Predmet: Hudobná výchova

Úvod

Vzdelávací štandard hudobnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia hudobného umenia.

Charakteristika predmetu:

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú seberealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Ciele predmetu:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín hudobnej výchovy v stupni vzdelania ISCED1:

Hudobná výchova	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	1	1	1	1	4

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete hudobná výchova v 1. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Jednoduché detské piesne - Piesne z MŠ. Detská hudobno-pohybová hra so spevom - Zlatá brána. Počúvať hudobný zážitok charakterizujúci zvieratká – Kuriatko a slon. Interval so-mi - Kováč kuje, mechy duje. Melódia dvoch tónov. Štvrt'ová pomlčka. Krátka klavírna skladba. Počúvanie hudby - Skáče žaba po blate, Bocian na prechádzke, Uspávanky - Spi, dieťaťko, spi že, Haju, haju, hajušky, Pochodová pieseň - Pieseň o trúbke, My sme malí muzikanti, Hymna Slovenskej republiky.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Varila myšička kašičku. Uspávanky - Spi, dieťaťko, spi že, Haju, haju, hajušky. Mikuláš. Vianočná koleda. Rytmický sprievod - Povedzte nám, pastuškovia.

Environmentálna výchova (ENV): Vyjadrenie obsahu piesne pohybom. Striedanie rytmu štvrt'ových a osminových nôt - Húsky biele, húsky. Umelá pieseň. Intonácia v durovej tónine - Pieseň na dvoch tónoch, Zem spí, Zrelá fazuľa, Na dvore býva sliapočka naša, Káčer na doline.

Mediálna výchova (MDV): Varila myšička kašičku. Bude zima, bude mráz. Dramatizácia – Prší, prší.

Multikultúrna výchova (MKV): Mikuláš. Vianočná koleda. Rytmický sprievod - Povedzte nám, pastuškovia. Ľudová hudobno-pohybová hra - Mám ručníček, mám. Ľudová pieseň - Vršok dolina.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Mikuláš. Vianočná koleda. Ľudová hudobno-pohybová hra - Mám ručníček, mám. Ľudová pieseň - Vršok dolina.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Pohybová hra. Detské ľudové piesne. Hra na detských orffových nástrojoch - Zajačik do lesa. Pôjdeme my do lesíka. Vlak. Vlak sa rozbieha.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Rytmická detská pieseň. Realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrt'ových nôt - Hodiny, Už je zima, už je tu.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete hudobná výchova v 1.ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľ'ov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľ'ské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Rozvoj čitateľ'skej gramotnosti v predmete hudobná výchova v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľ'skej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Hudobno-dramatické činnosti. Príbehy. Rozprávky. Básne.
- Hudobno-vizuálne činnosti. Grafická notácia. Grafická partitúra.

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatické vystúpenie

Kritéria hodnotenia:

- Vedel čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom.
- Vedel hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.
- Pohybom správne reagoval na hudbu.
- Pozná minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázal vystihnúť náladu hudby.
- Podieľal sa minimálne na 1 hudobno-dramatickom vystúpení.

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete hudobná výchova v 2. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vokálne dialogické hry. Dychové a hlasové cvičenia. Percepčné činnosti. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie. Hry so zvukom. Hudobno-pohybové činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-vizuálne činnosti.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vokálne dialogické hry. Dychové a hlasové cvičenia. Percepčné činnosti. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie. Hry so zvukom. Hudobno-pohybové činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-vizuálne činnosti.

Environmentálna výchova (ENV): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie.

Mediálna výchova (MDV): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie.

Multikultúrna výchova (MKV): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vlastný hudobný prejav.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Hudobno-dramatické činnosti. Detské piesne.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Detské piesne. Ľudové piesne. Autorské piesne. Riekanky. Vokálne dialogické hry. Dychové a hlasové cvičenia. Percepčné činnosti. Vlastný hudobný prejav. Aktívne počúvanie. Hry so zvukom. Hudobno-pohybové činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-vizuálne činnosti.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete hudobná výchova v 2.ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávanie, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov
Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete hudobná výchova v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Hudobno-dramatické činnosti. Piesne. Príbehy. Rozprávky.
- Hudobno-vizuálne činnosti. Notový zápis tónov c1-a1.

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatické vystúpenie

Kritéria hodnotenia:

- Používal hlas vedome, spieval relatívne čisto a rytmicky správne.
- Reagoval pri speve na gestá učiteľa, rytmus, metrum, tempo.
- Rytmizoval reč, melodizoval reč.
- Hral na elementárnych hudobných nástrojoch, hral rytmické a melodické modely.
- Vytvoril inštrumentálny sprievod.
- Aktívne počúval zvuky, piesne, hudobné skladby.
- Určil vlastnosti zvuku, identifikoval nástrojové obsadenie v hudobnej skladbe.
- Vyjadril pocity z počúvanej hudby, dej, náladu, charakteristiku postáv.
- Rozlíšil niektoré hudobné nástroje v skladbách.
- Rozpoznal jednohlas, dvojhlas, totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme.
- Vytvoril hudobno-dramatický celok.
- Interpretoval tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom hrou na hudobnom nástroji).

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete hudobná výchova v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Hudobné hádanky - melódia, tempo, rytmus. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia. Hudobné hry - hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické doplnovačky. Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia - počúvanie hudby: Pochod komediantov – Bedřich Smetana.

Environmentálna výchova (ENV): Kukulienka, kde si bola – slovenská ľudová pieseň. Kanonický spev.

Mediálna výchova (MDV): Detské hudobné nástroje. Príprava programu na Vianočnú besiedku.

Hudobno-dramatická etuda. Muzikoterapia – relaxácia pri hudbe.

Multikultúrna výchova (MKV): Čie sú to kone – slovenská ľudová pieseň. Mikulášku, dobrý strýčku - detská pieseň z Gemera. Hudobno-pohybové činnosti. Vianočné koledy. Dú valasi, dú – moravská ľudová pieseň – dvojhlas.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Čie sú to kone – slovenská ľudová pieseň.

Dopravná výchova (DOV): Hudobno - pohybové činnosti. Ako Mopkovia putovali. Vandruvala blška.

Regionálna a tradičná ľudová kultúra (RVK): Šijeme vrecia, šijeme. Pod horou ovos drobný. Hajaj belaj. Hlboký jarček. Bol jeden gajdoš. Vandruvala blška. Zelená sa bučina.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Búvajže len, búvaj. Kúpil otec rybu. Všade dobre, doma. Mamičke. Červené jablčko. Ženích pre slečnu Myšku.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete hudobná výchova v 3.ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje. Hudobno-dramatické činnosti.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Inštrumentálne činnosti. Hudobné nástroje. Hudobno-dramatické činnosti.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete hudobná výchova v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Hlasové činnosti. Tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam.
- Inštrumentálne činnosti. Hrať melodické modely podľa zápisu.
- Hudobno-vizuálne činnosti. Grafická partitúra. Vytvoriť a prečítať notový zápis.

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatická etuda

Kritéria hodnotenia:

Vedel čisto a so správnym výrazom zaspieval minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonoval podľa ruky diatonické durové postupy.

Vedel zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôraznil dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Vedel zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku.

Pohybom správne reagoval na hudbu.

Podľa sluchu poznal minimálne 6 hudobných skladieb, dokázal vystihnúť ich náladu a odhalil dominujúce výrazové prostriedky.

Realizoval minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete hudobná výchova v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Environmentálna výchova (ENV): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Mediálna výchova (MDV): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Multikultúrna výchova (MKV): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Ochrana života a zdravia (OZZ): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Dopravná výchova (DOV): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Regionálna a tradičná ľudová kultúra (RVK): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska 1 - Považie, Folklórne regióny Slovenska 2 –

Pohronie, Folklórne regióny Slovenska 2 – Liptov, Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Folklórne regióny Slovenska 3 - Spiš, Gemer, Folklórne regióny Slovenska 3 – Zemplín, Kalendárne a výročné zvyky 2, Kalendárne a výročné zvyky 3, Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní, Rodinné zvyky 2

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete hudobná výchova v 4.ročníku:

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Tematický celok: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky, Folklórne regióny Slovenska

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Kalendárne a výročné zvyky 1, Rodinné sviatky a zvyky.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete hudobná výchova v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Kalendárne a výročné zvyky 1
- Rodinné sviatky a zvyky
- Folklórne regióny Slovenska 1 – Považie
- Folklórne regióny Slovenska 2 – Pohronie, Liptov
- Folklórne regióny Slovenska 3 – Šariš, Spiš, Gemer, Zemplín
- Kalendárne a výročné zvyky 2
- Kalendárne a výročné zvyky 3
- Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní
- Rodinné zvyky 2

Hodnotené výstupy:

- overovanie vedomostí a zručností ústnou, písomnou a grafickou formou – podľa tém v I. a II. polroku
- hudobno-dramatická etuda

Kritéria hodnotenia:

Vedel čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Vedel zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôraznil dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe. Pohybom správne reagoval na hudbu. Podľa sluchu poznal minimálne 6 hudobných skladieb, dokázal vystihnúť ich náladu a odhalil dominujúce výrazové prostriedky. Realizoval minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Odporúčané organizačné formy a metódy hudobno-výchovnej práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálo-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- učebnice Hudobná výchova pre príslušný ročník
- hudobný materiál
- zborník ľudových piesní. Alfa didaktiky hudobnej výchovy
- Výchovné koncerty. Hudobné projekty a ich prezentácia
- odborná literatúra o hudbe, webové stránky
- Materiálo-technické a didaktické prostriedky: klasický hudobný nástroj, súbor detských hudobných nástrojov, učebnice hudobnej výchovy, notový materiál, zrkové učebné pomôcky ako obrazy, grafické nákresy, nákresy s notovou osnovou, didaktická technika: kazetový magnetofón, CD prehrávač, DVD prehrávač, televízny prijímač, videorekordér, tabuľa, magnetická tabuľa s notovou osnovou

Hodnotenie predmetu.

Predmet Hudobná výchova je zameraný na vzdelávanie žiakov v kultúrnej oblasti. Súčasťou vyučovania hudobnej výchovy je rozvíjať kultúrne povedomie, toleranciu k hudobným žánrom, smerom, štýlom, rozvíjať spoluprácu medzi jednotlivcami, učiť žiakov pracovať v tíme. Súčasťou je aj vyhľadávanie talentovaných žiakov a rozvíjanie ich talentu na pôde školy zapájaním do rôznych súťaží a umeleckých činností na škole – akadémie, kultúrne vystúpenia pri rôznych príležitostiach.

Predmet: Výtvarná výchova

Úvod

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hrovou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Ciele predmetu

Hlavný cieľ predmetu: Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Ciele: Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje

Rozvrhnutie vyučovacích hodín výtvarnej výchovy v stupni vzdelania ISCED1:

Výtvarná výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	2	2	1	1	6
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	2	2	1	1	6

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete výtvarná výchova v 1. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Podnety moderného výtvarného umenia, Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Podnety fotografie, Podnety dizajnu a remesiel, Podnety poznávania sveta

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Podnety dizajnu a remesiel

Environmentálna výchova (ENV): Podnety moderného výtvarného umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety videa a filmu

Mediálna výchova (MDV): Rozvoj fantázie a synestetické podnety, Podnety fotografie, Podnety videa a filmu

Multikultúrna výchova (MKV): Rozvoj fantázie a synestetické podnety, Podnety videa a filmu

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Ochrana života a zdravia (OZZ): Podnety architektúry, Podnety videa a filmu, Podnety dizajnu a remesiel

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete výtvarná výchova v 1.ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolánym osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Podnety fotografie

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Podnety fotografie.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Podnety videa a filmu

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete výtvarná výchova v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
- Rozvoj fantázie
- Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

- Podnety fotografie
- Podnety videa a filmu
- Podnety poznávania sveta

Hodnotené výstupy:

- výtvarné práce,
- objekty zo zvolených materiálov.

Kritéria hodnotenia:

- dokázal tvoriť škrvny, rozlíšiť v škrvne tvary, vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, pomenovať objavené tvary, pomenovať tóny základných farieb, rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, rozlíšiť priamku od krivky,
- dokázal výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, nakresliť predmety na základe hmatového vnemu,
- vedel použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, vytvoriť objekt zo zvolených materiálov,
- vedel namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením,
- dokázal výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre,
- vedel zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie, porozprávať o zobrazenej architektúre,
- vedel doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie, porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky,
- vedel nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, porozprávať o nakreslenom, výtvarne reagovať na písmená abecedy,

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete výtvarná výchova v 2. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Podnety fantázie a synestetické podnety, Podnety moderného výtvarného umenia, Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety dizajnu a remesiel

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Podnety fantázie a synestetické podnety, Podnety moderného výtvarného umenia, Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety dizajnu a remesiel

Environmentálna výchova (ENV): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Podnety fantázie a synestetické podnety, Podnety moderného výtvarného umenia, Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety dizajnu a remesiel, Podnety fotografie, Podnety videa a filmu, Elektronické médiá

Mediálna výchova (MDV): Podnety fotografie, Podnety videa a filmu, Elektronické médiá

Multikultúrna výchova (MKV): Podnety poznávania sveta, Podnety architektúry, Podnety moderného výtvarného umenia

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Podnety architektúry, Podnety dizajnu a remesiel

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Škola v galérii,

Ochrana života a zdravia (OZZ): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Podnety fantázie a synestetické podnety, Podnety moderného výtvarného umenia, Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety dizajnu a remesiel

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete výtvarná výchova v 2.ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Elektronické média.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Témy: Škola v galérii. Podnety videa a filmu.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Témy: Škola v galérii. Podnety videa a filmu.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete výtvarná výchova v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
- Rozvoj fantázie
- Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
- Podnety fotografie
- Podnety videa a filmu
- Podnety poznávania sveta

Hodnotené výstupy:

- výtvarné práce,
- vytvorené objekty z rôznych materiálov.

Kritéria hodnotenia:

- vedel použiť rôzne kresliace nástroje, vyjadriť základný farebný tón predmetu, vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky,
- vedel v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy
- vytvoril objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, vytvoril objekt zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie,
- vedel vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma,
- dokázal napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou),
- vedel skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice,
- zostavil koláž z častí rôznych fotografií,
- vedel výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, navrhnúť kostým pre filmovú postavu,
- pracoval v textovom programe,
- vedel navrhnúť hračku podľa vlastnej fantázie, vytvoril jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie,
- vytvoril objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, interpretoval prírodné tvary.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete výtvarná výchova v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Škola v galérii.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Rozvoj fantázie a synestetické podnety.

Environmentálna výchova (ENV): Podnety moderného výtvarného umenia

Mediálna výchova (MDV): Škola v galérii, Rozvoj fantázie a synestetické podnety, Podnety fotografie, Podnety videa a filmu, Elektronické médiá

Multikultúrna výchova (MKV): Škola v galérii

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, Škola v galérii, Podnety architektúry, Podnety videa a filmu, Podnety dizajnu a remesiel

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Podnety dizajnu, Podnety poznávania sveta.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete výtvarná výchova v 3.ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania: Uviesť príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Téma 2: Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Podnety fotografie

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plan

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Podnety fotografie. Podnety videa a filmu.

Téma 3: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Podnety fotografie.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternative a ich dôsledkov

Očakávania: Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať.

Témy: Podnety fotografie.

Téma 5: Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Témy: Podnety videa a filmu

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete výtvarná výchova v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej

postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
- Rozvoj fantázie a
- Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
- Podnety videa a filmu
- Podnety poznávania sveta

Hodnotené výstupy:

- výtvarné práce,
- vytvorené objekty z rôznych materiálov,
- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania

Kritéria hodnotenia:

- použil v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb,
- vytvoril figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov),
- farbami a tvarmi vyjadril svoje vnemy z rôznych vôní,
- pomenoval namaľované,
- vytvoril tvar paketážou,
- opísal vybrané dielo z umenia paketáže,
- výtvarne interpretoval artefakt antického umenia,
- výtvarne parafrázoval osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela,
- popísal rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok),
- výtvarne interpretoval vybrané architektúry s rôznym výrazom,
- doplnil chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...),
- nakreslil prostredie pre vybrané scény z filmu,
- vytvoril obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe,
- nakreslil tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu,
- navrhol vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie,
- vytvoril jednoduchú bábku,
- výtvarne vyjadril vybraný proces zmeny látky v prírode.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete výtvarná výchova v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Elektronické média. Rozvoj fantázie a synestetické podnety. Podnety moderného výtvarného umenia. Podnety architektúry.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Škola v galérii. Podnety architektúry.

Environmentálna výchova (ENV): Výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Podnety fotografie.

Mediálna výchova (MDV): Podnety moderného výtvarného umenia. Podnety fotografie. Podnety videa a filmu.

Multikultúrna výchova (MKV): Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Podnety dizajnu a remesiel. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Podnety architektúry. Podnety dizajnu a remesiel.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Rozvoj fantázie a synestetické podnety. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete výtvarná výchova v 4.ročníku:

Téma 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávania, že žiak je schopný:

Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Témy: Podnety videa a filmu. Podnety moderného výtvarného umenia. Podnety dizajnu a remesiel.

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Témy: Podnety moderného výtvarného umenia. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky.

Téma 4. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Témy: Elektronické médiá. Podnety architektúry.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Témy: Podnety fotografie. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky.

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Témy: Škola v galérii. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia. Podnety poznávania sveta.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete výtvarná výchova v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
- Rozvoj fantázie a synestetické podnety
- Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
- Podnety moderného výtvarného umenia
- Škola v galérii
- Podnety architektúry
- Elektronické médiá
- Podnety poznávania sveta

Hodnotené výstupy:

- výtvarné práce,
- vytvorené objekty z rôznych materiálov,
- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania

Kritéria hodnotenia:

- vytvoril obraz s použitím bodov
- použil v maľbe farebné kontrasty
- variovalgrafické stereotypy
- namaľoval farebnú stupnicu tónov
- namaľovalobraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn,
- vyjadril v maľbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...),
- výtvarne interpretoval artefakt umenia vybranej kultúry
- zahral scénu (príbeh) videnú na obraze,
- vytvoril rekvizity k scéne z obrazu,
- povedal svoju interpretáciu videného obrazu,
- navrhol antropomorfnu (alt. zoo/fytomorfnu) architektúru podľa vlastnej fantázie,
- rozlíšil prírodné a geometrické tvary,
- spojil časti fotografie do novej kompozície,
- vytvoril kulisu,
- navrhol vymysleného tvora,
- nakreslil lineárnu kresbu počítačovým nástrojom,
- namaľoval jednoduchý motív počítačovým nástrojom,
- použil nástroj osová súmernosť v kompozícii,
- uložil kresbu alebo maľbu ako novú pečiatku,
- nakreslil vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi,
- vytvoril jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu,
- zhotovil vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou,
- k mape vytvoril legendu.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi.

Metódy práce:

- praktická činnosť
- zážitkové vyučovanie
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda, problémové úlohy
- dramatizácia, didaktické hry

Organizačné formy:

- frontálna vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie – skupiny žiakov pri konštruktivistických úlohách
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- exkurzie – galérie

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- učebnica výtvarnej výchovy pre príslušný ročník, edukačné DVD
- knihy, časopisy

Predmet: Telesná a športová výchova

Úvod

Pri plánovaní vzdelávacej činnosti je cieľom učiteľa vytvárať pre žiakov podnetné prostredie, ktoré im umožní osvojiť si nové pohybové zručnosti a tie budú predpokladom pre vykonávanie pohybovej aktivity i mimo školského prostredia. V prípade účinného osvojenia si týchto zručností existuje reálna možnosť vytvorenia si trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, ktorá je kľúčom k zdravému životnému štýlu.

Charakteristika predmetu:

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací štandard má tri základné časti: *Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu*. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %).

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Ciele predmetu

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy v stupni vzdelania ISCED1:

Telesná a športová výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	2	2	2	2	8
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	0
Spolu	2	2	2	2	8

Učebné osnovy pre 1. ročník:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Zdravie a zdravý životný štýl	
- identifikovať znaky zdravého životného štýlu,	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)
- rozlišovať zdravú a nezdravú výživu	význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka	negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka	význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu	spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti	hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení	organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,
- opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí	prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci
- popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách	zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela
- aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa	pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)
ZČ: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
- vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť
- odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,	meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,	poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Základné pohybové zručnosti	
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh
- používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,	jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- pomenovať základné pohybové zručnosti, - zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky,	bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, - zvládnuť techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami	cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)
- zvládnuť techniku základných cvičení na náradí	cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov	preskoky a skoky na švihadle,
- vykonať ukážku z úpolových cvičení,	úpolové cvičenia a hry zamerané na: <ul style="list-style-type: none"> • odpory • pretláčanie • preťahovanie
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,	základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč,
- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca,	ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, streľba,
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe,	hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami
- aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,	pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie pravidiel fair-play

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, - uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, - zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, 	<p>pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda), 	<p>pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)</p>
<p>ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, 	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč),</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vykonať ukážku rytmických cvičení - zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, 	<p>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, 	<p>tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, 	<p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív, 	<p>tanečná improvizácia, pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p>
<p>ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, 	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - opísať základné spôsoby dýchania, 	<p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vykonať jednoduché strečingové cvičenia, 	<p>naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)</p>

<p>- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky,</p> <p>- vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam</p> <p>- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,</p>	<p>rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.) balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)</p> <p>cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p> <p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)</p> <p>psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
<p>ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	
<p>- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,</p>	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p>
<p>- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,</p> <p>- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.</p>	<p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí</p> <p>jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p>

Konkretizácia prierezových tém v predmete telesná a športová výchova v 1. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Zdravie a zdravý životný štýl. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Zdravie a zdravý životný štýl. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti. **Environmentálna výchova (ENV):**

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Mediálna výchova (MDV): Psychomotorické cvičenia a hry. Kreatívne a estetické pohybové činnosti..

Multikultúrna výchova (MKV): Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Hudobno-pohybové a tanečné činnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Manipulačné, prípravné a športové hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Zdravie a zdravý životný štýl. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete telesná a športová výchova v 1. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: vedomostný kvíz zameraný na športovú terminológiu, vymyslenie pohybového cvičenia (hry) a navrhnutie jednoduchých pravidiel, test znalostí turistických značiek

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Zdravie a zdravý životný štýl	
- identifikovať znaky zdravého životného štýlu, - rozlišovať zdravú a nezdravú výživu	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka	negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka	význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu	spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti	hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení	organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,
- opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí	prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci
- popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách	zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela
- aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa	pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)
ZČ: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
- vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť
- individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov,	odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, ľah-sed za 30 sek
- odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,	meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,	poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3-rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh
TC: Základné pohybové zručnosti	
- používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,	jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako

	prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
Výkonový štandard	Obsahový štandard
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- pomenovať základné pohybové zručnosti, - zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,	bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, - zvládnuť techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami	cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)
- zvládnuť techniku základných cvičení na náradí	cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov	preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne
- vykonať ukážku z úpolových cvičení,	úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,	základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť
- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca,	ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, streľba, dribling
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe,	hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami
- aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,	pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie pravidlá fair-play
- zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, - uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, - zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,	pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis
- využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),	pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	
- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,	základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe	tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba
- vykonať ukážku rytmických cvičení - zladit' pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,	rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,	tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,	tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,	rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,	relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)
- opísať základné spôsoby dýchania,	aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,	naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, - vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam - aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.) balansovanie s predmetmi (žongľovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,	základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe- sánkovanie, guľovanie
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,	chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.	v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli

Konkretizácia prierezových tém v predmete telesná a športová výchova v 2. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Zdravie a zdravý životný štýl. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Zdravie a zdravý životný štýl. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Environmentálna výchova (ENV): Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Mediálna výchova (MDV): Psychomotorické cvičenia a hry. Kreatívne a estetické pohybové činnosti..

Multikultúrna výchova (MKV): Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Manipulačné, prípravné a športové hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Zdravie a zdravý životný štýl. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete telesná a športová výchova v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach: - vedomostný kvíz zameraný na športovú terminológiu a znalosť základných pravidiel športových hier, poznatky o zdravých a nezdravých potravinách, navrhnutie prvkov rozcvičky, vymyslenie pohybového cvičenia (hry) a navrhnutie jednoduchých pravidiel, test znalostí turistických značiek

Vzdelávací štandard z predmetu telesná a športová výchova v 3. ročníku:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Zdravie a zdravý životný štýl	
- identifikovať znaky zdravého životného štýlu,	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)
- rozlišovať zdravú a nezdravú výživu	význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka	negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka	význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu	spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti	hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení	organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,
- opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí	prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci
- popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách	zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela
- aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa	pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)
ZČ: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
- vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť
- individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov,	odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, ľah–sed za 30 sek
- odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,	meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,	poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: : Základné pohybové zručnosti	
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- pomenovať základné pohybové zručnosti, - zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,	bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, - zvládnuť techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami	cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)
- zvládnuť techniku základných cvičení na náradí	cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov	preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne
- vykonať ukážku z úpolových cvičení,	úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,	základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť
- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca,	ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, streľba, dribling
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe,	hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami
- aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,	pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie pravidlá fair-play
- zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, - uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, - zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,	pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis
- využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),	pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	
- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,	základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe	tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba
- vykonať ukážku rytmických cvičení - zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,	rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,	tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,	tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, Improvizovať na zadanú tému, alebo hudobný motív	rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka) tanečná improvizácia, pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,	relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)
- opísať základné spôsoby dýchania,	aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,	naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, - vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam - aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.) balansovanie s predmetmi (žongľovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,	základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe- sánkovanie, guľovanie
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach	cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôch
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, - vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.	chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli

Konkretizácia prierezových tém v predmete telesná a športová výchova v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Manipulačné, prípravné a športové hry. Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu. Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Zdravie a zdravý životný štýl. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Environmentálna výchova (ENV): Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Mediálna výchova (MDV): Športové činnosti pohybového režimu. Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Multikultúrna výchova (MKV): Hudobno-pohybové tanečné činnosti

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Manipulačné, prípravné a športové hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Manipulačné, prípravné a športové hry. Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu. Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete telesná a športová výchova v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach - vedomostný kvíz zameraný na športovú terminológiu a znalosť základných pravidiel športových hier, poznatky o zdravých a nezdravých potravinách, navrhnutie prvkov rozcvičky, vymyslenie pohybového cvičenia (hry) a navrhnutie jednoduchých pravidiel, test znalostí turistických značiek, vysvetlenie významu a zásad ochrany prírody počas pohybových aktivít, porovnať možnosti pohybových aktivít na dedine a v meste.

Kritéria hodnotenia:

- identifikoval znaky zdravého životného štýlu,
- rozlišoval zdravú a nezdravú výživu
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu
- dodržiaval hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- aplikoval zásady bezpečnosti pri cvičení
- opísal zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí
- popísal znaky správneho držania tela v rôznych polohách
- aplikoval osvojené pohybové zručnosti v režime dňa
- vysvetlil význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin
- individuálne sa zlepšil v stanovených ukazovateľoch vybraných testov,
- odmeral pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,
- používal základné povely a správne na ne reagovať pohybom,
- vysvetlil význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- pomenoval základné pohybové zručnosti,
- zvládol techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,
- pomenoval a vykonať základné polohy tela a jeho častí,
- zvládol techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami
- zvládol techniku základných cvičení na náradí
- zvládol techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov
- vykonal ukážku z úpolových cvičení,
- charakterizoval základné pojmy súvisiace s hrami,
- pomenoval základné herné činnosti jednotlivca,
- vymenoval názvy hier realizovaných vo výučbe,
- aplikoval v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,
- zvládol techniku manipulácie s náčiním,
- uplatnil manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre,
- zvládol herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,
- využíval naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),
- vymenoval základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenoval tanečné kroky realizované vo výučbe
- vykonal ukážku rytmických cvičení
- zladil pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládol základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoril krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatnil prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- Improvizoval na zadanú tému, alebo hudobný motív
- postupne uvoľnil pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,
- opísal základné spôsoby dýchania,
- vykonal jednoduché strečingové cvičenia,
- charakterizoval cvičenia z psychomotoriky,
- vysvetlil podstatu psychomotorických cvičení a ich význam
- aplikoval naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,

- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.

Vzdelávací štandard z predmetu telesná a športová výchova v 4. ročníku:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ZČ: Zdravie a zdravý životný štýl	
- identifikovať znaky zdravého životného štýlu, - rozlišovať zdravú a nezdravú výživu	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka	negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka	význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu	spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti	hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení	organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,
- opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí	prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci
- popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách	zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela
- aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa	pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)
ZČ: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
- vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť
- individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov,	odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, ľah–sed za 30 sek
- odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,	meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,	poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: : Základné pohybové zručnosti	
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3–stup ap.) kruh, polkruh

-používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,	jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- pomenovať základné pohybové zručnosti,	bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru
- zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hod tenisovou loptičkou,	hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí	cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách
- zvládnuť techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami	cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)
- zvládnuť techniku základných cvičení na náradí	cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov	preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne
- vykonať ukážku z úpolových cvičení,	úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,	základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť
- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca,	ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, streľba, dribling
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe,	hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami
- aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,	pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play
- zvládnuť techniku manipulácie s náčiním	pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných),
- uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre,	prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis
- zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,	prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis
- využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),	pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	

- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,	základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe	tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba
- vykonať ukážku rytmických cvičení	rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo
- zladit' pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,	cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,	tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,	tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách	rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov
Improvizovať na zadanú tému, alebo hudobný motív	imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka) tanečná improvizácia, pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,	relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)
- opísať základné spôsoby dýchania,	aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,	naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky,	rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)
- vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam	balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)
- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)
ZČ: Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	

- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,	základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe- sánkovanie, guľovanie
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach	cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôch
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,	chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.	zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli

Konkretizácia prierezových tém v predmete telesná a športová výchova v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Manipulačné, prípravné a športové hry. Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu. Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Zdravie a zdravý životný štýl. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Environmentálna výchova (ENV): Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Mediálna výchova (MDV): Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Multikultúrna výchova (MKV): Hudobno-pohybové tanečné činnosti

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Manipulačné, prípravné a športové hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Manipulačné, prípravné a športové hry. Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu. Základné pohybové zručnosti. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete telesná a športová výchova v 4.ročníku:

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávaná, že žiak je schopný:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Zdravie a zdravý životný štýl. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti. Hudobno-pohybové.

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Zdravie a zdravý životný štýl. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti. Hudobno-pohybové.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Témy: Zdravie a zdravý životný štýl. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti. Manipulačné, prípravné a športové hry

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete telesná a športová výchova v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová. Rozumieť bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a adekvátne na ne reagovať, aktívne vyhľadávať informácie na internete, vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovávať ich a využívať v herných činnostiach a pri riešení problémov priebežne počas celého školského roka hlavne v témach

- vedomostný kvíz zameraný na športovú terminológiu a znalosť základných pravidiel športových hier
- poznatky o zdravých a nezdravých potravinách
- navrhnutie prvkov rozcvičky
- vymyslenie pohybového cvičenia (hry) a navrhnutie jednoduchých pravidiel
- test znalostí turistických značiek
- vysvetlenie významu a zásad ochrany prírody počas pohybových aktivít
- porovnanie možnosti pohybových aktivít na dedine a v meste.
- vysvetlenie významu poistenia a predchádzanie úrazom

Kritéria hodnotenia:

- identifikoval znaky zdravého životného štýlu,
- rozlišoval zdravú a nezdravú výživu
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka
- rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu
- dodržiaval hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- aplikoval zásady bezpečnosti pri cvičení
- opísal zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí
- popísal znaky správneho držania tela v rôznych polohách
- aplikoval osvojené pohybové zručnosti v režime dňa
- vysvetlil význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin
- individuálne sa zlepšil v stanovených ukazovateľoch vybraných testov,
- odmeral pulzovú frekvenciu na krčnej tepne,
- rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,
- používal základné povely a správne na ne reagovať pohybom,
- vysvetlil význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- pomenoval základné pohybové zručnosti,
- zvládol techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,
- pomenoval a vykonal základné polohy tela a jeho častí,
- zvládol techniku základných cvičení v rôznych obmenách s náčiním a pomôckami
- zvládol techniku základných cvičení na náradí
- zvládol techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov
- vykonal ukážku z úpolových cvičení,
- charakterizoval základné pojmy súvisiace s hrami,

- pomenoval základné herné činnosti jednotlivca,
- vymenoval názvy hier realizovaných vo výučbe,
- aplikoval v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,
- zvládol techniku manipulácie s náčiním,
- uplatnil manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre,
- zvládol herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,
- využíval naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),
- vymenoval základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenoval tanečné kroky realizované vo výučbe
- vykonal ukážku rytmických cvičení
- zladil pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládol základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoril krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatnil prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- Improvizoval na zadanú tému, alebo hudobný motív
- postupne uvoľnil pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,
- opísal základné spôsoby dýchania,
- vykonal jednoduché strečingové cvičenia,
- charakterizoval cvičenia z psychomotoriky,
- vysvetlil podstatu psychomotorických cvičení a ich význam
- aplikoval naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.

K organizačným formám:

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.), v prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Na školách, ktoré majú vyhovujúce podmienky pre vytváranie špecializovaných oddelení pre žiakov zdravotne oslabených sa odporúča realizovať samostatné povinné hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. Ak sa samostatné oddelenia nevytvárajú, žiak navštevuje vyučovanie telesnej výchovy spolu s intaktnými žiakmi a realizuje sa integrované vyučovanie. Zásady integrácie na hodinách telesnej výchovy sú uvedené v

učebných osnovách zdravotnej telesnej výchovy (UO pre ZTV I. a II. stupeň základnej školy – schválené 9.5.2003, č.526/2003, platné od 1.9.2003).

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

- telocvičné náradie
- rôzne odborné športové publikácie

Hodnotenie predmetu.

Žiak sa v predmete Telesná a športová výchova naučil základné pohybové aktivity, vyjadriť pohybom svoju náladu, naučil sa základné cvičebné úkony na uvoľnenie tela, relaxáciu. Správne sa naučil dýchať nielen pri cvičení ale aj v každodennom živote, prostredníctvom pohybu získal skúsenosti a poznatky o sebe z hľadiska fyziologického, kognitívneho i emocionálneho.

Predmet: Informatika

Úvod

Vzdelávací štandard je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí. Vytvára priestor, ktorý umožňuje žiakom manipulovať s konkrétnymi predmetmi, pozorovať javy, merať, vykonávať experimenty, vzájomne diskutovať, riešiť otvorené úlohy, praktické a teoretické problémy. Žiacke objavovanie, bádanie, skúmanie sú základnými prístupmi, ktoré umožňujú nielen osvojiť si nové vedomosti, ale aj základy spôsobilostí vedeckej práce a vytvárajú pozitívne postoje k vedeckému spôsobu poznávania sveta.

Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôsobí počtu žiakov v triede. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

Charakteristika predmetu:

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Ciele predmetu

Žiaci:

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín informatiky v stupni vzdelania ISCED1:

Informatika	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	0	0	1	1	2
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny – triedy bez rozšíreného vyučovania anglického jazyka	-	1	-	-	1
Spolu	0	1	1	1	3

Učebné osnovy pre 2. ročník:

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: - pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, ...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - uložiť produkt do súboru podľa pokynov - otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácií.	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch - diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov - diskutovať o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	<i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií.	<i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov <i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omal'ovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblastí, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže	<i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov,

<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov - použiť konkrétne nástroje na prehratie videa. 	<p>video, prehrávač videa <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku <i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa</p>
--	--

Konkretizácia prierezových tém v predmete informatika v 2. ročníku

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súbormi a priečinkami, práca v operačnom systéme. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Environmentálna výchova (ENV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Mediálna výchova (MDV): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súbormi a priečinkami, práca v operačnom systéme. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Multikultúrna výchova (MKV): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete informatika v 2. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- práca s webovou stránkou
- práca s multimédiami
- bezpečnosť a riziká
- digitálne technológie v spoločnosti

Hodnotené výstupy:

- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania.

Kritéria hodnotenia:

- vedel pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici,

- vedel uložiť produkt do súboru podľa pokynov,
- vedel otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov,
- vedel: spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácií,
- poznal webovú adresu,
- dokázal diskutovať o rizikách na internete,
- dokázal diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch, diskutoval o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, vedel diskutovať o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi,
- vedel diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv,
- používal konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,
- vedel nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie videa,
- vedel použiť nástroje na prezeranie webových stránok,
- získaval informácie z webových stránok.

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: - pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, ...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke

Softvér a hardvér – práca so súborami a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - uložiť produkt do súboru podľa pokynov - otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, - prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácií.	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> internet ako celosvetová počítačová sieť

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - diskutovať o rizikách na internete - diskutovať o pravidlách pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu.	<i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch - diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov - diskutovať o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi. 	<p><i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>
--	---

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu <i>Procesy:</i> legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií. 	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov <i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omaľovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, - zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p><i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, <i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov. 	<p><i>Pojmy:</i> snímka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie <i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov - použiť konkrétne nástroje na prehratie videa. 	<p><i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku</p> <p><i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa</p>
---	---

Reprezentácie a nástroje – informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, - dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, - zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika</p>

Reprezentácie a nástroje – štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, - interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami. 	<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky</p> <p><i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť nástroje na prezeranie webových stránok - získať informácie z webových stránok. 	<p><i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok</p> <p><i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku</p>

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, - diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, - posúdiť správnosť výsledku. 	<p><i>Pojmy:</i> vyhľadávač</p> <p><i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho 	<p><i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom</p> <p><i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie</p>

odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	emailu, dodržiavanie netikety
--	-------------------------------

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - navrhnúť riešenie, vyjadriť plán riešenia, - rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), - vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, - uvažovať o rôznych riešeniach.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia

Algoritmické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka), - aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa <i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, - interpretovať postupnosť príkazov.	<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	<i>Procesy:</i> krokovanie

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, - diskutovať o svojich riešeniach.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok <i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby

Konkretizácia prierezových tém v predmete informatika v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súborami a priečinkami, práca v operačnom systéme, práca v počítačovej sieti a na internete. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu. Algoritmické riešenie problémov – analýza problému, interaktívne zostavovanie riešenia, pomocou postupnosti príkazov, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Environmentálna výchova (ENV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Mediálna výchova (MDV): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súborami a priečkami, práca v operačnom systéme. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu. Algoritmické riešenie problémov – analýza problému, interaktívne zostavovanie riešenia, pomocou postupnosti príkazov, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb.

Multikultúrna výchova (MKV): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete informatika v 3. ročníku:

Téma 2: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.

Očakávania: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolánym osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete informatika v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe
- práca s nástrojmi na komunikáciu
- práca s multimédiami
- práca s textom
- práca s príbehmi
- bezpečnosť a riziká
- digitálne technológie v spoločnosti
- algoritmické riešenie problémov

Hodnotené výstupy:

- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania.

Kritéria hodnotenia:

- vedel pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici,
- vedel uložiť produkt do súboru podľa pokynov,
- vedel otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov,
- vedel spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument,
- vedel sa prihlásiť a odhlásiť z programu/aplikácií,
- vedel rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu,
- dokázal diskutovať o rizikách na internete,
- dokázal diskutovať o pravidlách pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu,
- dokázal diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch,
- dokázal diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov,
- dokázal diskutovať o tom, ako digitálne technológie pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi,
- dokázal diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv,
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,
- vedel nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií,
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu,
- vedel zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová),
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie videa,
- vedel zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie,
- vedel dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií,
- vedel si zvoliť nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém,
- dokázal sa orientovať v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií,
- vedel interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami,
- vedel použiť nástroje na prezeranie webových stránok,
- získaval informácie z webových stránok,
- vedel vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu,
- dokázal diskutovať o výsledkoch vyhľadávania,
- dokázal posúdiť správnosť výsledku,
- vedel zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,
- vedel nájsť a zobrazíť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,
- vedel zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy,
- vedel navrhnúť riešenie, vyjadriť plán riešenia,
- vedel sa rozhodnúť o pravdivosti/neppravdivosti tvrdenia (výroku),
- vedel vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia,
- dokázal uvažovať o rôznych riešeniach,
- riešil problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka),
- aplikoval elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa,
- riešil problém skladaním príkazov do postupnosti,
- vedel doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie,
- dokázal interpretovať postupnosť príkazov,

- dokázal realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa,
- vedel vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu,
- dokázal diskutovať o svojich riešeniach.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, ...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> - uložiť produkt do súboru podľa pokynov - otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov. 	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> - spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, - prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácií. 	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> internet ako celosvetová počítačová sieť

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o rizikách na internete - aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu. 	<i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch - diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov - diskutovať o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi. 	<i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k

- diskutovať o princípoch dodržiavani základných autorských práv.	autorovi, dielu a použitiu <i>Procesy:</i> legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)
---	---

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií. 	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov <i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblastí, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, - zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p><i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, <i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov. 	<p><i>Pojmy:</i> snímka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie <i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov - použiť konkrétne nástroje na prehratie videa. 	<p><i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku <i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa</p>

Reprezentácie a nástroje – informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, - zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. 	
---	--

Reprezentácie a nástroje – štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, - organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, - interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami. 	<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky <i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť nástroje na prezeranie webových stránok - získať informácie z webových stránok. 	<p><i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok <i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku</p>

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, - diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, - posúdiť správnosť výsledku. 	<p><i>Pojmy:</i> vyhľadávač <i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy. 	<p><i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom <i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety</p>

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhnúť riešenie, vyjadriť plán riešenia, - rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>

- vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, - uvažovať o rôznych riešeniach.	
---	--

Algoritmické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka), - aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa <i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, - interpretovať postupnosť príkazov, - vyhľadať chybu v postupnosti príkazov.	<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	<i>Procesy:</i> krokovanie

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže - vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, - nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, - diskutovať o svojich riešeniach.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok, chyba v návode <i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby

Konkretizácia prierezových tém v predmete informatika v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súborami a priečkami, práca v operačnom systéme, práca v počítačovej sieti a na internete. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprerentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu. Algoritmické riešenie problémov – analýza problému, interaktívne zostavovanie riešenia, pomocou postupnosti príkazov, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprerentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Environmentálna výchova (ENV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprerentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Mediálna výchova (MDV): Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia, práca so súborami a priečkami, práca v operačnom systéme. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne

technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu. Algoritmické riešenie problémov – analýza problému, interaktívne zostavovanie riešenia, pomocou postupnosti príkazov, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb.

Multikultúrna výchova (MKV): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s textom, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania. Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou, práca s multimédiami, práca s príbehmi, informácie, štruktúry. Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete informatika v 4. ročníku:

Téma 2: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.

Očakávania: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti. Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete informatika v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe
- práca s nástrojmi na komunikáciu
- práca s multimédiami
- práca s textom
- práca s príbehmi
- bezpečnosť a riziká
- digitálne technológie v spoločnosti
- algoritmické riešenie problémov

Hodnotené výstupy:

- priebežné práce v jednotlivých softvéroch podľa zadania,
- overovanie vedomostí a zručností ústnou a praktickou formou – podľa tém v I. a II. polroku,
- polročné tematické práce podľa zadania.

Kritéria hodnotenia:

- vedel pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici,
- vedel uložiť produkt do súboru podľa pokynov,
- vedel otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov,
- vedel spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument,
- vedel sa prihlásiť a odhlásiť z programu/aplikácií,
- vedel rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu,
- dokázal diskutovať o rizikách na internete,
- aplikoval pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu,
- dokázal diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch,
- dokázal diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov,
- dokázal diskutovať o tom, ako digitálne technológie pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi,
- dokázal diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv,
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,
- vedel nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií,
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu,
- vedel zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová),
- vedel použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov,
- vedel použiť konkrétne nástroje na prehratie videa,
- vedel zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie,
- vedel dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií,
- vedel si zvoliť nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém,
- dokázal sa orientovať v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií,
- vedel organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov,
- vedel interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami,
- vedel použiť nástroje na prezeranie webových stránok,
- získaval informácie z webových stránok,
- vedel vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu,
- dokázal diskutovať o výsledkoch vyhľadávania,
- dokázal posúdiť správnosť výsledku,
- vedel zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,
- vedel nájsť a zobrazit prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,
- vedel zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy,
- vedel navrhnúť riešenie, vyjadriť plán riešenia,
- vedel sa rozhodnúť o pravdivosti/neppravdivosti tvrdenia (výroku),
- vedel vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia,
- dokázal uvažovať o rôznych riešeniach,
- riešil problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka),
- aplikoval elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa,
- riešil problém skladaním príkazov do postupnosti,
- vedel doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie,
- dokázal interpretovať postupnosť príkazov,
- vedel vyhľadať chybu v postupnosti príkazov,
- dokázal realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa,
- vedel vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu,

- vedel nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia,
- dokázal diskutovať o svojich riešeniach.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Metódy práce:

- rozhovor
- demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor
- samostatná práca žiakov s počítačom
- samostatná práca žiakov s jednoduchým grafickým editorom
- ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda

Organizačné formy:

- skupinové vyučovanie – trieda je rozdelená na skupiny - vyučovacia hodina s aktívnym využitím počítačov a IKT nástrojov
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, naučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

Didaktické prostriedky:

- rôzne multimedialne detské CD
- detské hudobné CD

Tlačené zdroje informácií:

- učebnice pre príslušný ročník

Predmet: Pracovné vyučovanie

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Ciele predmetu

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Rozvrhnutie vyučovacích hodín pracovné vyučovanie v stupni vzdelania ISCED1:

Pracovné vyučovanie	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Rámcový štátny vzdelávací program	0	0	1	1	2
Inovovaný školský vzdelávací program – voliteľné hodiny	-	-	-	-	-
Spolu	0	0	1	1	2

Učebné osnovy pre 3. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete pracovné vyučovanie v 3. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Človek a práca. Technické využitie materiálov. Základy konštruovania. Stravovanie a príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Človek a práca. Technické využitie materiálov. Stravovanie a príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Environmentálna výchova (ENV): Technické využitie materiálov. Ľudové tradície a remeslá.

Mediálna výchova (MDV): Človek a práca. Ľudové tradície a remeslá.

Multikultúrna výchova (MKV): Stravovanie a príprava pokrmov.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Technické využitie materiálov. Stravovanie a príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek a práca. Základy konštruovania.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Človek a práca. Základy konštruovania. Stravovanie a príprava pokrmov.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v 3. ročníku:

Téma 1: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: **Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.**

Očakávania: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Témy: Straovanie a príprava pokrmov.

Téma 2: Plánovanie, príjem, práca

Čiastková kompetencia 2: **Vypracovať finančný plan.**

Očakávania: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Témy: Straovanie a príprava pokrmov.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete pracovné vyučovanie v 3. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti, vyvodenie záverov v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Človek a práca.
- Technické využitie materiálov.
- Základy konštruovania.
- Stravovanie a príprava pokrmov.
- Ľudové tradície a remeslá.

Hodnotené výstupy:

- Zhotovenie výrobkov z: odpadového prírodného alebo technického materiálu, papiera a kartónu, textílie
- Zhotovenie modelu dopravného prostriedku
- Príprava jednoduchého pokrmu
- Splnenie výkonového štandardu

Kritéria hodnotenia:

- zdôvodnil význam práce pre človeka,
- vysvetlil význam učenia sa k príprave na budúce povolanie,
- informoval o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú,
- uviedol klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka,
- diskutoval o poznatkoch získaných na exkurzii,
- zhotovil výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu,
- zdôvodnil využitie odpadových materiálov,
- vyhodnotil druhy odpadu z domácnosti,
- uviedol možnosti druhotného využitia odpadového materiálu,
- preskúmal vlastnosti odpadových materiálov,
- preskúmal vlastnosti papiera,
- zhodnotil využitie papiera v praxi,
- zhotovil výrobok z papiera a kartónu,
- šil základné stehy,
- preskúmal vlastnosti textilných materiálov,
- zhotovil výrobok z textílie,
- zhotovil modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení,
- vysvetlil úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení,
- diskutoval o bezpečnosti v doprave a na stavbe,

- určil základné časti bicykla,
- urobil elementárnu údržbu bicykla,
- zdôvodnil správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov,
- vysvetlil bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov,
- prezentoval pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi,
- vysvetlil pravidlá hygieny v kuchyni,
- simuloval nákup potravín,
- odhadol cenu plánovaného nákupu,
- zdôvodnil význam správneho skladovania potravín,
- vytvoril tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín,
- pripravil jednoduchý pokrm,
- prezentoval zásady správneho stolovania,
- upravil stôl pred stolovaním,
- opísal tradície a remeslá v regiónoch,
- vymenoval regionálne ľudové remeslá,
- zhotovil jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami.

Učebné osnovy pre 4. ročník:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Konkretizácia prierezových tém v predmete pracovné vyučovanie v 4. ročníku:

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR): Technické materiály. Základy konštruovania. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR): Človek a práca. Technické materiály. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Environmentálna výchova (ENV): Človek a práca. Technické materiály. Základy konštruovania.

Mediálna výchova (MDV): Človek a práca. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Multikultúrna výchova (MKV): Základy konštruovania. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK): Technické materiály. Základy konštruovania. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV): Človek a práca. Základy konštruovania.

Ochrana života a zdravia (OZZ): Človek a práca. Technické materiály. Základy konštruovania.

Implementácia NŠFG do jednotlivých tém v predmete pracovné vyučovanie v 4. ročníku:

Téma 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávaná, že žiak je schopný:

Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

Témy: Človek a práca.

Téma 2. Plánovanie, príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Témy: Človek a práca. Príprava pokrmov.

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávaná, že žiak je schopný:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.

Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Témy: Človek a práca.. Základy konštruovania. Príprava pokrmov. Ľudové tradície a remeslá.

Téma 4. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Témy: Človek a práca.

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Témy: Človek a práca. Technické materiály.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v predmete pracovné vyučovanie v 4. ročníku:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvárať textové úlohy – napr. vo forme novinových úryvkov, informácií z encyklopédií, atlasov, internetových článkov, letákov, informačných panelov a k nim úlohy, cvičenia a aktivity zamerané na porozumenie obsahu textu, usporiadanie textu podľa časovej a logickej postupnosti, prerozprávať obsah so zachovaním časovej postupnosti. Rozvíjať zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi. Vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov a využívať ich. Vyvodzovať závery v témach, vyhľadať kľúčové slová priebežne počas celého školského roka hlavne v témach:

- Človek a práca.
- Technické materiály.
- Základy konštruovania.
- Príprava pokrmov.
- Ľudové tradície a remeslá.

Hodnotené výstupy:

- Zrealizovanie jednoduchého projektu o pracovných príležitostiach vo svojom regióne
- Zhotovenie ľubovoľného výrobku z technického materiálu
- Zhotovenie výrobku podľa návodu s požadovanou presnosťou
- Zhotovenie konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl
- Vypracovanie jednoduchého projektu o ochrane životného prostredia
- Navrhnutie úpravy stola a vytvorenie menu na slávnostnú príležitosť
- Navrhnutie a vytvorenie ozdôb a doplnkov súvisiacich s ľudovými tradíciami

Kritéria hodnotenia:

- Uviedol technické vynálezy
- Zhodnotil pracovné príležitosti v regióne a uviedol najžiadanejšie povolania
- Pomenoval technické materiály (papier, textil, drevo,...) a ich vlastnosti
- Poznal ohýbanie, oddelovanie, spájanie a úprava povrchu dreva
- Zhotovil výrobok z papiera, textilu, dreva alebo ich kombinácie
- Zhotovil výrobok podľa návodu
- Šil stehy (krížikový, stonkový, a iné) a výrobok podľa strihu
- Opravil odev (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty)
- Ušil vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod.

- Určil dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti
- Zhotovil konštrukciu z odpadového materiálu
- Poznal význam elektrickej energie, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie
- Vedel bezpečne zaobchádzať s elektrickými zariadeniami
- Zhotovil hračku (lampión, betlehem...) s využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V
- napísal správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail
- Navrhol menu a úpravu stola na slávnostnú príležitosť
- Poznal ľudové tradície
- Poznal ľudové remeslá
- Zhotovil mikulášsky darček

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania pre 1. – 4. ročník:

Metódy práce:

- rozhovor, diskusia
- demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor
- samostatná práca žiakov s počítačom
- samostatná práca žiakov s jednoduchým grafickým editorom
- ústna žiacka prezentácia informácií
- riešenie problémov – konštruktivistická metóda
- praktická práca

Organizačné formy:

- skupinové vyučovanie – trieda je rozdelená na skupiny - vyučovacia hodina s aktívnym využitím počítačov a IKT nástrojov
- párové vyučovanie – práca žiakov v dvojiciach
- individuálne vyučovanie – práca s jedným žiakom na pozadí frontálneho vyučovania

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. pre 1. – 4. ročník:

Didaktické prostriedky:

- rôzne multimedialne detské CD
- detské hudobné CD

Tlačené zdroje informácií:

- učebnice pre príslušný ročník

Hodnotenie predmetu.

Žiak sa v predmete Pracovné vyučovanie zoznámil so širokým spektrom pracovných činností a technológií.